

KORTLÆGNING, KVALITETSVURDERING OG ANALYSE AF UDVIKLINGEN I SKANDINAVISK DAGTILBUDSFORSKNING FOR 0-6-ÅRIGE I ÅRET 2014

16:14

ANNA-KATHARINA HØJEN-SØRENSEN
LOUISE JEAN KRISTIANSEN
ANNE-MARIE KLINT JØRGENSEN
RIKKE ELINE WENDT

16:14

KORTLÆGNING,
KVALITETSVURDERING OG
ANALYSE AF UDVIKLINGEN I
SKANDINAVISK
DAGTILBUDSFORSKNING FOR
0-6-ÅRIGE I ÅRET 2014

ANNA-KATHARINA HØJEN-SØRENSEN
LOUISE JEAN KRISTIANSEN
ANNE-MARIE KLINT JØRGENSEN
RIKKE ELINE WENDT

KØBENHAVN 2016
SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

KORTLÆGNING, KVALITETSVURDERING OG ANALYSE AF UDVIKLINGEN I
SKANDINAVISK DAGTILBUDSFORSKNING FOR 0-6-ÅRIGE I ÅRET 2014

Afdelingsleder: Mette Deding
Afdelingen for skole og uddannelse

ISSN: 1396-1810
e-ISBN: 978-87-7119-375-6

Layout: Hedda Bank
Forsidefoto: Michael Daugaard

© 2016 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 33 48 08 00
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

INDHOLD

	FORORD	5
	SAMMENFATNING	7
1	INDLEDNING	11
	Baggrund	11
	Formål	11
	Reviewgruppe	12
	Rapportens opbygning	13
2	METODEN I ÅRETS KORTLÆGNING	15
	Kortlægningens begrebsmæssige rammer	15
	Litteratursøgningen 2014	16
	Søgeresultater	19
	Kodning af studier	20
	Kvalitetsvurdering	21

3	KORTLÆGNING AF DAGTILBUDSFORSKNING I 2014	25
	Karakteristik af forskningens finansiering og sigte	25
	Karakteristik af forskningens metoder	28
	Karakteristik af forskningens indhold	30
	Forskningskvalitet i dagtilbudsforskningen i 2014	36
4	PERSPEKTIVERING	45
	Relevante studier	45
	Studier fordelt på land	48
	Forskningsdesign	49
	Formål	52
	Anvendte metoder	55
	Forskningskvalitet	57
	Indhold	59
	Afsluttende kommentar	68
	BILAG	69
	Bilag 1 Søgeprofiler	69
	Bilag 2 Særligt vedrørende søgning af norske kilder	74
	Bilag 3 Kodningsark til Forskningskortlægning	76
	Bilag 4 Kodningsark til kvalitetsvurdering	82
	Bilag 5 Dagtilbudsforskningen i 2014. Fordelinger særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet samt særskilt for land.	84
	LITTERATUR	101
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2015	115

FORORD

Siden 2006 er skandinavisk forskning om dagtilbud for de 0-6-årige årligt blevet kortlagt og kvalitetsvurderet. Formålet er at gøre aktuel kvalitetsvurderet dagtilbudsforskning kendt og anvendt. Denne rapport er en kortlægning og kvalitetsvurdering af skandinavisk dagtilbudsforskning, udgivet i 2014.

Vi takker den eksterne reviewgruppe for dens arbejde og indsats med at kvalitetsvurdere årets forskning. Den eksterne reviewgruppe bestod af følgende skandinaviske forskere på dagtilbudsområdet: professor Ellen Beate Sandseter, professor Sven Persson, professor Ingrid Pramling Samuelsson, professor Henrik Daae Zachrisson, docent/associate professor Camilla Björklund, lektor Tomas Ellegaard, professor Charlotte Ringsmose, forsker Lars Gulbrandsen, og direktør/associate professor Niels Ploug.

Rapporten er skrevet af videnskabelig assistent Anna-Katharina Højen-Sørensen, studentermedhjælper Louise Jean Kristiansen, bibliotekar Anne-Marie Klint Jørgensen samt videnskabelig assistent Rikke Eline Wendt, der har fungeret som projektleder på projektet for kortlægningsåret 2013 samt hovedparten af kortlægningsåret 2014. En intern reviewgruppe, bestående af medarbejdere fra SFI, har bidraget til arbejdet med kvalitetsvurdering, kodning og genbeskrivelse af forskningen. Gruppen bestod af: forsker Jens Dietrichson, forsker Martin Bøg, for-

sker Karen Ida Dannesboe samt de videnskabelige assistenter Anna-Katharina Højen-Sørensen, Maj Yde Vestergaard og Julie Skyt Marcussen.

Forskningskortlægningen, herunder kvalitetsvurderingen og analysen af udviklingen i skandinavisk dagtilbudsforskning, er udarbejdet for Danmarks Evalueringsinstitut og finansielt støttet af Danmarks Evalueringsinstitut, Skolverket i Sverige og Utdanningsdirektoratet i Norge.

København, august 2016

AGI CSONKA

SAMMENFATNING

Siden 2006 er skandinavisk dagtilbudsforskning systematisk blevet kortlagt, hvor relevante studier/forskningspublikationer er blevet vurderet som værende af enten høj, middel eller lav forskningskvalitet. Denne rapport er en forskningskortlægning, vurdering og perspektivering af skandinavisk forskning på dagtilbudsområdet for de 0-6-årige, publiceret i 2014. Formålet med rapporten er at øge kendskabet til, og anvendelsen af, god skandinavisk dagtilbudsforskning.

RESULTATER

Der er registreret i alt 132 relevante studier om skandinavisk dagtilbud for 0-6-årige, som er publiceret i 2014. Omfanget af relevante studier i 2014-kortlægningen er øget markant i forhold til de sidste fire års registrering af studier og er væsentligt højere end registreringen for 2006-2010, hvor antallet af relevante studier svingede mellem 51 og 54. Den kraftige forøgelse tyder på, at det stigende fokus på dagtilbud og læring i dagtilbud også afspejler sig i antallet af forskningsstudier. Forøgelsen er særligt båret af et betydeligt højere antal studier fra Norge og Sverige, mens kun 15 pct. af studierne anvender data fra Danmark.

Af de 132 inkluderede studier, anvender 69 studier data fra Norge, 50 studier anvender data fra Sverige, og 20 studier anvender data fra Danmark. I alt 2 studier anvender data fra både Norge, Sverige og Dan-

mark, mens 2 studier behandler data fra Sverige og Danmark. Et enkelt studie behandler data fra Sverige og Norge. I 7 studier er der, ud over data fra Norge, Danmark eller Sverige, desuden anvendt data fra andre ikke-skandinaviske lande.

Studierne i årets kortlægning følger tendensen fra tidligere år, idet hovedparten af studierne (77 pct.) overvejende gør brug af kvalitative metoddesign, mens kun 17 pct. af studierne primært anvender kvantitative metoder. Kun 9 pct. af studierne i årets kortlægning undersøger effekten/virkningen af en given indsats eller tiltag.

Hovedparten af studierne (75 pct.) har fokus på personalegruppens vilkår mens en lidt mindre del (57 pct.) har fokus på børnenes vilkår i dagtilbuddet. Kun ganske få studier (5 pct.) har fokus på forældrenes vilkår.

Af de 132 studier, inkluderet i årets kortlægning, er 94 studier vurderet at være af tilstrækkeligt god, dvs. af middel eller høj, videnskabelig kvalitet, mens 38 studier er vurderet at være af lav forskningsmæssig kvalitet. Andelen af studier, vurderet til at være af høj, middel og lav forskningskvalitet, er gennemgående den samme som for kortlægningsåret 2013. Andelen af studier i 2014-kortlægningen, der er vurderet til at være af middel forskningskvalitet, følger tendensen fra 2008 frem til 2013, hvor andelen af studier af middel forskningskvalitet årligt har tegnet sig for omkring halvdelen af forskningen.

FORSKNINGSKORTLÆGNINGENS ANVENDELSE

Kortlægningen giver et overblik over eksisterende skandinavisk dagtilbudsforskning. Den letter adgangen til relevant forskning for politiske beslutningstagere, forskere og personer i praksisfeltet såsom pædagogiske konsulenter, dagtilbudsledere og undervisere på pædagogiske uddannelser. Konkret sker dette ved, at dokumentation for de relevante studier, der er vurderet til at være af middel eller høj forskningskvalitet, indgår i den offentligt tilgængelige forskningsdatabase Nordic Base of Early Childhood Education and Care, NB-ECEC. Forskningsdatabasen rummer, for hvert studie, et resumé af studiets formål, metode og resultater, samt dokumentation for kortlægnings- og kvalitetsvurderingskodningen. Derudover formidles den kortlagte forskning gennem Danmarks Evalueringsinstituts magasin, Bakspejlet, samt gennem det norske magasin *Vetuva*, som udgives af Utdanningsdirektoratet.

Årets kortlægning samt kortlægningen for året 2013 er foretaget af SFI-Campbell, mens den for årene 2006-2012 blev foretaget af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning. For hver af de årlige kortlægninger er en ekstern reviewgruppe blevet sammensat, hvoraf en tredjedel har fungeret som reviewmedlemmer i over halvdelen af de årlige kortlægninger, og på tværs af leverandører, mens andre er nye. Det er forsøgt at sikre kontinuitet i forhold til forskningskortlægningerne og kvalitetsvurderinger i overgangen mellem de to leverandører. For hver af de årlige kortlægninger er anvendt den samme kvalitetsvurderingsramme, og de eksterne reviewmedlemmer har været inddraget i brugen og forståelsen af metoder til kortlægnings- og kvalitetsvurderingsarbejdet. Vurderingerne er blevet samstemt på tværs af reviewgruppens medlemmer ved et møde i forbindelse med kortlægningsåret 2013 og ved to møder i forbindelse med kortlægningsåret 2014.

METODE OG GRUNDLAG

Kortlægning af skandinavisk dagtilbudsforskning i 2014 er baseret på en systematisk søgning i relevante databaser for skandinavisk dagtilbudsforskning. Den anvendte søgestrategi er baseret på typer af dagtilbud, udgivelsesår, forskningsudgivelser og land. Vi har haft følgende inklusionskriterier for sortering i studierne:

- Studierne skal være udgivet i 2014.
- Studierne skal vedrøre dagtilbud for 0-6-årige i Danmark, Norge eller Sverige.
- Studierne skal have et eksplicit fokus på dagtilbud.
- Studierne skal udgøre primær forskning, ikke fx debatliteratur eller lærebøger. Ph.d.-afhandlinger medtages, men ikke eksamensopgaver under ph.d.-niveau.
- Studierne skal være tilstrækkeligt afrapporteret til at kunne foretage in- eller eksklusion.
- Præliminære undersøgelser vil indgå i en senere forskningskortlægning, når der er resultater at rapportere - med mindre de påberåber sig at have fundet resultater på udvalgte områder.

Det elektroniske softwareprogram EPPI-reviewer er anvendt til at holde styr på in- og eksklusion af studier, samt til kortlægning og kvalitetsvurdering. Alle relevante forskningspublikationer er kvalitetsvurderet af to

personer. Hvert studie er vurderet af mindst én person/forsker med speciale i dagtilbudsforskningen. Af øvrige mere generelle kvalifikationer hos reviewerne kan nævnes økonometri, antropologi, psykologi og pædagogik. Der er anvendt samme koderamme til kvalitetsvurderingen af alle relevante studier. Kriterierne for vurdering af forskningskvalitet angår studiernes klare afrapportering af fx formålet, konteksten og undersøgelsesdeltagerne. Endvidere angår det en vurdering af de anvendte metoder, herunder analyse- og dataindsamlingsmetoder samt studiernes overordnede design og hvorvidt der er sammenhæng mellem elementerne. Derudover vurderes det, om der er sikret tilstrækkelig validitet, reliabilitet og generaliserbarhed i undersøgelserne.

INDLEDNING

BAGGRUND

Denne rapport er en kortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning, udgivet i 2014, om dagtilbud for de 0-6-årige. Skandinavisk dagtilbudsforskning er siden 2006 blevet kortlagt og vurderet hvert år. I år er forskningskortlægningen gennemført af SFI-Campbell på baggrund af et udbud fra Danmarks Evalueringsinstitut. Arbejdet modtager endvidere finansiel støtte fra Skolverket i Sverige og Utdanningsdirektoratet i Norge.

FORMÅL

Med kortlægning, kvalitetsvurdering og analyse af skandinavisk dagtilbudsforskning, udgivet i 2014, er det formålet at øge kendskabet til og anvendelsen af god skandinavisk dagtilbudsforskning. Kortlægningen giver et overblik over eksisterende viden på feltet og skal dermed lette adgangen til relevant forskning for politiske beslutningstagere, forskere og personer i praksisfeltet såsom pædagogiske konsulenter, dagtilbudsle-

dere samt undervisere og studerende på pædagogiske uddannelser. Konkret sker dette ved, at studier, der er vurderet at være af middel eller høj forskningskvalitet, indgår i den offentligt tilgængelige forskningsdatabase Nordic Base of Early Childhood Education and Care, NB-ECEC¹. Databasen rummer et resumé af hvert studie samt dokumentation for kortlægnings- og kvalitetsvurderingskodningen. Derudover formidles den kortlagte forskning gennem Danmarks Evalueringsinstituts magasin, Bakspejlet, samt gennem det norske magasin Vetuva, som udgives af Utdanningsdirektoratet.

REVIEWGRUPPE

En reviewgruppe bestående af aktive forskere på dagtilbudsområdet fra Norge, Sverige og Danmark er blevet sammensat i forbindelse med kortlægningsarbejdet, hvoraf nogle har fungeret som reviewmedlemmer over flere år, mens andre er nye. Det har været reviewgruppens opgave at vurdere kvaliteten af forskningspublikationerne i årets forskningskortlægning. Reviewgruppen udgøres af følgende ni medlemmer:

- Professor Henrik Daae Zachrisson, Atferdssenteret og CEMO, Norge
- Professor Ellen Beate Hansen Sandseter, Dronning Mauds Minne, Trondheim, Norge
- Forsker Lars Gulbrandsen, Høgskolen i Oslo og Akershus, Norge
- Professor Sven Persson, Malmö Högskola, Sverige
- Docent/associate professor Camilla Björklund, Göteborgs Universitet, Sverige
- Professor Ingrid Pramling Samuelsson, Göteborgs Universitet, Sverige
- Direktør/associate professor Niels Ploug, Danmarks statistik, Danmark
- Professor Charlotte Ringsmose, DPU, Aarhus universitet, Danmark
- Lektor Tomas Ellegaard, Roskilde Universitet, Danmark

1. <http://nb-ecec.org/>.

Ved fordeling af årets studier blandt reviewmedlemmerne er eventuelle habilitetsproblemer blevet drøftet. De enkelte medlemmer i reviewgruppen har ikke vurderet forskningsudgivelser/publikationer, hvor de selv har bidraget til undersøgelsen, eller hvor forfattere er ansat ved samme universitet/institution som det enkelte reviewmedlem. Derudover er hvert reviewmedlem blevet bedt om at overveje habilitet i bred forstand, således at et reviewmedlem fx ikke har vurderet studier, hvis forfattere de har et nært bekendtskab med.

RAPPORTENS OPBYGNING

Kortlægningens metodiske grundlag gennemgås i kapitel 2. Her beskrives den begrebsmæssige indramning af kortlægningen og processen omkring søgning, screening og kodning af studier. Endvidere gennemgås grundlaget for kvalitetsvurderingen af årets dagtilbudsforskning.

I kapitel 3 gives en samlet karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2014. Der er her fokus på en fremstilling af forskningens finansieringsgrundlag og sigte, dens metoder og indhold samt kvaliteten af forskningen. Der er tale om en karakteristik af i alt 132 studier/forskningspublikationer, der er vurderet til at være af enten høj, middel eller lav forskningskvalitet.

I kapitel 4 perspektiveres dagtilbudsforskningen i 2014 i relation til de tidligere kortlægninger af skandinavisk dagtilbudsforskning.

METODEN I ÅRETS KORTLÆGNING

I dette kapitel redegør vi for metoderne i årets kortlægningsarbejde. Her afdækker vi kortlægningens begrebsmæssige rammer samt litteratursøgning og processen omkring sortering i forskningen. Sidst i kapitlet redegør vi for kodningen af og grundlaget for kvalitetsvurderingen af den skandinaviske dagtilbudsforskning, udgivet i 2014.

KORTLÆGNINGENS BEGREBSMÆSSIGE RAMMER

Det har været opgaven at foretage en forskningskortlægning og forsker-vurdering af skandinavisk empirisk forskning om dagtilbud for de 0-6-årige, publiceret i 2014. ”Empirisk” dagtilbudsforskning henviser til, at forskningen, der kortlægges, er baseret på empiriske data. Der er tale om empiriske undersøgelser i bred forstand, hvor evalueringer og rapporter-inger af forsøgs- og udviklingsarbejde indgår.

I kortlægningen forstås ”skandinavisk” som dagtilbudsforskning fra henholdsvis Sverige, Norge og Danmark. Der medtages dog også forskning, der, ud over ét eller flere af de nævnte skandinaviske lande, indhenter data fra andre lande, såfremt dagtilbud i Danmark, Norge eller Sverige er genstandsfelt i studiet.

Forskning om dagtilbud forstås således, at relevante studier behandler forhold mellem dagtilbud og et barne-, forælder- og/eller pædagogperspektiv. Desuden indgår studier med fokus på perspektiver fra andre aktører, fx et kommunalt eller statsligt perspektiv på dagtilbud. Udgivelsesåret for relevant forskning er 2014, mens tidspunktet for dataindsamling ikke indgår som in-/eksklusionskriterie.

”Dagtilbud for de 0-6-årige” forstås bredt og omfatter både offentlige og private institutioner. I en dansk kontekst angår det dagpleje, vuggestue, børnehave og integrerede daginstitutioner, og i en svensk kontekst angår det familjedaghem og förskola. I en norsk kontekst angår det barnehage og familiebarnehage. På tværs af de skandinaviske lande kan der være forskel på, hvornår børnene aldersmæssigt starter i skole. Eftersom kortlægningen omhandler dagtilbud for børn i alderen 0-6 år, indgår derfor også forskning om børnehaveklasse/0. klasse (svensk: förskolaklass). Dog kun såfremt undersøgelsen også indhenter data fra dagtilbud.

Kortlægningsarbejdets fokus på dagtilbudsforskning betyder, at fx lærebøger, debatlitteratur og ren forskningsformidling ikke indgår. Med ren forskningsformidling menes her populære fremstillinger af eksisterende forskning. Endvidere indgår ph.d.-afhandlinger i kortlægningen, mens eksamensopgaver under ph.d.-niveau ikke indgår.

Der stilles også krav til studiers afrapportering, idet forskningen som minimum skal indeholde et undersøgelsesformål og/eller forskningsspørgsmål, en metodedel samt en konklusion. Studier indgår derfor ikke, hvis indsamling og/eller analyse af data ikke afrapporteres i undersøgelsen.

Betegnelsen studier forstår vi i forskningskortlægningen som selvstændige forskningsprodukter, i modsætning til dubletter, der udgør flere udgaver af samme publikation. Flere studier kan godt bygge på samme data eller være relateret til hinanden, fx fordi de indgår som en del af et større forskningsprojekt, og stadig udgøre selvstændige forskningsprodukter, hvorfor de også tælles som sådan.

LITTERATURSØGNINGEN 2014

Litteratursøgningen har som formål at finde publikationer om skandinavisk dagtilbudsforskning, udgivet i 2014. Der er derfor på forskellig vis

arbejdet med både nationale, bibliografiske baser og nationale forskningsdatabaser. Yderligere er der foretaget en gennemgang af kernetidsskrifter samt afsøgt en international pædagogisk database.

I de udvalgte databaser og ressourcer er der anvendt søgeprofiler, som er tilpasset kortlægningens begrebsmæssige rammer. For de databaser, hvor der allerede har været etableret en søgeprofil i forbindelse med kortlægningerne, udført af Dansk Clearinghouse for perioden 2006-2012, er disse benyttet for at sikre konsistens i søgningen.

Søgningen er udført af SFI Campbell ud fra samme praksis som for året 2013. Reviewgruppen har også haft mulighed for at foreslå nye referencer og kilder. De inkluderede studiers referencelister er set igennem for at identificere eventuelle nye studier (snowball-søgning). Databaser og ressourcer er anvendt med de søgemuligheder, der stilles til rådighed. De anvendte søgeprofiler findes i Bilag 1. Årets kortlægning samt 2013-kortlægningen er foretaget af SFI-Campbell, mens kortlægningen af dagtilbudsforskning for årene 2006-2012 er foretaget af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, Aarhus Universitet. Der kan forekomme udsving i tilgange til litteratursøgninger på tværs af de to leverandører, hvilket de tværgående analyser af forskningen 2006-2014 i kapitel 4 skal anskues i lyset af.

De specifikke kilder og datoer for søgningen heri er listet i tabel 2.1. For norsk litteratur er der søgt i nationalbibliografien BIBSYS samt i forskningsdatabasen CRISStin. Søgning i både Bibsys og Christin har dog tidligere vist sig at være behæftet med visse begrænsninger², hvorfor søgningen på norsk litteratur i årets kortlægning er udvidet med en søgning på Dronning Mauds Minne Høgskole's hjemmeside. For svensk litteratur er der søgt i nationalbibliografien LIBRIS, forskningsdatabasen Diva samt emnesiden Skolporten. For dansk litteratur er der søgt i nationalbibliografien bibliotek.dk og den danske Forskningsdatabase. Internationale eller udenlandske bidrag fra skandinaviske forskere er søgt i ERIC. Samtidig er der testsøgt i SocIndex, PsycInfo og Embase for at vurdere baserne som mulig relevante kilder. Det medførte kun ganske få hits i Socindex. Endvidere er i alt 11 tidsskrifter, herunder skandinaviske/nordiske hånd søgt særskilt for 2014. Det drejer sig om følgende tidsskrifter:

2. Ved kortlægningen for publikationsåret 2013 blev der registreret færre norske studier end i tidligere år (jf. tabel 4.3 og figur 4.2 i kapitel 4), hvilket gav anledning til at se nærmere på funktionen i de norske søgekilder og mulige årsager til begrænsninger i søgefund, jf. Bilag 2.

- Contemporary Issues in Early Childhood
- European Early Childhood Education Research Journal
- Early Child Development and Care
- Early Childhood Education Journal
- Journal of Early Childhood Research
- International Journal of Early Childhood
- International Research in Early Childhood Education
- Journal of Early Childhood Teacher Education
- Nordic Studies in Education
- Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning
- Scandinavian Journal of Educational Research.

Der blev fra reviewgruppen indrapporteret yderligere tre referencer.

TABEL 2.1

Hits ved litteratursøgning fordelt efter kilder 2014 og antal.

Ressource:	Søgedato	Hits
BIBSYS (Norge)	06-2015	452
Dronning Mauds Minne (Norge)	07-2015	53
CRISin (Norge)	06-2015	44
Diva-portal.org (Sverige)	07-2015	281
Libris (Sverige)	06-2015	224
Skolporten.com (Sverige)	07-2015	140
Forskningsdatabasen.dk (Danmark)	06-2015	284
Bibliotek.dk (Danmark)	07-2015	96
ERIC EBSCO-plattform	06-2015	67
SocIndex EBSCO-plattform	06-2015	4
Psycinfo EBSCO-plattform	06-2015	0
Embase EBSCO-Plattform	06-2015	0
Hånd søgning af 11 skandinaviske og europæiske tidsskrifter:		
Early Child Development and Care	07-2015	125
European Early Childhood Education Research Journal	07-2015	50
Early Childhood Education Journal	07-2015	46
Scandinavian Journal of Educational Research	07-2015	42
Contemporary Issues in Early Childhood	07-2015	38
Journal of Early Childhood Teacher Education	07-2015	28
International Journal of Early Childhood	07-2015	26
Nordisk Barnehageforskning	07-2015	21
Journal of Early Childhood Research	07-2015	20
Nordic Studies in Education	07-2015	19
International Research in Early Childhood Education	07-2015	10
Snowball-søgning	12-2015	148
Referencer fra reviewgruppen	12-2015	3
I alt		2.221

Kilde: Egne beregninger

SØGERESULTATER

I alt 2.221 potentielt relevante referencer er identificeret i databasesøgningen. Efter dubletsortering resterer 1926. Efter den første screening på referencernes titel og abstract udelukkes 1.462. I alt 464 referencer er søgt fremskaffet til fuldtekstscreening. Efterfølgende er i alt 319 referencer blevet ekskluderet, mens en mindre del (13 referencer) ikke har kunnet fremskaffes. Samlet blev 132 forskningspublikationer inkluderet, jf. flowchart i figur 2.1.

Fra litteratursøgningen har 13 referencer af forskellige årsager ikke kunnet findes eller fremskaffes til fuldtekstscreening. Størstedelen udgøres af konferencebidrag, der ikke kan fremskaffes, samt referencer, der ikke på de foreliggende, enten mangelfulde eller fejlagtige, oplysninger kan identificeres og fremskaffes. Af tabel 2.2 og figur 2.1 fremgår en samlet oversigt over screeningsprocessen af litteraturen³.

TABEL 2.2

Oversigt over inklusions-/eksklusionsårsager ifm. screening af litteraturen.

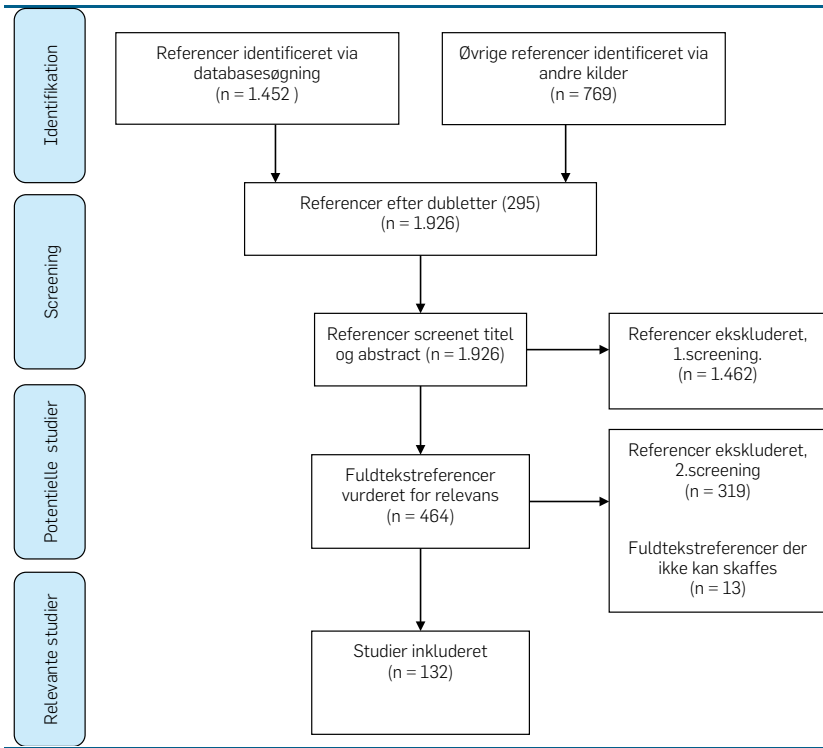
		Antal
Inkluderet	Undersøgelser, evalueringer, rapporter fra forsøgs- og udviklingsarbejder	132
Forkert emne/aktivitet i dagtilbud	Et eksplicit perspektiv på dagtilbud behandles ikke	560
Forkert dokumenttype	Ikke-primær forskning: fx debatlitteratur, lærebøger, policy-dokumenter, undersøgelses- og metodisk litteratur eller eksamensopgaver på niveauet under ph.d.-afhandlinger	684
Forkert land	Ikke nordisk/skandinavisk studie	112
Forkert institution	Vedrører ikke dagtilbud for 0-6-årige	270
Utilstrækkelig afrapportering	Studiet indeholder ikke tilstrækkelige oplysninger til at kunne foretage en in- eller eksklusion	39
Forkert udgivelsesår	Ikke udgivet i 2014	115
Præliminære undersøgelser	Studiet er relevant og kan indgå i en senere forskningskortlægning, når der er resultater at rapportere	1
I alt		1.913

Kilde: Egne beregninger.

3. Søgningen af relevante studier er foretaget af informationsspecialist Anne-Marie Klint Jørgensen. Studentermedhjælperne Louise Jean Kristiansen, Mia Thuelund Hansen, Rasmus Henriksen Klokke, og Bjørn Viinholt Nielsen har forestået screeningen samt bidraget til den deskriptive kodning af studierne.

FIGUR 2.1

Flowchart over søgning og screening af litteraturen.

KODNING AF STUDIER

I årets kortlægning er i alt 132 studier blevet kodet og kvalitetsvurderet. Kortlægning af dagtilbudsforskningen i 2014 indebærer en deskriptiv kodning og en forskningskvalitetskodning af de relevante studier. Kodningen har til hensigt at opsamle data om forskningen i 2014, heriblandt undersøgelsesernes fokus, emne, indsamlings- og analysemetoder samt deres design. Disse dataudtræk bruges til at karakterisere studierne. Yderligere bruges udtrækkene til at sammenligne dagtilbudsforskningen i 2014 med inkluderede studier i de tidligere, årlige kortlægninger fra 2006 til 2013. Kodningsarket, anvendt til deskriptiv kortlægning af studierne, er vedlagt i bilag 2. I den deskriptive kodning er det i langt de fleste

spørgsmål muligt at afgive flere besvarelser, det vil sige, at der kan optræde flere kodninger/registeringer for hver svarmulighed, end der er studier inkluderet. Det er fx tilfældet i forbindelse med undersøgelsesland, hvor et studie, der indhenter data i både norske og svenske dagtilbud, registreres for begge lande. I kodningen af studiets forskningskvalitet kan der kun registreres ét svar på hvert spørgsmål. Kodningsarket, der er anvendt til kvalitetsvurdering, er vedlagt i bilag 4.

Det skal endvidere nævnes, at softwaren EPPI-Reviewer 4.4.2.0 er anvendt i forbindelse med screening og kodning af litteraturen.

KVALITETSVURDERING

Der er foretaget en kvalitetsvurdering af de 132 studier. De er vurderet til at være af enten høj, middel eller lav forskningskvalitet. Resuméer og dokumentation for kodningen af studier, vurderet til at være af middel eller høj forskningskvalitet, offentliggøres i databasen NB-ECEC (Nordic Base of Early Childhood Education and Care).

Hvert studie er kvalitetsvurderet af et medlem af den eksterne reviewgruppe samt en medarbejder fra SFI, der i årets kortlægning har bestået af: forsker Jens Dietrichson, forsker Martin Bøg, forsker Karen Ida Dannesboe, videnskabelig assistent Anna-Katharina Højen-Sørensen, videnskabelig assistent Julie Skyt Marcussen og videnskabelig assistent Maj Yde Vestergaard.

For hvert studie er der foregået en diskussion mellem et medlem af den eksterne reviewgruppe og en forsker fra SFI om kvalitetsvurderingen, hvorefter den endelige vurdering diskuteres og samstemmes. I de tilfælde, hvor reviewerne ikke er kommet frem til samme vurdering, og hvor der ikke gennem en videre dialog er opnået enighed om den endelige forskningskvalitetsvurdering, har den eksterne reviewer, som endeligt ansvarlig for vurderingen, også det endelige ord. Ved større uoverensstemmelser i vurderingen af et studies forskningskvalitet kan den eksterne og den interne reviewer vælge at få studiet vurderet af yderligere en forsker fra den eksterne reviewgruppe. I disse tilfælde er det den tredje reviewers vurdering, der er gældende. Dette har i årets kortlægning været aktuelt i ét tilfælde.

Der er blevet anvendt et kodningsark i forbindelse med kvalitetsvurderingen. Kodningsarket er udviklet på baggrund af EPPI-

Centres⁴ ramme til beskrivelse og kvalitetsvurdering af studier inden for forskning i pædagogik og uddannelsesforhold. Kodningsarket er vedlagt i bilag 3.

Det er kun muligt at vurdere kvaliteten af et studie, såfremt gennemførelsen heraf er afreporteret klart i undersøgelserne. Ved vurderingen af studiernes afreporteringskvalitet er der lagt vægt på, at fx konteksten, formålet med undersøgelsen og relevansen af undersøgelsen er klart beskrevet og begrundet, samt om anvendte metoder til dataindsamling og dataanalyse, herunder teoretiske koncepter og begreber, fremgår tydeligt. De samme krav stilles til studiets beskrivelser af undersøgelsesdeltagerne, herunder identificeringen og rekrutteringen af deltagerne.

I kriterierne for vurdering af studiernes kvalitet vurderes endvidere studiets valg af forskningsdesign og -metoder. Der lægges i vurderingen af studiets kvalitet vægt på, at studiets formål, forskningsspørgsmål og konklusioner er transparente og understøttes af studiets valg af forskningsdesign og metoder. Det vurderes herunder, hvorvidt de benyttede metoder og designtilgange er relevante for – og gør studiet i stand til – at belyse det tilsigtede genstandsfelt for undersøgelsen. Det vurderes også, om de valgte metoder og forskningsdesign med rimelighed gør det muligt at uddrage det pågældende studies endelige forskningsresultater og konklusioner.

I kriterierne for kravene til studiernes forskningskvalitet vurderes yderligere undersøgernes reliabilitet, validitet og generaliserbarhed. Det vil sige, at det vurderes, om studiet er validt i den forstand, at det faktisk undersøger det genstandsfelt og måler på de parametre, som studiet selv mener, det undersøger. I den forbindelse kan der fx være visse etiske overvejelser, der er nødvendige at tage højde for, afhængigt af genstandsfeltet og de anvendte forskningsmetoder. Det vurderes også, om studiets indsamling og analyse af data er gentagelig, således at studiet er gennemført med størst mulig transparens og brug af troværdige metoder. Endvidere vurderes det, om studiet sikrer, at forskningsresultaterne kan generaliseres og være relevante for en større population af fx børn og institutioner, og om studiet oplyser om, hvilke relevante populationsgrupper der er tale om.

4. EPPI-Centre (The Evidence for Policy and Practice Information and Co-ordinating Centre) udarbejder kortlægninger og systematiske reviews om emner inden for bl.a. uddannelse, kriminalitet og sundhed. EPPI-Centre er en del af "Social Science Research Unit" under Institute for Education, University College London (UCL).

Vurderingen af, hvorvidt et studie opfylder de enkelte kvalitetskriterier, foretages altid på baggrund af en vægtning af studiets publikationstype og metodiske forskningstilgang. Det vil sige, i hvilken grad studiet relativt, i forhold til dets publikations- og forskningsdesignmæssige forudsætninger, opfylder de enkelte kriterier, samt hvor tungt de enkelte kriterier vægter i den endelige vurdering. Alle kvalitetsvurderingsspørgsmål er således ikke nødvendigvis lige relevante for vurderingen af det enkelte studie. For yderligere uddybning af kvalitetsvurderingen, se Højen-Sørensen, 2016.

SIKRING AF KONTINUITET I KVALITETSVURDERING

Årets kortlægning og kortlægningen for 2013 er foretaget af SFI-Campbell, mens kortlægningen for perioden 2006-2012 er foretaget af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning. Der kan forekomme udsving i metoder til forskningskortlægninger på tværs af de to leverandører, hvilket resultaterne af de tværgående analyser i kapitel 4 skal ansues i lyset af. Med henblik på at sikre størst mulig kontinuitet og konsistens i reviewprocessen er den eksterne reviewgruppe blevet inddraget i afklaring af kodninger til beskrivelse og kvalitetsvurdering af de inkluderede studier. Vurderingerne er samstemt på tværs af reviewgruppens medlemmer. Dette er sket ved et møde i forbindelse med kortlægningsåret 2013 og ved to møder i forbindelse med kortlægningsåret 2014, hvor kvalitetsvurderingsrammen er blevet diskuteret og vurderinger af enkelte principielle studier har været taget op til drøftelse i plenum.

Den eksterne reviewgruppes erfaringer fra vurderingsprocessen for kortlægningsåret 2013 samt drøftelser ved opstartsmødet i forbindelse med kortlægningsåret 2014 synliggjorde et behov for en tydeligere beskrivelse af, hvad der er indeholdt i de forskellige forskningskvalitetsparametre i vurderingsrammen. I forbindelse med årets kortlægning er der derfor, på baggrund af disse møder, sket en række ændringer af kvalitetsvurderingsrammen i form af tilføjede hjælpetekster og underspørgsmål.

Disse har til hensigt at understøtte reviewmedlemmernes arbejde, sikre en ensartet forståelse og anvendelse af kvalitetsvurderingskriterierne og herigennem en ensartet vurdering af studierne. Tilføjelserne er beskrevet i et metodenotat, der er udfærdiget af SFI og efterfølgende godkendt af den eksterne reviewgruppe (Højen-Sørensen 2016).

KORTLÆGNING AF DAGTILBUDSFORSKNING I 2014

I dette kapitel følger en karakteristik af skandinavisk dagtilbudsforskning, udgivet i 2014. Vi redegør herunder for forskningens finansieringsgrundlag og sigte, dens metoder og indhold samt for kvaliteten af forskningen. Karakteristikken omfatter relevant skandinavisk dagtilbudsforskning i 2014, som er vurderet til at være af enten høj, middel eller lav forskningskvalitet.

KARAKTERISTIK AF FORSKNINGENS FINANSIERING OG SIGTE

Årets kortlægning af skandinavisk dagtilbudsforskning omfatter i alt 132 studier. Disse studier er gennemført i og fordeler sig på lande, som det fremgår af tabel 3.1.

Af de 132 studier er 15 pct. (20 studier) gennemført i Danmark, 52 pct. (69 studier) er gennemført i Norge, og 38 pct. (50 studier) er gennemført i Sverige. I årets kortlægning er de fleste studier således gennemført i Norge, efterfulgt af Sverige og til sidst Danmark. Herudover er 5 pct. (7 studier) gennemført i andre lande – der er hovedsageligt tale om henholdsvis Finland og Island, men også Australien, Estland, Grækenland, England, Kina og Ungarn. Af tabel 3.1 fremgår det endvidere, at

studierne i de fleste tilfælde undersøger dagtilbud i ét land. I alt 5 studier omfatter mere end ét af de nordiske lande. Heraf omfatter 2 studier både Norge, Sverige og Danmark, 2 studier omfatter Sverige og Danmark, mens ét studie omfatter Sverige og Norge.

TABEL 3.1

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, gennemført i Skandinavien og andre lande. Særskilt for lande. Antal og procent.

I hvilke(t) land(e) er studiet gennemført?	Antal	Procent
Norge	69	52
Sverige	50	38
Danmark	20	15
Andre lande	7	5

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}}=132$). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar (lande) pr. studie. I tabellen er studier medregnet under alle de lande (DK, NO og/el. SE), de er registreret under. Der henvises i øvrigt til kap.4, tabel 4.3 og figur 4.3 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014.

Kilde: Egne beregninger.

Af de 132 inkluderede studier oplyser 48 om studiets finansieringskilde eller kilder, mens de resterende 84 studier undlader at gøre dette. I tabel 3.1 fremgår det, hvilke typer af institutioner der finansierer de 48 undersøgelser. Finansieringsgrundlaget for studierne er kodet, såfremt det eksplicit fremgår i det pågældende studie, at det er 'udført for', 'finansieret' eller bestilt af en given institution, fond, fagforening etc. I de tilfælde, hvor der i undersøgelsen "blot" omtales et "samarbejde" mellem forskellige institutioner, er dette vurderet ikke at være tilstrækkeligt i forhold til at klargøre studiets finansieringsgrundlag.

Af tabel 3.2 fremgår det, at studierne finansiering hovedsageligt kommer fra forskningsråd eller forskningsfonde, hvilket er tilfældet for 18 pct. af studierne. Derefter er ministerier, styrelser og kommuner de hyppigste finansieringskilder med 9 pct. Det fremgår endvidere, at universiteter og forskningsinstitutioner finansierer 7 pct., mens foreninger/fagforeninger og private fonde finansierer henholdsvis 4 pct. og 2 pct. af studierne.

Af tabel 3.3 fremgår det, hvordan studierne i årets kortlægning fordeler sig i forhold til studierne overordnede sigte.

TABEL 3.2

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, der angiver specifikke finansieringskilder. Antal og procent.

Finansieringskilde:	Antal	Procent
Forskningsråd/forskningsfonde	24	18
Ministerier/styrelser/kommuner	12	9
Universiteter/forskningsinstitutioner	9	7
Foreninger/fagforeninger	5	4
Private fonde	3	2
Uoplyst	84	64

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodning af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.2 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014. For en komplet oversigt over mulige svar-koder, se bilag 3, A7.

Kilde: Egne beregninger.

TABEL 3.3

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige i forhold til deres overordnede sigte. Antal og procent.

Overordnet sigte:	Antal	Procent
Udforskning af relationer/sammenhænge	88	67
Beskrivende forskning	31	23
'What works'	12	9
Kortlægning/synteseforskning	1	1

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere ét svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.6 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014. For en komplet oversigt over mulige svar-koder, se bilag 3, A6.

Kilde: Egne beregninger.

Kategorien ”udforskning af relationer” vedrører studier, der overvejende undersøger sammenhænge mellem forskellige variable eller karakteristika med henblik på teori-eller hypotesedannelse. Kategorien omfatter studier, der, fx ved brug af statistisk analyse eller kvalitative teknikker (fx observation af børns interaktion), søger at beskrive processer med henblik på at udforske, hvordan særlige forhold eller fænomener opstår, vedligeholdes og ændres.

Der ses en overvægt af disse typer studier i dagtilbudsforskningen 2014 med 67 pct., jf. tabel 3.3. Kategorien ”beskrivende forskning” vedrører studier, der søger at beskrive et særligt forhold eller fænomen samt dets karakteristika. Studier i denne kategori er oftest udført som et enkelt nedslag i tid. Det kan fx dreje sig om et studie, der gennem interview undersøger pædagogers tidsforbrug på forskellige pædagogiske arbejdsopgaver. I alt 23 pct. af dagtilbudsforskningen undersøger dette.

I forståelsen af kategorien ”what works” er anvendt en bred tilgang, idet såvel den kvantitative som den kvalitative forskning er vurderet at være i stand til at undersøge ”what works”. Kategorien dækker over studier, der undersøger effekten/virkningen af en given indsats eller et givet tiltag. I alt 9 pct. af studierne undersøger ”what works”. Derudover udgør et enkelt studie en kortlægning.

KARAKTERISTIK AF FORSKNINGENS METODER

I dette afsnit redegør vi for anvendte forskningsmetoder og -design i dagtilbudsforskningen 2014.

I tabel 3.4 vises det, hvordan studierne er fordelt på henholdsvis kvalitativ og kvantitativ forskning samt mixed methods-forskning.

TABEL 3.4

Inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, fordelt efter overordnet forskningsmetode. Antal og procent.

Forskningsmetode:	Antal	Procent
Gør brug af overvejende kvalitative metoder	102	77
Gør brug af overvejende kvantitative metoder	22	17
Kan bedst karakteriseres som mixed-methods-forskning	8	6

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

Af tabel 3.4 fremgår det, at der i årets kortlægning er en markant overvægt af studier, der anvender kvalitative metoder. Det gælder for 77 pct. af de samlede, inkluderede studier. 17 pct. af studierne har anvendt overvejende kvantitative metoder, mens 6 pct. af studierne bedst kan karakteriseres som mixed methods-forskning.

I tabel 3.5 ses det, hvordan studierne i årets dagtilbudsforskning fordeler sig på forskningsdesign.

De 132 inkluderede studier i årets kortlægning anvender tilsammen 172 designs, og en del af studierne anvender således mere end ét design. I størstedelen af studierne anvendes et etnografisk design, hvilket er tilfældet i 56 pct. af studierne. Holdningsundersøgelser og casestudier udgør ligeledes hver især en betragtelig andel af studiernes valg af forskningsdesign med henholdsvis 22 pct. og 19 pct. Derudover anvendes

andre forskningsdesigns såsom tværsnitsundersøgelser og dokumentstudier, hvilket er tilfældet i henholdsvis 10 pct. og 7 pct. De resterende designs forekommer mere sjældent – fx aktionsforskning, longitudinelle studier, kohortestudier og eksperimenter med og uden randomiseret gruppedannelse.

Som det fremgår af oversigten over forskningsdesign typer i tabel 3.5, omfatter årets kortlægning et enkelt systematisk review/systematisk forskningskortlægning.

TABEL 3.5

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige i forhold til specifikke forskningsdesign. Antal og procent.

Forskningsdesign:	Antal	Procent
Etnografi	74	56
Holdningsundersøgelser	29	22
Casestudier	25	19
Tværsnitsundersøgelser	13	10
Dokumentstudier	9	7
Aktionsforskning	5	4
Longitudinelle studier	4	3
Kohortestudier	4	3
Eksperimenter med ikke-randomiseret gruppedannelse	2	2
Sekundær dataanalyse	2	2
Eksperimenter med randomiseret gruppedannelse	1	1
Én gruppe før- og efter-test	1	1
Systematisk review/systematisk forskningskortlægning	1	1
Review	1	1

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodning af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.5 og figur 4.3 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014. For en komplet oversigt over mulige svar-koder, se bilag 3, A11.

Kilde: Egne beregninger.

I tabel 3.6 ses andelen af dataindsamlingsmetoder i dagtilbudsforskningen i 2014.

TABEL 3.6

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige i forhold til dataindsamlingsmetoder. Antal og procent.

Forskningsmetoder:	Antal	Procent
En-til-en-interview	72	55
Observation	59	45
Fokusgruppeinterview	32	24
Video	32	24
Selvudfyldt spørgeskema	30	23
Lydoptagelse	21	16
Selvskabt dagbog eller rapport (fieldnote)	17	13
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	10	8
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender osv.)	9	7
Sekundære data	6	5
Praktisk test	2	2
Fysisk test	2	2
Psykologisk test	1	1
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	1	1
Skole/institutionsopgørelser (fx fremmøde-opgørelser)	1	1

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodning af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.7 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014. For en komplet oversigt over mulige svar-koder, se bilag 3, A 12.

Kilde: Egne beregninger.

Gennemgående for studierne er, at der typisk anvendes flere dataindsamlingsmetoder i ét studie; der er registreret i alt 292 forskellige metoder på tværs af de 132 studier. Den oftest anvendte metode er en-til-en-interviews, som er registreret i 55 pct. af studierne, og dernæst observation, som benyttes i 45 pct. af studierne. Lige mange studier anvender metoderne videooptagelse og fokusgruppeinterview (24 pct.), mens metoder som selvudfyldt spørgeskema og lydoptagelser anvendes i henholdsvis 23 og 16 pct. af studierne. Selvskabt dagbog eller rapport udgør 13 pct.

Andre metoder er ligeledes anvendt såsom indsamling af data (fx mødeprotokol, kalender osv.) fra dagtilbud (7 pct.), afsøgning af officielle dokumenter (8 pct.), sekundære data (5 pct.) og praktisk test (2 pct.).

KARAKTERISTIK AF FORSKNINGENS INDHOLD

I dette afsnit fremgår det, hvilke aspekter og emner dagtilbudsforskning i 2014 er optaget af.

Tabel 3.7 viser en oversigt over, hvilke aktører og deres vilkår som studierne fokuserer på, særskilt for henholdsvis personalet i dagtilbuddene, børnene og forældrene. I 2014-kortlægningen er der oprettet

flere kategorier for kodningen af, hvilke aktørers vilkår studierne undersøger, end der har været de tidligere år. Der er blandt andet foretaget en fininddeling af børn i forhold til alder, og der er lavet en opdeling af personale, så der er en personalegruppe bestående af henholdsvis ledere/ledelse og en personalegruppe bestående af praktikere, dvs. pædagoger, pædagogmedhjælpere og assistenter. Endvidere er der foretaget en opdeling af kategorien 'Forvaltning', der gør det muligt at præcisere i forhold til forvaltning på kommunalt eller statsligt niveau. Disse inddelinger og tilføjelser kan nuancere og præcisere billedet af, hvilke aktørers vilkår der undersøges i studierne.

TABEL 3.7

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, der undersøger specifikke aktører. Antal og procent.

Hvilke aktør(er) og deres vilkår undersøges i studiet?	Antal	Procent
<u>Personale samlet (leder/ledelse/praktikere)</u>	99	75
<i>Personale (praktikere)</i>	88	67
<i>Personale (leder/ledelse)</i>	32	24
<u>Børn samlet (0-6 år)¹</u>	75	57
<i>Børn 0-2 år</i>	35	27
<i>Børn 3-6 år</i>	59	45
<i>Ingen information om børnenes alder²</i>	15	11
Forældre	6	5
<u>Forvaltning samlet</u>	5	4
<i>Forvaltning (kommunal)</i>	4	3
<i>Forvaltning (statslig)</i>	1	1
Andre	9	7

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.10 for illustration af udviklingen i kortlægninger af dagtilbudsforskningen 2006-2014. For en komplet oversigt over mulige svar-koder, se bilag 3, A13.

1. Studier, kodet med 'Ingen information angivet om børnenes alder' er medregnet i kategorien 'Børn samlet'.
2. Studier, der undersøger børns vilkår i dagtilbud, men som ikke opgiver information om børnenes alder, er kodet under 'Ingen information angivet om børnenes alder'.

Kilde: Egne beregninger.

Samlet set har studierne overvejende fokus på at undersøge vilkår for personalegruppen i dagtilbuddene, herunder især den personalegruppe, der udgøres af praktikere (fx pædagoger, pædagogmedhjælpere og assistenter), hvilket er tilfældet i 67 pct. af studierne. Der fokuseres derudover i 24 pct. af studierne på personalegruppen, der udgøres af ledere/ledelse. De børnegrupper og deres vilkår, der afdækkes, er i de fleste tilfælde børn i alderen 3-6 år, hvilket er tilfældet i 45 pct. af studierne, mens en lidt mindre andel (27 pct.) har fokus på børn i alderen 0-2 år.

Dog med undtagelse af de allermindste børn, der er i fokus i blot 4 pct. af studierne (ikke vist i tabel). Forældrenes vilkår er genstand for undersøgelsen i 5 pct. af studierne, og blot 4 pct. af studierne beskæftiger sig med aktører på kommunalt eller statsligt forvaltningsniveau.

Tabel 3.8 viser, hvilken type informanter/respondenter der indgår i studierne i dagtilbudsforskningen i 2014.

TABEL 3.8

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, der anvender specifikke respondenter i undersøgelserne. Antal og procent

Respondenter/deltagere i studiet (der informerer om aktør(er)s vilkår):	Antal	Procent
<u>Personale samlet (leder/ledelse/praktikere)</u>	113	86
<i>Personale (praktikere)</i>	97	73
<i>Personale (leder/ledelse)</i>	44	33
<u>Børn samlet (0-6 år)¹</u>	51	39
<i>Børn 3-6 år</i>	39	30
<i>Børn 0-2 år</i>	18	14
<i>Ingen information om børnenes alder²</i>	10	8
Forældre	10	8
<u>Forvaltning samlet (kommunal/statslig)</u>	8	6
<i>Forvaltning (kommunal)</i>	4	3
<i>Forvaltning (statslig)</i>	4	3
Andre	12	9
Ikke oplyst	2	2

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. For en komplet oversigt over mulige svar-koder, se bilag 3, A14.

1. Studier, kodet med 'Ingen information om børnenes alder', er medregnet i kategorien 'Børn samlet'.
2. Studier, der anvender børn i dagtilbud som respondenter/informanter, men som ikke opgiver information om børnenes alder, er kodet under 'Ingen information angivet om børnenes alder'.

Kilde: Egne beregninger.

Typisk anvendes personalegruppen som respondenter i undersøgelserne. Herunder især praktikere såsom pædagoger, pædagogmedhjælpere og assistenter, hvilket er tilfældet i 73 pct. af studierne. Personalegruppen, der udgøres af ledere/ledelse, anvendes i mindre grad som respondenter, hvilket er tilfældet i 33 pct. af studierne. Børnene deltager også – både børn i vuggestue- og børnehavealderen – dog oftest børn i alderen 3-6 år, hvilket er tilfældet i 30 pct. af studierne. I kategorien "andre" er Danmarks Statistik, diverse styringsdokumenter, registerdata og administrative opgørelser registreret som "respondent" i undersøgelsen, hvilket gør sig gældende i 9 pct. af studierne. Forældrene deltager i begrænset omfang som respondenter i undersøgelserne (8 pct.). Såvel kommunal som statslig forvaltning forekommer mere sjældent.

I tabel 3.9 fremgår andelen af studier i årets kortlægning, der undersøger specifikke emner.

TABEL 3.9

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, der undersøger specifikke emner. Antal og procent.

Emnemæssigt hovedfokus:	Antal	Procent
Pædagogiske praksisser	78	59
Undervisning og læring	51	39
Organisation og ledelse	27	20
Børneperspektiv	22	17
Kvalitet i dagtilbud	15	11
Læreplan	13	10
Lige muligheder	12	9
Vurdering/evaluering	10	8
Børnenes fysiske handle- og udviklingsmuligheder	8	6
Sundhed	6	5
Policy	5	4
Overgang fra børnehave til skole	3	2
Klasseledelse (ledelse af børnegruppe)	3	2
Pædagogkarriere	2	2
Andet	22	17

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.11 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014. For en komplet oversigt over mulige emne-koder, se bilag 3, C1.

Kilde: Egne beregninger.

Som det fremgår af tabellen, behandler studierne en bred vifte af emner, men med en markant overvægt af studier, der fokuserer på ”pædagogiske praksisser”, hvilket er tilfældet i 59 pct. af studierne. Denne kategori angår studier, der fokuserer på pædagogernes arbejde og deres handlemuligheder i institutionerne. Yderligere angår kategorien studier, der undersøger effekten og virkningerne af pædagogiske tiltag i daginstitutioner. En stor del af studierne fokuserer desuden på ”undervisning og læring” med 39 pct. og på ”organisation og ledelse” med 20 pct.

17 pct. af studierne omhandler et ”børneperspektiv”, som henviser til, at studierne undersøger børns egen forståelse af fx deres trivsel i daginstitutioner eller deres forventninger til fremtiden. Yderligere angår kategorien studier, der, fx gennem børnenes udtryk, bevægelser og interaktioner, undersøger børns bidrag til opretholdelse og skabelse af social orden i dagtilbuddet, fx kammeratskabskulturen blandt børnene.

En mindre del af studierne beskæftiger sig med ”kvalitet i dagtilbud (11 pct.). Der er tale om studier, hvor kvaliteten i dagtilbuddene måles ud fra foruddefinerede variable om et positivt institutionsliv, fx grup-

pestørrelse og normering. Endvidere er der tale om studier, der undersøger forskellige opfattelser af kvalitet i dagtilbuddet. Derudover beskæftiger studierne sig med ”læreplan” (10 pct.), ”lige muligheder” (9 pct.), ”vurdering og evaluering” (8 pct.), ”sundhed” (5 pct.), og ”policy” (4 pct.). Enkelte studier beskæftiger sig med ”overgang fra børnehave til skole” (2 pct.), ”pædagogkarriere” (2 pct.) og ”klasseledelse” (2 pct.), hvilket betegner studier, der beskæftiger sig med ledelse af børnegrupper i dagtilbud. Den sidste kategori betegner studier, der beskæftiger sig med ledelse af børnegrupper. I 6 pct. af studierne fokuseres der på ”børnenes fysiske handle- og udviklingsmuligheder” i dagtilbuddet. Disse studier undersøger dagtilbuddenes fysiske indretning eller sanse- og legeredskaber i institutionerne, fx musik eller spil.

Tabel 3.10 viser andelen af studier i årets kortlægning, fordelt på det didaktiske aspekt ved dagtilbuddets virke, der undersøges.

TABEL 3.10

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige i forhold til deres didaktiske orientering. Antal og procent.

Didaktisk orientering	Antal	Procent
Indhold	59	45
Pædagogiske arbejdsmetoder	40	30
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og -udvikling	19	14
Grundlæggende værdier og etik	16	12
Hensigt og formål	12	9
Arbejde med eller baseret på styringsdokumenter	4	3
Andet	12	9
Studiet har ingen overordnet didaktisk orientering	11	8

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.12 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014.

Kilde: Egne beregninger.

I årets kortlægning ses et flertal af studier, der omhandler dagtilbuddets ”indhold” – fx hverdagslivets indretning og strukturering i dagtilbuddet - hvilket er tilfældet i 45 pct. af studierne. Flere studier (30 pct.) er optaget af dagtilbuddets pædagogiske arbejdsmetoder. En del studier adresserer ”vurdering, evaluering, kvalitetssikring og -udvikling” (14 pct.) og dagtilbuddets ”grundlæggende værdier og etik” (12 pct.). ”Hensigt og formål” ved dagtilbuddet undersøges i 9 pct. af studierne, mens andelen af de inkluderede studier, der undersøger dagtilbuddets ”arbejde med eller baseret på styringsdokumenter”, er 3 pct.

Af tabel 3.11 fremgår andelen af studier om dagtilbud i 2014, der undersøger specifikke sociale eller institutionelle aspekter ved dagtilbuddet.

TABEL 3.11

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der undersøger specifikke sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet. Antal og procent.

Sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet:	Antal	Procent
Relationer og kommunikation	61	46
Lærende organisation	38	29
Ledelse og organisation	36	27
Socialt system	17	13
Fysiske miljø	13	10
Inklusion/eksklusion	12	9

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.13 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014.

Kilde: Egne beregninger.

Studierne omhandler hovedsageligt aspekter ved dagtilbuddet, der relaterer sig til ”relationer og kommunikation” med 46 pct. Det vil sige, at studierne er optaget af relationer og kommunikation mellem fx medarbejdere eller mellem medarbejdere og børn og/eller forældre.

Undersøgelser af aspekter ved dagtilbuddet som ”lærende organisation” udgør 29 pct. og omhandler udviklingsforløb for medarbejdere og/eller ledere i daginstitutionen. Studier, der fokuserer på aspekter ved dagtilbuddets ”ledelse og organisation”, udgør 27 pct. og vedrører fx daginstitutionslederens organisering af det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet.

Undersøgelser af aspekter ved dagtilbuddet som ”socialt system” udgør 13 pct. af studierne. Dette er studier, der undersøger aspekter ved dagtilbuddet som en enhed i sig selv og med sine egne indbyggede logikker for fx adfærds- og normdannelse.

Aspekter ved dagtilbuddets ”fysiske miljø” undersøges i 10 pct. af studierne - dette angår fx dagtilbuddets fysiske rammer og indretning, kvadratmeter pr. barn, lys og muligheden for udemiljøer. Undersøgelser af ”inklusion/eksklusion” forekommer i 9 pct. af studierne og angår undersøgelser, der typisk fokuserer på udsatte børns vilkår i dagtilbuddene.

Studierne er endvidere kodet i forhold til, hvorvidt de perspektiverer undersøgelsen til et bredere samfundsmæssigt perspektiv. Andelen

af studierne, der perspektiverer til forskellige samfundsmæssige perspektiver, fremgår af tabel 3.12.

TABEL 3.12

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der perspektiverer til specifikke samfundsmæssige perspektiver. Antal og procent.

Samfundsmæssigt perspektiv:	Antal	Procent
Institutionens samfundsmæssige position	56	42
Politisk og økonomisk kontekst	37	28
Studier rummer ingen information herom	37	28
Historiske og kulturelle betingelser og kontekst	30	23

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie. Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.14 og figur 4.7 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014.

Kilde: Egne beregninger.

Studierne i årets kortlægning perspektiverer hovedsageligt til dagtilbudets ”samfundsmæssige position” (42 pct.), dernæst til dagtilbudets ”politiske og økonomiske kontekst (28 pct.) og ”historiske og kulturelle betingelser og kontekst” (23 pct.). I 37 studier (28 pct.) perspektiveres der ikke til en bredere samfundsmæssig kontekst, anskuet historisk, kulturelt, samfundsvidenskabeligt eller økonomisk.

FORSKNINGSKVALITET I DAGTILBUDSFORSKNINGEN I 2014

I dette afsnit redegør vi for forskningskvaliteten i årets dagtilbudsforskning. I afsnittet om kvalitetsvurdering, kapitel 2, er grundlaget for kvalitetsvurderingen beskrevet.

I tabel 3.13 vises den samlede vurdering af dagtilbudsforskningen i 2014.

I årets kortlægning af dagtilbudsforskning er 33 studier (25 pct.) vurderet til at være af høj forskningskvalitet, 61 studier (46 pct.) af middel forskningskvalitet og 38 studier (29 pct.) af lav forskningskvalitet. Lige under halvdelen af det samlede antal inkluderede studier er således vurderet til at være af middel forskningskvalitet. En lidt større andel af studierne er vurderet til at være af lav forskningskvalitet (29 pct.), sammenlignet med andelen af studier, der er vurderet til at være af høj forskningskvalitet (25 pct.).

TABEL 3.13

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, fordelt efter forskningskvalitet.

Antal og procent.

Forskningskvalitet:	Antal	Procent
Høj evidensvægt	33	25
Middel evidensvægt	61	46
Lav evidensvægt	38	29

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$). Der henvises i øvrigt til kapitel 4., tabel 4.8 og figur 4.5 for illustration af udviklingen i kortlægningerne af dagtilbudsforskningen 2006-2014.

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 3.14 og tabel 3.15 viser en oversigt over de spørgsmål, studierne er blevet stillet i forbindelse med vurderingen af deres forskningsmæssige kvalitet.

Det fremgår af tabel 3.14, at afrapporteringskvaliteten, der vedrører studierne kontekst, er vurderet at være adækvat beskrevet i 92 pct. af studierne, og 98 pct. af studierne er vurderet at have klart formulerede mål for undersøgelsen. Omkring tre-fjerdedele af studierne er vurderet at rumme tilstrækkelige beskrivelser af dataindsamlingsmetoder og dataanalyser. Selvom kun 9 pct. af studierne oplyser, hvor originaldata er tilgængelige, er 70 pct. af studierne vurderet til at indeholde tilstrækkelig videnskabelig transparens. Dette afspejler, at spørgsmålet vedr. oplysninger om, hvor datamaterialet er tilgængeligt, ofte ikke vægter særlig højt i den samlede vurdering af studiets transparens, specielt i forhold til studier med et kvalitativt metodedesign.

Ses der på valg af forskningsdesign, er 90 af studierne vurderet til at anvende et passende forskningsdesign til at undersøge og besvare studiets forskningsspørgsmål. Samtidig er det for 62 pct. af studierne vurderet, at enten det anvendte design eller de anvendte metoder i undersøgelserne i høj eller nogen grad udelukker fejl/tendensiositet.

Kvalitetsvurderingen angår også spørgsmål, der vedrører studierne validitet, reliabilitet og generaliserbarhed. De to første spørgsmål angår troværdigheden i undersøgelserne – mere præcist om studiet faktisk undersøger det genstandsfelt og måler på de parametre, som det har sat sig for at undersøge, samt om indsamling og analyse af data er gentagelig, således at studiet er gennemført med størst mulig transparens og brug af troværdige metoder. I alt 49 pct. af studierne er vurderet til ikke i tilstrækkelig grad at sikre gentagelighed eller reliabilitet af dataindsamlingsmetoder og -redskaber. For 32 pct. af studierne er det vurderet, at der ikke er gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller relia-

bilitet i dataanalysen. Derudover er 43 pct. af studierne vurderet til ikke at forsøge sig med at skabe validitet under dataindsamling, mens 36 pct. er vurderet til ikke at etablere tilstrækkelig validitet i forhold til dataanalyse.

Det næste spørgsmål omhandler studiernes generaliserbarhed, dvs. om resultater i dagtilbudsforskningen kan generaliseres eller overføres til lignende kontekster, praksisser eller populationer. På forskellig vis er såvel kvalitativ som kvantitativ forskning i stand til at adressere og sikre øget generaliserbarhed i undersøgelserne. Af de 132 studier er lige under halvdelen, 48 pct., vurderet til ikke at forholde sig til generaliserbarheden af forskningsresultaterne.

TABEL 3.14

Oversigt over spørgsmål¹ til kvalitetsvurdering af inkluderede studier samt svar. Antal og procent.

Spørgsmål:	Ja	Nej
	Antal og pct.	Antal og pct.
1 Er studiets kontekst adækvat beskrevet?	121 (92)	11 (8)
2 Er studiets mål klart rapporteret?	130 (98)	2 (2)
3 Er der en adækvat beskrivelse af samplet, anvendt i studiet, samt af, hvordan samplet er blevet identificeret?	79 (60)	53 (40)
4 Er der en adækvat beskrivelse af metoder, brugt til dataindsamlingen?	92 (70)	40 (30)
5 Er der en adækvat beskrivelse af metoder, anvendt til dataanalyse?	100 (76)	32 (24)
6 Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	92 (70)	40 (30)
7 Beskriver forskeren, hvor studiets originale data er tilgængelige?	12 (9)	120 (91)
8 Undgår forskeren selektiv rapporteringsbias (rapporteres der om alle variable fra forskningsspørgsmålene?)	84 (64)	48 (36)
9 Finder revieweren af studiet, at der er etiske problemer forbundet med studiets fremgangsmåde?	18 (14)	114 (86)
10 Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelse af studiets forskningsspørgsmål?	120 (90)	12 (10)
11 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller reliabilitet af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	67 (51)	65 (49)
12 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	75 (57)	57 (43)
13 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller reliabilitet af dataanalyse?	90 (68)	42 (32)
14 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataanalyse?	84 (64)	48 (36)
17 I lyset af de ovenstående forhold: er revieweren af studiet uenig med forfatteren om studiets fund og konklusion?	31 (23)	101 (77)

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$).

1. Spørgsmål 15 og 16 vises i tabel 3.15 nedenfor.

Kilde: Egne beregninger

TABEL 3.15

Andelen af studier om dagtilbud for 0-6-årige i 2014, fordelt på i hvilken grad studiet undgår fejl/tendentiositet samt i hvilken grad generaliserbarhed behandles i studiet. Antal og procent.

Spørgsmål:	I høj grad	I nogen grad	Slet ikke
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
15 I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og undersøgelsesmetode udelukke fejl/tendentiositet, som kunne føre til alternative forklaringer på studiets resultater?	27 (20)	56 (42)	49 (38)
16 I hvilken grad behandles generaliserbarhed i studiet?	23 (18)	45 (34)	64 (48)

Anm.: Andel af det totale antal studier ($n_{\text{total}} = 132$).

Kilde: Egne beregninger.

KVALITETSVURDERING GEOGRAFISK

I tabel 3.16 vises, fordelt på de tre skandinaviske lande, vurderingerne på spørgsmål, der vedrører studiernes afrapporteringskvalitet.

Af tabellen fremgår det, at en lidt større andel af undersøgelser, gennemført i Sverige, er vurderet til at have adækvate beskrivelser af studiets kontekst, sammenlignet med undersøgelser, gennemført i Danmark og Norge: 94 pct. af de svenske undersøgelser er vurderet til at have en adækvat beskrivelse af konteksten, mens det samme er vurderet til at gælde for 90-91 pct. af de danske og norske undersøgelser. Samtlige af de norske undersøgelser er vurderet til at rapportere klart om studiets mål, mens det samme gælder for 98 pct. af de svenske undersøgelser og 95 pct. af de danske undersøgelser.

For studier, gennemført i Norge, er andelen af undersøgelser, vurderet til at indeholde adækvate beskrivelser af samplet, 68 pct., mens dette gælder for 60 pct. af de danske og 44 pct. af de svenske undersøgelser. Derudover er 75 pct. af de danske studier og 74 pct. af de norske studier vurderet til at have en adækvat beskrivelse af dataindsamlingen, mens det samme er vurderet som tilfældet for 66 pct. af de svenske studier. 82 pct. af de svenske undersøgelser, 80 pct. af de danske undersøgelser samt 71 pct. af de norske undersøgelser er vurderet til at bidrage med adækvate beskrivelser af metoder til dataanalyse. Endvidere er 74 pct. af de svenske undersøgelser vurderet til at være rapporteret tilstrækkeligt transparent, mens det samme gør sig gældende for 70 pct. af de danske undersøgelser og 65 pct. af de norske undersøgelser. 2 pct. af de danske undersøgelser beskriver, hvor de originale data er tilgængelige,

mens en større andel, dvs. 9 pct. af de norske og 6 pct. af de svenske undersøgelser, indeholder disse oplysninger. 70 pct. af de danske studier er vurderet til at undgå selektiv bias, mens 64 pct. af de svenske og 62 pct. af de norske undersøgelser rapporterer om samtlige variable fra forskningsspørgsmålene.

TABEL 3.16

Inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, fordelt efter afrapporteringskvalitet. Særskilt for aspekter af afrapporteringskvalitet og land¹. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
<i>Studiets kontekst er adækvat beskrevet</i>			
Ja	18 (90)	63 (91)	47 (94)
Nej	2 (10)	6 (9)	3 (6)
<i>Studiets mål er klart rapporteret</i>			
Ja	19 (95)	69 (100)	49 (98)
Nej	1 (5)	0 (0)	1 (2)
<i>Der er en adækvat beskrivelse af samplet, anvendt i studiet, samt af, hvordan samplet er blevet identificeret og rekrutteret</i>			
Ja	12 (60)	47 (68)	22 (44)
Nej	8 (40)	22 (32)	28 (56)
<i>Der er en adækvat beskrivelse af metoder, brugt til dataindsamlingen</i>			
Ja	15 (75)	51 (74)	33 (66)
Nej	5 (25)	18 (26)	17 (34)
<i>Der er en adækvat beskrivelse af metoder, anvendt til dataanalyse</i>			
Ja	16 (80)	49 (71)	41 (82)
Nej	4 (20)	20 (29)	9 (18)
<i>Studiet er rapporteret med tilstrækkelig transparens</i>			
Ja	14 (70)	45 (65)	37 (74)
Nej	6 (30)	24 (35)	13 (26)
<i>Forskeren beskriver, hvor studiets originale data er tilgængelige</i>			
Ja	3 (15)	6 (9)	3 (6)
Nej	17 (85)	63 (91)	47 (94)
<i>Forskeren undgår selektiv rapporteringsbias (der rapporteres om alle variable fra forskningsspørgsmålene)</i>			
Ja	14 (70)	43 (62)	32 (64)
Nej	6 (30)	26 (38)	18 (36)

Anm.: Andel af det totale antal studier fra de respektive lande (n_{Danmark} = 20, n_{Norge} = 69, n_{Sverige} = 50).

1. Studierne angives særskilt for lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelserne er gennemført i (jf. tabel 3.1).

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 3.17 viser, hvordan studierne i årets kortlægning er fordelt geografisk i forhold til, om de i tilstrækkelig grad forholder sig til etiske problematikker ved undersøgelserne.

TABEL 3.17

Inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, fordelt efter etiske problematikker, forbundet med studiernes fremgangsmåde. Særskilt for land¹. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
<i>Revieweren af studiet finder, at der er etiske problemer forbundet med studiets fremgangsmåder</i>			
Ja	6 (30)	7 (10)	5 (10)
Nej	14 (70)	62 (90)	45 (90)

Anm.: Andel af det totale antal studier fra de respektive lande (n_{Danmark} = 20, n_{Norge} = 69, n_{Sverige} = 50).

1. Studierne angives særskilt for lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse(r) er gennemført i (jf. tabel 3.1)

Kilde: Egne beregninger.

Af tabellen fremgår det, at det er vurderet, at der er etiske problemer med studiernes fremgangsmåder i 30 pct. af de danske undersøgelser og i 10 pct. af både de norske og de svenske studier.

I tabel 3.18 angives vurderingerne af undersøgelsesernes valg af design særskilt for de tre lande samt vurderingerne af, hvorvidt de anvendte designs og undersøgelsesmetoder udelukker fejl/tendentiositet.

TABEL 3.18

Inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, fordelt efter design. Særskilt for aspekter af design og land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
<i>Det valgte forskningsdesign er passende for besvarelse af studiets forskningsspørgsmål</i>			
Ja	18 (90)	65 (94)	43 (86)
Nej	2 (10)	4 (6)	7 (14)
<i>Det anvendte forskningsdesign og undersøgelsesmetoderne udelukker fejl/tendentiositet, som kunne føre til alternative forklaringer på studiets resultater</i>			
I høj grad	4 (20)	12 (17)	13 (26)
I nogen grad	12 (60)	32 (46)	15 (30)
Slet ikke	4 (20)	25 (37)	22 (44)

Anm.: Andel af det totale antal studier fra de respektive lande (n_{Danmark} = 20, n_{Norge} = 69, n_{Sverige} = 50)

1. Studierne angives særskilt for lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse(r) er gennemført i (jf. tabel 3.1)

Kilde: Egne beregninger.

Af tabel 3.18 fremgår det, at 94 pct. af de norske studier er vurderet til at vælge et passende design til besvarelse af studiets forskningsspørgsmål, mens dette gælder for 90 pct. af de danske studier og 86 pct. af de svenske studier. Yderligere fremgår det, at 80 pct. af de danske, 63 pct. af de

norske og 56 pct. af de svenske studier anvender designs eller metoder, der i høj grad eller i nogen grad udelukker fejl/tendentiositet.

Tabel 3.19 angiver vurderingen af studiernes troværdighed, gentagelighed og generaliserbarhed særskilt for de tre lande.

TABEL 3.19

Inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige, fordelt efter kvalitetsvurderings-spørgsmål vedrørende troværdighed, gentagelighed og generaliserbarhed. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
<i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller reliabilitet af dataindsamlingsmetoder og -redskaber</i>			
Ja	14 (70)	37 (54)	20 (40)
Nej	6 (30)	32 (46)	30 (60)
<i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber</i>			
Ja	12 (60)	44 (64)	24 (48)
Nej	8 (40)	25 (36)	26 (52)
<i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller reliabilitet af dataanalyse</i>			
Ja	14 (70)	46 (68)	35 (70)
Nej	6 (30)	23 (32)	15 (30)
<i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataanalyse</i>			
Ja	11 (55)	42 (61)	35 (70)
Nej	9 (45)	27 (39)	15 (30)
<i>Generaliserbarhed behandles i studiet</i>			
I høj grad	6 (30)	13 (19)	6 (12)
I nogen grad	6 (30)	29 (42)	12 (24)
Slet ikke	8 (40)	27 (39)	32 (64)
<i>Revieweren af studiet er uenig med forfatterne om studiets fund og konklusioner i lyset af ovenstående</i>			
Ja	4 (20)	17 (25)	13 (26)
Nej	16 (80)	52 (75)	37 (74)

Anm.: Andel af det totale antal studier fra de respektive lande ($n_{\text{Danmark}} = 20$, $n_{\text{Norge}} = 69$, $n_{\text{Sverige}} = 50$)

1. Studierne angives særskilt for lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse(r) er gennemført i (jf. tabel 3.1).

Kilde: Egne beregninger.

Det fremgår, at 70 pct. af de danske studier har gjort forsøg på at skabe gentagelighed eller reliabilitet af dataindsamlingsmetoder og -redskaber, mens 54 pct. af de norske og 40 pct. af de svenske studier har gjort samme forsøg under dataindsamlingen. Endvidere er forsøg på at etablere validitet eller troværdighed under dataindsamlingen gjort i 64 pct. af de norske studier, 60 pct. af de danske studier og 48 pct. af de svenske studier.

Af tabel 3.19 fremgår det ligeledes, at der er gjort forsøg på dels at etablere gentagelighed eller reliabilitet af dataanalysen i 70 pct. af de

svenske studier, dels at etablere validitet eller troværdighed af dataanalysen i 70 pct. af de svenske studier. I de norske studier er samme forsøg gjort i henholdsvis 68 pct. og 61 pct. af undersøgelserne, og for de danske studier er andelen 70 pct. og 60 pct.

Endvidere viser tabel 3.19, at 61 pct. af de norske studier behandler generaliserbarhed i høj eller nogen grad, mens dette er tilfældet i 60 pct. af de danske studier og 36 pct. af de svenske studier. I 74 pct. af både de norske og de svenske studier og i 81 pct. af de danske studier er revieweren enig i studiernes fund og konklusioner.

PERSPEKTIVERING

I dette kapitel perspektiverer vi dagtilbudsforskningen i 2014 til dagtilbudsforskningen, som den har taget sig ud i de tidligere kortlægninger af forskningen i årene 2006-2013. Der er tale om en perspektivering af forskningen, der gennem årene er vurderet til høj, middel og lav forskningskvalitet. Vi fokuserer i kapitlet på studiernes ophav, metode, indhold og forskningskvalitet gennem årene.

RELEVANTE STUDIER

Omfanget af relevant dagtilbudsforskning i kortlægningerne gennem årene 2006-2014 er illustreret i tabel 4.1 og figur 4.1.

TABEL 4.1

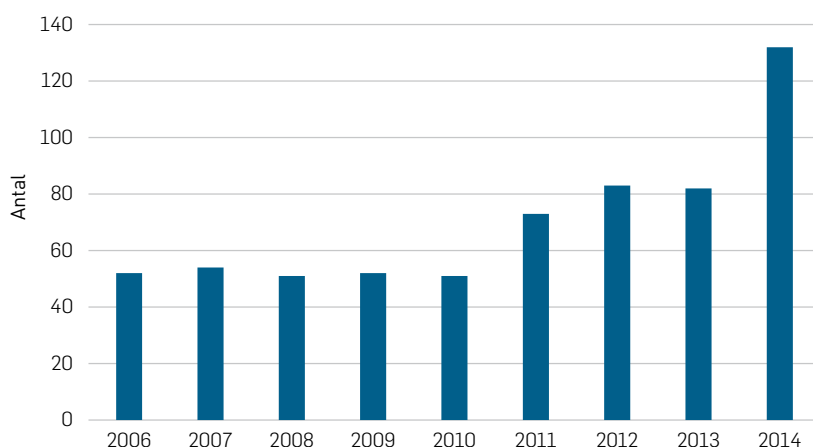
Studier af dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger. Særskilt for år 2006-2014. Antal.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Studier inkluderet i årets kortlægning, antal.	52	54	51	52	51	73	83	82	132

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

FIGUR 4.1

Studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægningen. Særskilt for år. 2006-2014. Antal.

Anm.: Grafisk fremstilling af indholdet i tabel 4.1.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Antallet af inkluderede studier i årets kortlægning er markant større end tilfældet har været i de tidligere kortlægninger, jf. tabel 4.1. I perioden 2006-2010 ses en jævn periode med nogenlunde ens antal relevante studier, som indgår i kortlægningerne. Dette antal stiger imidlertid med 30 pct. i 2011 og stiger yderligere i 2012. I 2013 er omfanget af studier i kortlægningen næsten det samme som i de to foregående år, mens der ses en markant stigning i antallet af relevante studier i 2014-kortlægningen. Fra 2006 til 2014 er antallet af inkluderede studier således øget med 80 studier.

Af tabel 4.2 fremgår det, hvorledes de inkluderede studier fra 2006-2014 er finansieret og fordelt på specifikke finansieringskilder.

Af tabel 4.2 fremgår det også, at omfanget af finansiering gennem forskningsråd er faldende gennem årene fra 27 pct. i 2009 til 16 pct. i henholdsvis 2012 og 2013. Der er en lille stigning i andelen af studier, registreret med denne finansieringskilde, til 19 pct. i 2014. Finansiering gennem universiteter/forskningsinstitutioner er faldende gennem årene fra 27 pct. i 2010 til 21 pct. i 2011 og derfra til 14 pct. i 2012 og 5 pct. i 2013. I 2014 er 7 pct. af de inkluderede studier finansieret af universiteter/forskningsinstitutioner, hvilket betyder en lille stigning fra sidste års

kortlægning. Omfanget af finansiering gennem ministerier, styrelser og kommuner er desuden faldende gennem årene fra 23 pct. i 2009 over 22 pct. i 2011, 16 pct. i 2013 til 9 pct. i 2014.

TABEL 4.2

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke finansieringsformer. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

Finansieringsform:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Forskningsråd				14 (27)	10 (20)	20 (27)	13 (16)	13 (16)	24 (18)
Universiteter/ Forskningsinstitutter	-	-	-	9 (17)	14 (27)	15 (21)	12 (14)	4 (5)	9 (7)
Ministerier/styrelser /kommuner	-	-	-	12 (23)	10 (20)	16 (22)	9 (11)	13 (16)	12 (9)
Foreninger/ fagforeninger	-	-	-	2 (4)	5 (10)	2 (3)	5 (6)	7 (9)	5 (4)
Private fonde	-	-	-	1 (2)	6 (12)	3 (4)	4 (5)	1 (1)	3 (2)
Uoplyst	19 (37)	15 (28)	18 (35)	14 (27)	20 (39)	25 (34)	43 (52)	46 (56)	84 (64)
Finansiering	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

Anm.: I kortlægninger af dagtilbudsforskningen 2006-2008 er der ikke oplyst finansiering, fordelt efter finansieringskilde.
Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Finansiering gennem henholdsvis foreninger/fagforeninger og private fonde udgør i årene 2009-2014 en mindre andel af de inkluderede studier, dvs. 3-10 pct. for foreninger/fagforeninger og 1-12 pct. for private fonde. I årets kortlægning er 4 pct. af studierne finansieret af foreninger el. fagforeninger, og 2 pct. er finansieret af private fonde. I 2014 ses desuden en stigning i andelen af studier, som ikke oplyser finansieringskilde, sammenlignet med de tidligere års kortlægninger. Dette afspejler den udvikling, som ses gennem årene, hvor andelen af studier, hvor finansieringsforhold ikke oplyses eller fremgår, er stigende fra 27 pct. i 2009 til 39 pct. i 2010 og til 52 pct. i 2012, 56 pct. i 2013 og til 64 pct. i 2014. Udviklingen af finansieringskilder til dagtilbudsforskningen 2009-2014 skal ses i lyset af, at studierne i mindre grad er tilbøjelige til at rapportere om finansieringsforhold.

STUDIER FORDELT PÅ LAND

Andelen af studier, der er gennemført i de tre skandinaviske lande gennem årene 2006-2014, er vist i tabel 4.3 og figur 4.2.

TABEL 4.3

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger. Særskilt for lande og år. 2006-2014. Antal og procent.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Danmark	17 (33)	10 (19)	16 (31)	14 (27)	12 (24)	16 (22)	16 (19)	26 (32)	20 (15)	147 (23)
Norge	13 (25)	14 (26)	13 (25)	23 (44)	21 (41)	34 (47)	47 (57)	32 (39)	69 (52)	266 (42)
Sverige	20 (38)	30 (56)	22 (43)	19 (37)	19 (37)	23 (32)	25 (30)	29 (35)	50 (38)	237 (38)
	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132	n = 630

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

1. Studierne er opdelt på lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i (jf. tabel 3.1 og dagtilbudskortlægninger 2006-2014).

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

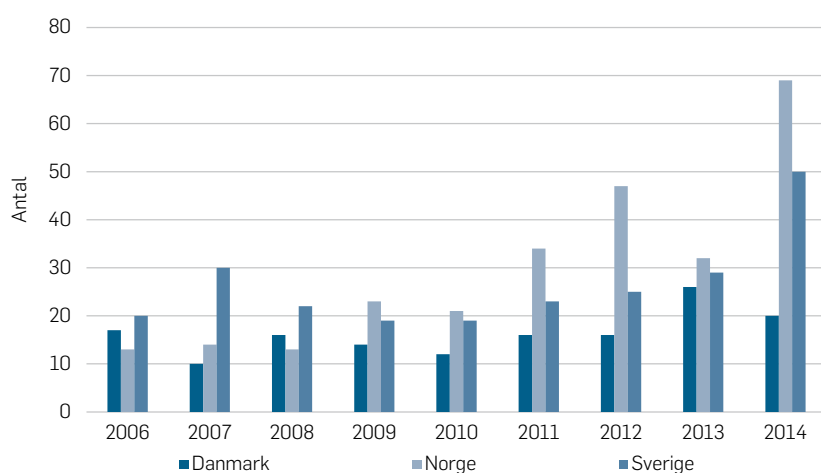
Af tabel 4.3 fremgår det, at dagtilbudsforskning i perioden 2006-2014 hyppigst er gennemført i Norge (42 pct.), dernæst i Sverige (38 pct.) og til sidst i Danmark (23 pct.).

Andelen af svenske studier har fra 2006-2014 været nogenlunde konstant med undtagelse af ét enkelt år (2007), hvor der blev rapporteret en markant større andel af svenske studier, sammenlignet med de øvrige år. Andelen af studier, gennemført i Norge, har fra 2009 og frem til 2012 været stødt stigende. I 2013 blev der imidlertid registreret et fald i andelen af studier fra Norge, sammenlignet med 2012. I kortlægningen for 2014 ses dog igen en stigning i andelen af norsk dagtilbudsforskning⁵. Antal studier gennem årene, fordelt på land, er illustreret i figur 4.2.

5. For yderligere forklaring på udsvinget i norske studier mellem 2012 og 2013 kortlægningen henvises til: Wendt, R.E. & A.K. Jørgensen (2015): *Forskningskortlægning, kvalitetsvurdering og analyse af udviklingen i skandinavisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i året 2013*. København: SFI-Det nationale forskningscenter for velfærd.

FIGUR 4.2

Antal af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger. Særskilt for land og år. 2006-2014.

Anm.: Grafisk fremstilling af indholdet i tabel 4.3.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Dagtilbudsforskning i Danmark i årene 2006-2014 indtager med enkelte afvigelser en mindre fremtrædende position, sammenlignet med udviklingen i Norge og Sverige. I perioden fra 2009 til 2014 er Danmark det land, hvor dagtilbudsforskning gennemføres i mindst omfang, sammenlignet med Norge og Sverige. I 2013 var der imidlertid næsten lige mange danske, norske og svenske studier, men i 2014 ses det igen, at omfanget af dansk dagtilbudsforskning er markant mindre end i Norge og Sverige.

FORSKNINGSDESIGN

I tabel 4.4, tabel 4.5 samt figur 4.3 ses typen af forskningsdesign, som studierne i 2006-2014 har anvendt til at undersøge dagtilbuddene med.

TABEL 4.4

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til deres specifikke forskningsdesign. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

Forsknings- design:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Etnografisk Holdnings- undersøgelse	20 (38) 5 (10)	22 (41) 11 (20)	16 (31) 14 (27)	26 (50) 14 (27)	24 (47) 11 (22)	27 (37) 8 (11)	33 (40) 14 (17)	41 (50) 17 (21)	74 (56) 29 (22)
Casestudie	11 (21)	10 (19)	11 (22)	7 (13)	7 (14)	11 (15)	11 (14)	24 (29)	25 (19)
Tværsnits- undersøgelse	11 (21)	7 (13)	4 (8)	9 (17)	6 (12)	21 (29)	21 (25)	10 (12)	13 (10)
Dokument- studie	9 (17)	9 (17)	14 (27)	8 (15)	4 (8)	7 (10)	8 (10)	9 (11)	9 (7)
Longitudinelt studie	-	-	-	-	2 (4)	6 (8)	4 (5)	3 (4)	4 (3)
Aktions- forskning	5 (10)	4 (7)	4 (8)	3 (6)	1 (2)	4 (5)	4 (5)	4 (5)	5 (4)
Metodologisk studie	-	-	-	-	2 (4)		3 (4)		
Kohortestudie	1 (2)	1 (2)	3 (6)	3 (6)	1 (2)	6 (8)	2 (2)	2 (2)	4 (3)
Case control- studie	1 (2)	2 (4)	1 (2)		1 (2)		1 (1)		
Eksperiment m. randomi- seret grup- pedannelse	-	-	-	1 (2)	-	1 (1)	-	2 (2)	1 (1)
Eksperiment, ikke- randomiseret gruppedan- nelse	-	1 (2)	2 (4)	-	1 (2)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	2 (2)
En gruppe kun efter-test	2 (4)	3 (6)	-	-	-	-	1 (1)	1 (1)	-
En gruppe før og efter-test	1 (2)	4 (7)	-	1 (2)	-	1 (1)	-	1 (1)	1 (1)
Sekundær dataanalyse	2 (4)	1 (2)	1 (2)	-	1 (2)	1 (1)	1 (1)	-	2 (2)
Review (ikke- systematisk)	2 (4)	-	2 (4)	1 (2)	2 (4)		5 (6)	-	1 (1)
Systematisk review	2 (4)	2 (4)	2 (4)	1 (2)	-	1 (1)	-	2 (2)	1 (1)
	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

I dagtilbudsforskningen fra 2006-2014 udgør det etnografiske forskningsdesign det hyppigst anvendte design i undersøgelserne. Af tabel 4.4 fremgår det, at anvendelsen af det etnografiske forskningsdesign gennem årene har været stigende fra 37 pct. i 2011 over 40 pct. i 2012, 50 pct. i 2013 til 56 pct. i 2014.

TABEL 4.5

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke forskningsdesign. Samlet andel 2006-2014. Antal og procent.

Forskningsdesign:	2006-2014 (n = 630)	
	Antal	Procent
Etnografisk	283	45
Holdningsundersøgelse ("views study")	123	20
Casestudie	117	19
Tværsnitsundersøgelse	102	16
Dokumentstudie	77	12
Aktionsforskning	34	5
Kohortestudie	23	4
Longitudinelt studie	19	3
Review (ikke systematisk)	13	2
Systematisk review	11	2
Eksperiment med ikke-randomiseret gruppedannelse	9	1
En gruppe før og efter-test	9	1
Sekundær dataanalyse	9	1
En gruppe kun efter-test	7	1
Case control-studie	6	1
Metodologisk studie	5	1
Eksperiment med randomiseret gruppedannelse	5	1

Anm.: Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

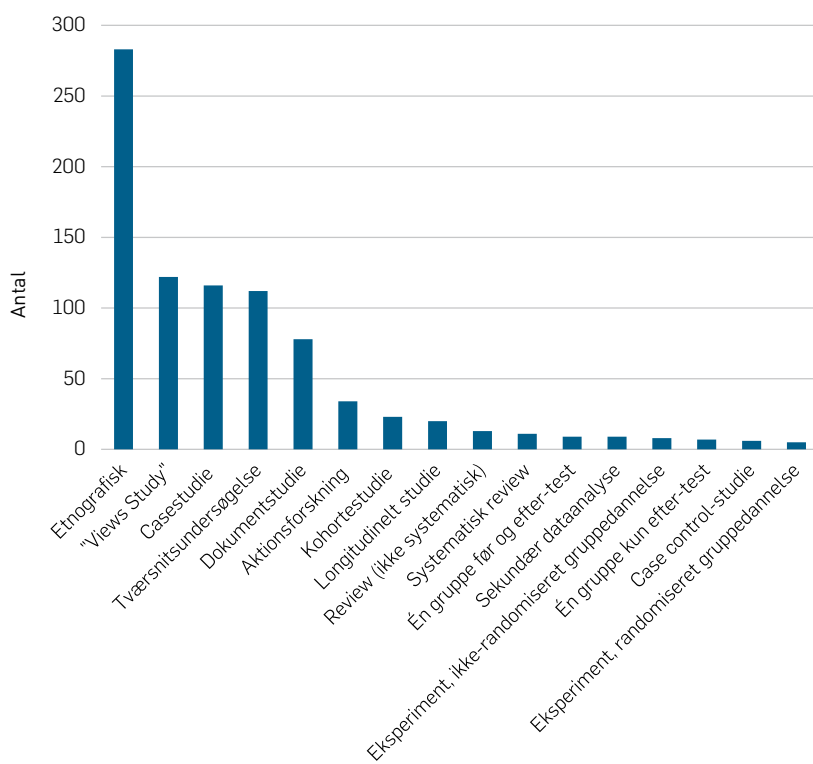
De næsthøypigst anvendte forskningsdesign i dagtilbudsforskningen 2006-2014 udgøres af henholdsvis holdningsundersøgelser, tværsnitsundersøgelser, casestudier og dokumentstudier. Andelen af studier, der anvender disse designs, har været svingende, men er i 2014 faldet, bortset fra andelen af holdningsundersøgelser.

Af tabel 4.4 og figur 4.3 fremgår det, at der gennem årene 2006-2014 er registreret få studier, der anvender andre typer designs end de ovennævnte. Antallet af studier, der anvender designs som fx aktionsforskning, randomiseret kontrollerede forsøg og longitudinelle studier, er generelt stabilt med ganske få eller ingen studier hvert år.

Det skal bemærkes, at der i 2013 er registreret i alt to systematiske reviews, mens der i 2014 er registreret ét enkelt systematisk review, svarende til kortlægningen i 2012.

FIGUR 4.3

Antallet af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke forskningsdesign. Samlet andel 2006-2014.

Anm.: Grafisk fremstilling af indholdet i tabel 4.5.
Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

FORMÅL

I tabel 4.6 er angivet andelen af inkluderede studier i kortlægningerne 2006-2014 i forhold til deres specifikke, overordnede formål i undersøgelserne.

TABEL 4.6

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke overordnede formål i undersøgelserne. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Formål:	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Udforskning af relationer/ sammenhænge	23 (44)	31 (57)	24 (47)	13 (25)	11 (22)	18 (25)	14 (17)	13 (16)	88 (67)
Beskrivende/ deskriptive studier	32 (62)	25 (46)	27 (53)	33 (63)	35 (68)	58 (79)	70 (84)	70 (85)	31 (23)
Hvad virker/ "What works"?	14 (27)	7 (13)	10 (20)	7 (13)	2 (4)	2 (3)	0	13 (16)	12 (9)
Forskningsmæssig udvikling af metoder	5 (10)	3 (6)	5 (10)	4 (8)	3 (6)	0	2 (2)	0	0
Forsknings-oversigt/syntese	2 (4)	4 (7)	6 (12)	0	2 (4)	0	1 (1)	3 (4)	1 (1)
Svar afgivet:	(n = 76)	(n = 70)	(n = 72)	(n = 57)	(n = 53)	(n = 78)	(n = 87)	(n = 99)	(n = 132)
Antal studier:	(n = 52)	(n = 54)	(n = 51)	(n = 52)	(n = 51)	(n = 73)	(n = 83)	(n = 82)	(n = 132)

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

I årene 2006-2013 har langt størstedelen af studierne (med udtagelse af 2007) et "beskrivende/deskriptivt" formål eller sigte, og andelen af studier, der falder ind under denne kategori, har siden 2008 været støt stigende. Andelen af studier med "udforskning af relationer" som formål udgjorde i perioden 2006-2008 i gennemsnit 50 pct. af studierne. Siden 2009, hvor der ses en markant tilbagegang af studier med dette formål (fra 47 pct. i 2008 til 25 pct. i 2009), og frem til 2014, har andelen dog været nedadgående. I 2014 registreres imidlertid et markant skifte, idet størstedelen af studierne (67 pct.) i dette års kortlægning har "udforskning af relationer" som overordnet formål, mens andelen af studier med et "beskrivende/deskriptivt" formål er det lavest registrerede nogensinde.

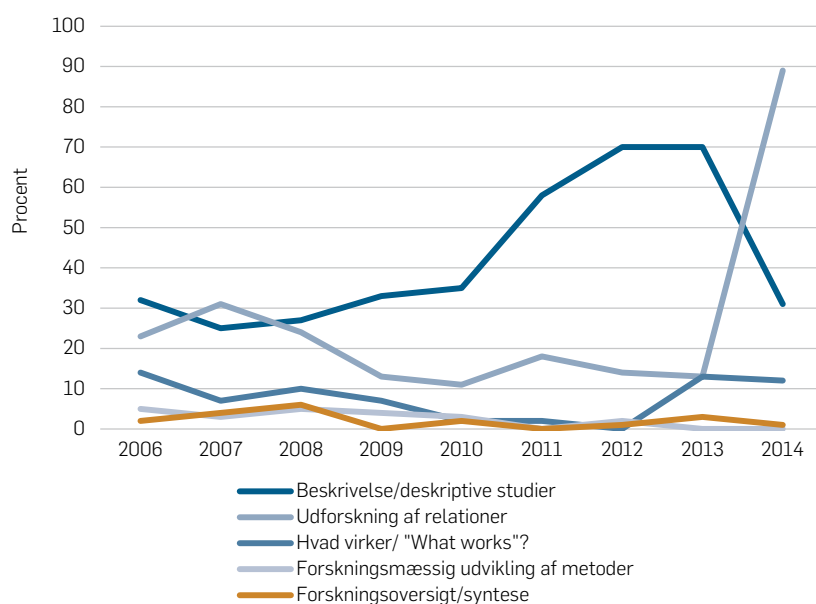
Det er værd at bemærke, at andelen af studier med "udforskning af relationer" som formål i 2014 er den største, der er registreret gennem årene. Samtidig er det første gang siden 2007, hvor andelen lå på 57 pct., at flertallet af studierne har dette som overordnet formål.

I 2014-kortlægningen ses desuden et fald i andelen af studier, der har "hvad virker/What works?" som formål for undersøgelsen, sammenlignet med kortlægningen for 2013. Denne del af forskningen har været faldende fra 20 pct. i 2008, til 13 pct. i 2009, til 4 pct. i 2010 og til 3 pct. i 2011. I 2012 registreres ingen studier med dette formål, mens der i 2013

ses en stigning i andelen af studier med dette formål (16 pct.). Af tabel 4.6 fremgår det endvidere, at der i årets kortlægning ikke er registreret nogen studier med ”metodeudvikling” som formål. Det samme var tilfældet i 2011 og 2013. Desuden er kun ét enkelt studie i årets kortlægning registreret som ”forskningsoversigt/synteser”. Udviklingen i studiernes formål gennem årene 2006-2014 illustreres i figur 4.4.

FIGUR 4.4

Andelen af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke overordnede formål i undersøgelserne. Særskilt for år. 2006-2014. Procent.

Anm.: Grafisk fremstilling af indholdet af tabel 4.6.
 Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Der er flere forhold at tage i betragtning, når vi søger en forklaring på det markante skifte i andelen af studier, der falder ind under kategorien ”beskrivende/deskriptive studier” og ”udforskning af relationer/sammenhænge”. For det første er de to kategorier relativt brede og har også et vist overlap. Med henblik på at sikre en ensartet forståelse er kategorierne derfor, i årets kortlægning, blevet tilføjet EPPI’s officielle hjælpetekster, der præciserer, hvilken type studier der er omfattet af de to

kategorier. Dette kan være en medvirkende årsag til det markante udsving mellem kortlægningsåret 2014 og 2013, hvor der ikke var tilført hjælpetekster.

For det andet blev det i forbindelse med 2014-kortlægningen besluttet, at der kun kan registreres ét svar pr. studie, mens det for årene 2006-2013 har været muligt at registrere mere end ét svar pr. studie, hvilket er tilfældet for mellem 40-46 pct. af studierne i årene 2006-2008. Det er således muligt, at der er studier i denne periode, der både er kategoriseret som ”beskrivende/deskriptive studier” og som ”udforskning af relationer”.

Endeligt kan det ikke afvises, at den markante øgning af studier inden for kategorien ”udforskning af relationer” i 2014 til dels er et udtryk for et ændret forskningsmæssigt fokus inden for skandinavisk dagtilbudsforskning.

ANVENDTE METODER

I tabel 4.7 findes et overblik over andelen af anvendte dataindsamlingsmetoder i de inkluderede studier i kortlægningerne 2007-2014. Data herom fra 2006 findes ikke (Nielsen m.fl., 2014). I tabellen fremgår det, at karakteren af de hyppigst anvendte metoder i dagtilbudsforskningen gennem årene er overensstemmende med, at størstedelen af studierne anvender et etnografisk forskningsdesign.

Hovedparten af dagtilbudsforskningen gennem årene der ”observation” og ”én-til-én-interviews” som dataindsamlingsmetoder, for hvilke andelen har været støt stigende. Samme tendens er registreret for dagtilbudsforskningen i 2014. Metoder som ”selvudfyldt spørgeskema”, ”fokusgruppeinterview” og ”selvskabt dagbog eller rapport/feltnoter” udgør ligeledes en stor del af dagtilbudsforskningen, og andelen af disse metoder er generelt stigende hvert år. I 2012 og 2013 er der registreret en øget mængde studier, der anvender feltnoter: fra 4 pct. i 2011 til 10 pct. i 2012 og til 24 pct. i 2013. I 2014 ses imidlertid et fald i andelen af studier, der anvender denne metode (13 pct.). Metoder som ”lydoptagelser”, ”afsøgning af officielle dokumenter, love, regler, planer” samt ”indsamling af data fra dagtilbud: protokol, kalender osv.”, anvendes i en mindre andel af studierne, men andelen er jævnt stigende i perioden 2007-2014.

TABEL 4.7

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke dataindsamlingsmetoder i undersøgelserne. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

Dataindsamlingsmetoder:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
En-til-én-interview	18 (33)	23 (45)	28 (54)	24 (47)	32 (44)	32 (39)	35 (43)	72 (55)
Observation	28 (52)	20 (39)	30 (58)	27 (53)	31 (42)	42 (51)	45 (55)	59 (45)
Fokusgruppe-interview	6 (11)	13 (25)	14 (27)	12 (24)	11 (15)	13 (16)	18 (22)	32 (24)
Video	-	-	-	-	-	-	30 (37)	32 (24)
Selvudfyldt spørgeskema	9 (17)	12 (24)	18 (35)	11 (22)	20 (27)	22 (27)	26 (32)	30 (23)
Lydoptagelse	-	-	-	-	6 (8)	6 (7)	7 (9)	21 (16)
Selvskabt dagbog eller rapport (fieldnote)	1 (2)	1 (2)	2 (4)	2 (4)	3 (4)	8 (10)	20 (24)	17 (13)
Afsøgning af officielle dokumenter: love, regler, planer	-	-	-	6 (12)	10 (14)	5 (6)	7 (9)	10 (8)
Indsamling af data fra dagtilbud: fx protokol/kalender	1 (2)	2 (4)	-	-	2 (3)	5 (6)	6 (7)	9 (7)
Sekundære data	3 (6)	1 (2)	4 (8)	5 (10)	6 (8)	3 (4)	3 (4)	6 (5)
Test af fysisk bevægelse	-	-	-	2 (4)	-	-	3 (4)	2 (2)
Praktisk test	-	-	1 (2)	-	-	-	0	2 (2)
Curriculum-baseret vurdering	-	1 (2)	2 (4)	-	-	-	0	1 (1)
Psykologisk test	2 (4)	-	1 (2)	-	-	-	0	1 (1)
Dagtilbuds- og skoleopgørelser (deltagelsesopgørelser)	-	-	-	-	-	-	0	1 (1)
Præsentation af scenario (foto osv.)	-	-	1 (2)	3 (6)	-	-	0	0
Eksamination (fx nationale test)	-	-	-	1 (2)	-	-	1 (1)	1 (1)
Klinisk test	2 (4)	-	-	-	2 (3)	3 (4)	-	0
	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Der er ingen data på, hvor udbredt ”video” har været som dataindsamlingsmetode i årene før 2013, men i årets kortlægning ses det, at der i 2014 er en lille stigning i andelen af studier, der anvender denne metode, sammenlignet med 2013. Øvrige metoder såsom anvendelse af ”sekun-

dære data” og test af forskellig karakter, er såvel i 2014 som i de øvrige år sjældent forekommende.

FORSKNINGSKVALITET

Af tabel 4.8 og figur 4.5 fremgår kvalitetsvurderingen af dagtilbudsforskningen i årene 2006-2014.

Af tabellen fremgår det, at det er antallet af studier af både høj, middel og lav forskningskvalitet, som er steget i årets kortlægning.

TABEL 4.8

Studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger, fordelt efter forskningskvalitet. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forsk- nings- kvalitet:	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Lav	6 (12)	8 (15)	2 (4)	8 (15)	9 (18)	10 (14)	16 (19)	25 (30)	38 (29)
Middel	26 (50)	17 (31)	27 (53)	27 (52)	26 (51)	29 (40)	40 (48)	41 (50)	61 (46)
Høj	20 (38)	29 (54)	22 (43)	17 (33)	16 (31)	34 (47)	27 (33)	16 (20)	33 (25)
	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Den største andel af studierne i 2014, dvs. i alt 71 pct., er vurderet til enten at være af middel eller høj forskningskvalitet, mens 29 pct. af studierne er vurderet til at være af lav forskningskvalitet. Den største andel af studierne i 2014 er dermed vurderet til at være af tilfredsstillende karakter.

I figur 4.5 illustreres udviklingen i studiernes forskningskvalitet i årene 2006-2014.

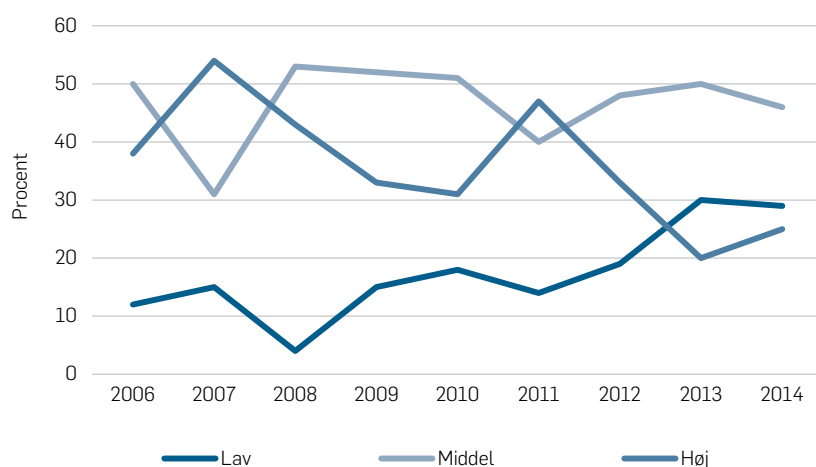
Figur 4.5 viser, at andelen af studier, vurderet til at være af middel forskningskvalitet, i 2014 er stort set identisk med den gennemsnitlige fordeling af studier, vurderet til samme forskningskvalitet i dagtilbudsforskningen fra 2006 og frem til 2013. Andelen af studier, vurderet til at være af middel forskningskvalitet, har således ligget rimelig konstant med undtagelse af årene 2007 og 2011, hvor andelen dykkede markant.

I 2014-kortlægningen er der imidlertid registreret en næsten lige så stor andel studier, vurderet til lav som til høj forskningskvalitet, hvilket adskiller sig fra, hvordan fordelingen har set ud gennem årene 2006-

2012. Andelen af studier, der er vurderet til at være af lav forskningskvalitet, er høj i 2014 sammenlignet med årene 2006-2012, men er nogenlunde tilsvarende andelen af low-studier, der blev registreret i 2013.

FIGUR 4.5

Studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger, fordelt efter forskningskvalitet. Særskilt for år. 2006-2014. Procent.

Anm.: Grafisk fremstilling af indholdet af tabel 4.8.
Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Der er flere forhold at tage i betragtning, hvis vi søger en forklaring på, hvorfor en større andel af studier i 2014 og 2013 er vurderet til at være af lavere forskningskvalitet, sammenlignet med tidligere år. Den lavere kvalitet af studierne i 2013 og 2014 kan ikke alene forklares ud fra, at dagtilbudsforskningen er ringere i disse år end i de tidligere år.

På tværs af de årlige kortlægninger har man forsøgt at gøre betingelserne for kvalitetsvurderingerne så ens som muligt. For hver af de årlige kortlægninger har man anvendt den samme kvalitetsvurderingsramme, og der er blevet sammensat en reviewgruppe, som har haft det endelige ansvar for kvalitetsvurderingerne. Alligevel kan der være forskel i arbejdsprocesserne, fx i metoder til forskningskortlægninger, assistancen, som tilbydes medlemmerne i reviewgruppen, og i forskningskompetencer på tværs af de to leverandører.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at vurderingen af et studies forskningsmæssige evidensvægt, trods den fælles kvalitetsvurderingsramme, vil bero på en vis grad af menneskeligt, og derved subjektivt, skøn. Det bør derfor ikke underkendes, at sammensætningen af den eksterne reviewgruppe samt leverandørens interne reviewgruppe har indflydelse på udfaldet af kvalitetsvurderingen. Grunden til dette er, at det sjældent er muligt i systematiske reviews, og særligt i reviews, der skal favne mange forskellige metodiske designs, at udfærdige spørgsmålene, så svarkategorierne er absolutte (Højen-Sørensen, 2016).

I tabel 4.9 ses forskningskvaliteten af studierne, fordelt på lande. Det fremgår, at andelen af studier, vurderet til at være af henholdsvis lav, middel og høj kvalitet, er stort set ens på tværs af de tre skandinaviske lande.

TABEL 4.9

Studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægningen for 2014, fordelt efter forskningskvalitet. Særskilt for land. Antal og procent.

Forskningskvalitet:	Danmark	Norge	Sverige
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Høj	6 (30)	16 (23)	13 (26)
Middel	8 (40)	33 (48)	22 (44)
Lav	6 (30)	20 (29)	15 (30)
	(n = 20)	(n = 69)	(n = 50)

Anm.: Andel af det totale antal studier fra de respektive lande.

1. Studierne angives særskilt for lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelserne er gennemført i (jf. tabel 3.1).

Kilde: Egne beregninger.

INDHOLD

I dette afsnit belyser vi de indholdsmæssige aspekter i dagtilbudsforskningen i årene 2006-2014, dvs. de aktører, der indgår i dagtilbudsforskningen samt fokus og emner i studierne.

AKTØRER

I kortlægningerne 2006-2014 er der spurgt om, hvilke aktørers vilkår der er genstand for undersøgelserne. Andelen af studier, fordelt på specifikke aktører, hvis vilkår undersøges i studierne, fremgår af tabel 4.10.

TABEL 4.10

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger i forhold til specifikke aktører i undersøgelsen. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Aktører:									
Personale (samlebetegnelse for medhjælpere, pædagoger, daglig leder m.m.)	48 (92)	45 (83)	50 (98)	39 (75)	38 (75)	56 (77)	72 (87)	49 (60)	99 (75)
Børn 0-6 år	25 (48)	36 (67)	21 (41)	29 (56)	29 (57)	35 (48)	48 (58)	78 (95)	75 (57)
Forældre	11 (21)	8 (15)	10 (20)	11 (21)	3 (6)	11 (15)	9 (11)	7 (9)	6 (5)
	n= 52	n= 54	n= 51	n= 52	n= 51	n= 73	n= 83	n= 82	n= 132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år. Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Af tabel 4.10 fremgår andelen af aktører i dagtilbudsforskningen igennem årene 2006-2014. Der skelnes på tværs af kortlægningsårene mellem tre forskellige grupper: henholdsvis personale i dagtilbud, børn i dagtilbud i alderen 0-6 år samt forældre. Det er vigtigt at understrege, at studierne kan undersøge vilkår for én eller flere aktører, og derfor er antallet af registrerede aktører større end antallet af studier.

Størstedelen af dagtilbudsforskningen gennem årene fokuserer på enten personalet i dagtilbuddene og/eller børnene. I 2014-kortlægningen er det langt størstedelen af studierne, der fokuserer på personalet. Dette er en tendens, der afspejler de øvrige års tendens. I perioden fra 2006-2012 samt for 2014 er andelen af studier med fokus på personalet således højere end andelen af studier med fokus på børnene. Kun i 2013 ses en overvægt af studier med fokus på vilkår for børnene i dagtilbuddene.

Andelen af studier med fokus på forældrene har været varierende gennem årene (6-21 pct.). I overensstemmelse med tidligere års kortlægninger af dagtilbudsforskning forekommer studier med fokus på forældre mere sjældent (5 pct. i årets kortlægning).

EMNER

I kortlægningerne 2006-2014 er dagtilbudsforskningen blevet kategoriseret i forhold til, hvilke emner der er i fokus i undersøgelserne. Af tabel 4.11 fremgår andelen af studier, der undersøger specifikke emner. Der er

først indhentet data for kategorien ”sundhed/fysisk aktivitet/leg” fra år 2010, mens der for årene 2009 og 2013 ikke er registreret studier inden for kategorien ”pædagogkarriere”. Endvidere blev fem nye kategorier tilføjet i forbindelse med 2013-kortlægningen, hvorfor det ikke er muligt at belyse udviklingen af disse over kortlægningsårene 2006-2013.

TABEL 4.11

Fordeling af inkluderede studier om dagtilbud for 0-6-årige i forhold til specifikke emner i undersøgelserne. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

Emner:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Pædagogiske praksisser	-	-	-	-	-	-	-	6 (7)	78 (59)
Undervisning og læring	11 (21)	12 (22)	11 (22)	6 (12)	4 (8)	9 (12)	27 (33)	46 (56)	51 (39)
Organisation og ledelse	5 (10)	5 (9)	6 (12)	6 (12)	7 (14)	11 (15)	8 (10)	16 (20)	27 (20)
Børneperspektiv	-	-	-	-	-	-	-	7 (9)	22 (17)
Kvalitet i dagtilbud	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)	15 (11)
Læreplan	6 (12)	5 (9)	8 (16)	4 (8)	13 (25)	12 (16)	4 (5)	6 (7)	13 (10)
Lige muligheder	8 (15)	5 (9)	6 (12)	17 (33)	13 (25)	19 (26)	10 (12)	14 (17)	12 (9)
Vurdering/evaluering	8 (15)	8 (15)	11 (22)	12 (23)	12 (24)	7 (10)	8 (10)	4 (5)	10 (8)
Børnenes fysiske handle- og udviklingsmuligheder	-	-	-	-	-	-	-	3 (4)	8 (6)
Sundhed/fysisk aktivitet/leg	-	-	-	-	11 (22)	7 (10)	10 (12)	7 (9)	6 (5)
Politik (Policy)	7 (13)	3 (6)	7 (14)	5 (10)	6 (12)	1 (1)	4 (5)	2 (2)	5 (4)
Overgang fra børnehave til skole	-	-	-	-	-	-	-	2 (2)	3 (2)
Klasseledelse	4 (8)	1 (2)	4 (8)	2 (4)	1 (2)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	3 (2)
Pædagogkarriere	3 (6)	1 (2)	1 (2)	0	3 (6)	7 (10)	4 (5)	0	2 (2)
Metodologi	3 (6)	1 (2)	4 (8)	5 (10)	3 (6)	4 (5)	6 (7)	2 (2)	0(0)
Andet	16 (30)	25 (46)	10 (20)	13 (25)	8 (16)	8 (11)	12 (14)	3 (4)	22 (17)
	n=52	n=54	n=51	n=52	n=51	n=73	n=83	n=82	n=132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år. For en komplet oversigt over mulige emne-koder, se bilag 3, C1.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Af tabel 4.11 fremgår det, at over halvdelen (59 pct.) af de inkluderede studier i årets kortlægning har fokus på ”pædagogiske praksisser.” Denne kategori blev oprettet i forbindelse med 2013-kortlægningen, og det er

derfor ikke muligt at sammenholde størrelsen af denne andel med kortlægningerne for årene 2006-2012. Kategorien blev oprettet med henblik på at kunne kategorisere studier, der omhandler aspekter af pædagogisk praksis, der ikke umiddelbart kan placeres under de eksisterende kategorier. Andelen af studier, der falder inden for kategorien ”pædagogiske praksisser”, er dog markant større i 2014 (59 pct.), sammenlignet med andelen i 2013 (7 pct.), hvilket tyder på, at kategorien ’pædagogiske praksisser’ i 2014 har opfanget væsentligt flere studier, end det var hensigten, og at der fremadrettet er behov for en præcisering af, hvornår et studie falder ind under kategorien. Dette underbygges af en dybere gennemgang, der viser, at blot 14 studier (10 pct.), alene er kodet under ”pædagogiske praksisser”. Af de kategorier, der oftest optræder sammen med ’pædagogiske praksisser”, tegner ”undervisning og læring” sig for størstedelen med 38 studier, efterfulgt af kategorien ”organisation og ledelse” samt ”børneperspektiv” med henholdsvis 15 og 14 studier (ikke vist i tabel). Sammenholdt med tabel 4.11 fremgår det således, at op mod to-tredjedele af studierne, der er kodet under henholdsvis ”undervisning og læring”, ”organisation og ledelse” samt ”børneperspektiv”, også er kodet under ”pædagogiske praksisser”. Kategorien ”pædagogiske praksisser” lader derved til, i årets kortlægning, at have fungeret som en art overkategori for flere af de eksisterende kategorier, hvilket kan forklare den voldsomme stigning fra 2013-2014.

I 2014 er ”undervisning og læring” det emne, som den (næsts)største andel (39 pct.) af det samlede antal studier fokuserer på. Studiernes fokus på dette emne har været stigende de senere år, fra 8 pct. i 2010, 12 pct. i 2011, 33 pct. i 2012 til 56 pct. i 2013, hvor emnet toppede. I 2014 er andelen af studier, der behandler emnet ”undervisning og læring”, faldet igen, men det tegner sig dog fortsat som et fremtrædende fokusområde inden for den skandinaviske dagtilbudsforskning.

Andelen af studier med fokus på emnet ”lige muligheder” er ligeledes faldet fra 17 pct. i 2013 til 9 pct. i 2014, mens andelen af studier, der beskæftiger sig med emnet ”organisation og ledelse”, er ens i 2013 og 2014 (20 pct.).

Andelen af studier med fokus på ”sundhed” er højest i 2010 (22 pct.) og er siden faldet for i 2014 at være repræsenteret i 5 pct. af studierne. Fokus på ”vurdering/evaluering” er ligeledes faldet de seneste år (2011-2013), men er steget til at gælde for 8 pct. af studierne i 2014. Emneområdet ”læreplan” har fået øget fokus de sidste år og er gået fra at

være repræsenteret i 5 pct. af studierne i 2012, 7 pct. i 2013 til at være repræsenteret i 10 pct. af studierne i 2014. ”Policy” og ”metodologi” er emner, som de seneste år (2011-2014) sjældent behandles i dagtilbudsforskningen. I årets kortlægning har 17 pct. af studierne fokus på emnet ”børneperspektiv” og i 2 pct. af studierne på ”overgang fra børnehave til skole”.

DIDAKTISK ORIENTERING

I kortlægningerne 2006-2014 er dagtilbudsforskningen blevet kategoriseret i forhold til, hvilke didaktiske aspekter undersøgelse belyser. Her er det sigtet at indfange specifikke aspekter ved den pædagogiske virksomhed i skandinaviske dagtilbud.

I tabel 4.12 er angivet andelen af inkluderede studier om dagtilbud, der undersøger didaktiske aspekter ved den pædagogiske virksomhed i årene 2006-2014.

TABEL 4.12

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige i forhold til specifikke didaktiske aspekter i undersøgelsen. Særskilt for 2006-2014. Antal og procent.

Didaktiske aspekter:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Indhold	13 (25)	22 (41)	15 (29)	19 (37)	16 (31)	21 (29)	52 (63)	32 (39)	59 (45)
Pædagogiske arbejdsmetoder	10 (19)	7 (13)	15 (29)	7 (13)	12 (24)	12 (16)	19 (23)	52 (63)	40 (30)
Grundlæggende værdier og etik	16 (31)	16 (30)	15 (29)	14 (27)	17 (33)	25 (34)	16 (19)	17 (21)	16 (12)
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og -udvikling	23 (44)	8 (15)	20 (39)	14 (27)	14 (27)	16 (22)	13 (16)	14 (17)	19 (14)
Hensigt og mål	4 (8)	13 (24)	10 (20)	4 (8)	5 (10)	2 (3)	10 (12)	12 (15)	12 (9)
Arbejde med eller baseret på styringsdokumenter	5 (10)	5 (9)	5 (10)	4 (8)	5 (10)	6 (8)	5 (6)	2 (2)	4 (3)
Andet									12 (9)
studiet har ingen overordnet didaktisk orientering									11 (8)
	n=52	n=54	n=51	n=52	n=51	n=73	n=83	n=82	n=132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Det didaktiske aspekt ”indhold” har indgået i studierne i varierende grad gennem årene, dvs. mellem 25 og 63 pct. fra 2006-2014. I 2014 er ”indhold” det didaktiske aspekt, der hyppigst belyses i studierne (45 pct.). Fokus på ”pædagogiske arbejdsmetoder” er faldet fra 63 pct. i 2013 til 30 pct. i 2014, men der er fortsat tale om en generel stigning i andelen af studier med fokus på dette aspekt, set over alle årene. ”Grundlæggende værdier og etik” er et didaktisk aspekt, som behandles i stadigt færre undersøgelser: faldende fra 34 pct. i 2011 til 19 pct. i 2012, over 21 pct. i 2013 til 12 pct. i 2014.

Studiernes fokus på henholdsvis ”vurdering, evaluering, kvalitetssikring og -udvikling”, ”hensigt og mål” og ”arbejde med/baseret på styringsdokumenter” er i mindre grad repræsenteret. Disse områder har været mindre belyst i studierne med en generelt nedadgående frekvens i hele kortlægningsperioden. Denne tendens ses ligeledes i årets kortlægning.

INSTITUTIONELLE ASPEKTER

Dagtilbuddet som institution for børn fremtræder som en organisation, hvor det sociale og relationelle har en stor betydning. I kortlægningerne 2006-2014 har man forsøgt at dokumentere studierne fokus på dagtilbuddet som socialt system, set i lyset af de sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet, som studierne er optaget af.

Af tabel 3.13 fremgår andelen af dagtilbudsforskningen, der har fokus på specifikke sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet.

Temaet ”relationer og kommunikation” i dagtilbuddet er gennem årene repræsenteret i mindst en fjerdedel af studierne, og i 2013 var dette tema repræsenteret i over halvdelen af studierne (57 pct.). I 2014-kortlægningen er der fortsat en stor andel (46 pct.) af studierne, der behandler ”relationer og kommunikation” i dagtilbuddet.

En stor andel af studierne har gennem årene været orienteret mod dagtilbuddet som en ”lærende organisation” og dagtilbuddet som et ”socialt system”. Disse studier har fokus på at betragte genstanden, som undersøges, i lyset af fællesskabet af børn og voksne i dagtilbuddet. Kategorien ”lærende organisation” har – med undtagelse af årene 2009 og 2010 (15 pct. og 10 pct.) – været repræsenteret i mere end 20 pct. af studierne. Studierne perspektiv på dagtilbuddet som et ”socialt system” er i årene 2007-2013 ligeledes repræsenteret i 20 pct. eller derover af studierne. I årets kortlægning er der imidlertid registreret et fald til 13 pct. af

studierne, som har dette perspektiv i undersøgelserne. ”Inklusion/eksklusion” er i hele perioden 2006-2014 berørt i 8-20 pct. af studierne, mens ”ledelse og organisation” i samme periode er berørt i 2-27 pct. af studierne.

TABEL 4.13

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger, som undersøger specifikke sociale og institutionelle aspekter. Særskilt for år. 2006-2014. Antal og procent.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Relationer og kommunikation	23 (44)	18 (33)	18 (35)	16 (31)	15 (29)	19 (26)	21 (25)	47 (57)	61 (46)
Lærende organisation	18 (35)	11 (20)	15 (29)	8 (15)	5 (10)	23 (32)	24 (29)	22 (27)	38 (29)
Ledelse og organisation	9 (17)	3 (6)	9 (18)	1 (2)	8 (16)	6 (8)	13 (16)	17 (21)	36 (27)
Socialt system	9 (17)	16 (30)	13 (25)	15 (29)	11 (22)	16 (22)	25 (30)	16 (20)	17 (13)
Fysisk miljø	6 (12)	3 (6)	2 (4)	4 (8)	7 (14)	9 (12)	14 (17)	15 (18)	13 (10)
Inklusion/eksklusion	10 (19)	5 (9)	8 (16)	9 (17)	10 (20)	13 (18)	7 (8)	12 (15)	12 (9)
	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.
Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

I perioden 2007-2008 findes en beskeden interesse for dagtilbuddet som et ”fysisk miljø” (4-6 pct.). Andelen af studier med dette perspektiv har fra 2009-2013 været støt stigende fra 8 til 18 pct., men er faldet igen i 2014 til 10 pct.

DAGTILBUDET I ET SAMFUNDSMÆSSIGT PERSPEKTIV

I kortlægningerne 2006-2014 er dagtilbudsforskningen blevet vurderet ud fra, om der inddrages et samfundsmæssigt perspektiv i undersøgelserne. Udover at studierne kan berøre et perspektiv på dagtilbuddet ”indefra”, kan de ligeledes relatere undersøgelserne ”udadtil”, dvs. til enten samfundsmæssige, historiske, kulturelle, politiske og/eller økonomiske forhold.

I tabel 4.14 er angivet andelen af studier i årene 2006-2014, der betragter dagtilbuddet i et samfundsmæssigt perspektiv.

TABEL 4.14

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger, som betragter dagtilbuddet i et samfundsmæssigt perspektiv. Særskilt for år.

Antal og procent.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Samfundsmæssigt perspektiv:	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Institutionens position i samfundet	15 (29)	16 (30)	14 (27)	9 (17)	17 (33)	60 (82)	53 (64)	23 (28)	56 (42)
Historiske og kulturelle betingelser og kontekster	3 (6)	6 (11)	6 (12)	4 (8)	5 (10)	7 (10)	18 (22)	36 (44)	30 (23)
Politisk og økonomisk baggrund og kontekst	12 (23)	2 (4)	6 (12)	12 (23)	12 (24)	4 (5)	13 (16)	10 (12)	37 (28)
Studiet rummer ingen information herom	25 (48)	32 (59)	29 (57)	30 (58)	25 (49)	3 (4)	13 (16)	27 (33)	37 (28)
	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

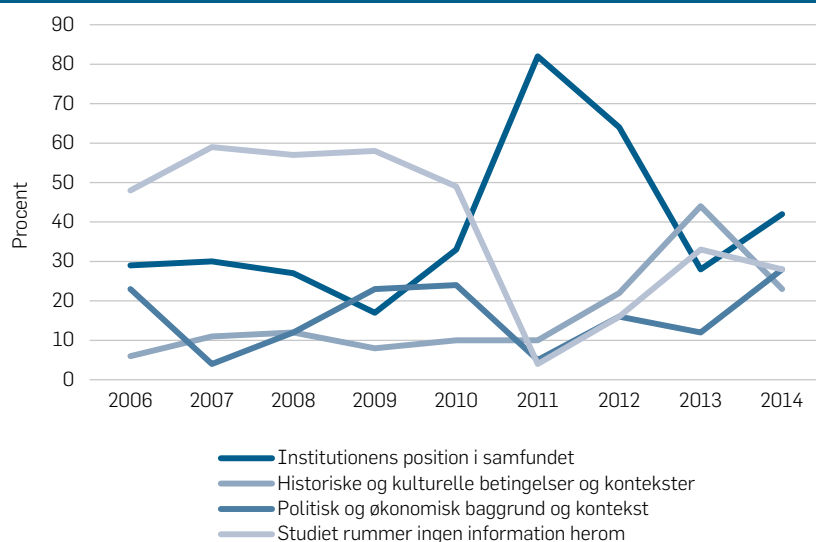
Anm.: Andel af det totale antal studier for det respektive år.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

I perioden 2006-2012 findes i dagtilbudsforskningen en svingende, men stigende, interesse for at relatere dagtilbuddet til ”institutionens position i samfundet”, fra 29 pct. i 2006 til 82 pct. i 2011 og til 64 pct. i 2012. I 2013 falder andelen af studier med dette perspektiv imidlertid betragteligt til 28 pct., for så igen i 2014 at stige til 42 pct. I årets kortlægning registreres desuden et mindre fald i andelen af studier, der er optagede af at relatere undersøgelserne til ”historiske og kulturelle betingelser og kontekster”, sammenlignet med kortlægningen i 2013 (fra 44 pct. i 2013 til 23 pct. i 2014). Dette perspektiv i studierne har i årene 2006-2012 været stigende, men alligevel svagt repræsenteret. Dagtilbudsforskningens perspektivering til den ”politiske og økonomiske baggrund og kontekst” er i perioden 2006-2013 repræsenteret i under en fjerdedel af studierne, men stiger til 28 pct. af studierne i 2014. Udviklingen i studiernes inddragelse af samfundsmæssige perspektiver gennem årene illustreres i figur 4.6.

FIGUR 4.6

Andelen af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger, som betragter dagtilbuddet i et samfundsmæssigt perspektiv. Særskilt for år. Procent.

Anm.: Grafisk fremstilling af indholdet i tabel 4.5.
Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

Den stigende interesse for at relatere studierne til et 'ude-fra'-perspektiv skal ses i lyset af figur 4.6, der viser, at op mod 60 pct. af studierne i perioden 2006-2010 ikke relaterer undersøgelserne til samfundsmæssige forhold, men udelukkende fokuserer på dagtilbud i et indre perspektiv. Interessen for at relatere undersøgelserne til en større samfundsmæssig kontekst stiger imidlertid markant i årene 2011 og 2012, hvor blot 4 pct. af studierne i 2011 (16 pct. i 2012) ikke sætter undersøgelsen i et samfundsmæssigt perspektiv. I 2013 og 2014 vender tendensen igen. Dog er der også i 2013 og 2014 en relativt stor andel studier (77 pct. i 2013, 73 pct. i 2014), der behandler undersøgelserne af dagtilbud i et større samfundsmæssigt perspektiv.

AFSLUTTENDE KOMMENTAR

Vi vil afslutningsvist nævne, at der med kortlægningerne af skandinavisk dagtilbudsforskning, udgivet fra 2006 til og med 2014, er beskrevet og kvalitetsvurderet i alt 630 studier om dagtilbud for de 0-6-årige, gennemført i Danmark, Norge og/eller Sverige. Tilsammen giver de ni kortlægninger et indblik i karakteren af og udviklingen i dagtilbudsforskningen i Skandinavien. Dokumentation for kortlægnings- og kvalitetsvurderingskodningen af studierne, der er gennemgået i alle årene og vurderet til enten af høj eller middel forskningskvalitet, er samlet i NB-ECEC⁶, en frit tilgængelig database på internettet, etableret af Skolverket i Sverige, Uddannelsesdirektoratet i Norge og Danmarks Evalueringsinstitut. I forskningsdatabasen er det muligt at søge på emneord, forfatternavne og årstal, samt at læse et kort resumé af det enkelte studies formål, metode og resultater. Det er også her, man finder adgang til kortlægnings- og kvalitetsvurderingskodningerne af det enkelte studie. Derudover formidles den kortlagte forskning gennem Danmarks Evalueringsinstituts magasin, Bakspejlet, samt gennem det norske magasin Vetuva, som udgives af Uddannelsesdirektoratet.

I bilag 5 vises tabeller, der angiver, hvordan dagtilbudsforskningen i 2014 af middel og høj kvalitet fordeler sig i forhold til metode, design, emne, kvalitetsparametre, aktører, udgivelsessprog etc. samt særskilt for de skandinaviske lande.

6. <http://nb-ecec.org/>.

BILAG

BILAG 1 SØGEPROFILER

BIBLIOTEK.DK

(dkcclterm.dk=37.21 ELLER dkcclterm.dk=24 ELLER dkcclterm.dk=37.28 ELLER daginstitution? ELLER børnehave ELLER dagpleje? ELLER vuggestue? ELLER førskole? ELLER småbørnspædagogik? ELLER dagtilbud?) OG dkcclterm.ul=dk OG dkcclterm.år=2014 OG dkcclterm.ma=bå

--> 96 hits.

BIBSYS

(daginstitution? eller barnehage? eller familiebarnehage? eller daghem? eller førskole? eller dagt? eller daycare? eller kindergarten? eller nursery school? eller preschool? eller creche? eller early childhood education? Eller D = (372.2? eller 372.11? eller 643.5? eller 362.712?) og årstall = 2014 og (materiale = e-bøger eller bøger eller doktoravhandlinger)

--> 452 hits.

CRISTIN

Hver af termerne nedenfor er søgt i titelfeltet, med begrænsning til 2014 og kategorierne: Tidsskriftsartikel, Bok, Rapport/avhandling, Del af bok/rapport.

daginstitution* 0 hits

barnehage* 35 hits

familiebarnehage* 0 hits

daghem* 0 hits

førskol* 2 hits

dagt* 0 hits

daycare* 1 hits

kindergarten* 0 hits

nursery school* 0 hits

preschool* 6 hits

creche 0 hits

early child-hood education 0 hits

--> 44 hits.

DIVA PORTAL

[Førskol* OR daghem OR lekskola*

For: År=2014

FOR: Avancerad sökning – forskningspublikationer, Artikel, forskningsöversikt, Doktors-avhandling, Refereegranskat, Övrigt vetenskapligt]

---ELLER---

[ECE OR "Early childhood education" OR preschool*

For: År=2014

FOR: Avancerad sökning – forskningspublikationer, Artikel, forskningsöversikt, Doktors-avhandling, Refereegranskat, Övrigt vetenskapligt]

--> 281 hits.

ERIC EBSCO

(norway* OR norwegian OR denmark* OR danish OR sweden* OR swedish OR scandinavia* OR nordic) AND EL (kindergarten OR preschool education OR early childhood education) AND DT 2014

--> 67 hits.

FORSKNINGSDATABASEN

daginstitution?=børnehave?=dagpleje?=vuggestue?=førskole?= småbørnspædagogik?=dagtilbud?=preschool?=kindergarten?=daycare?=creche?="nursery school?"="Early childhood education"

With filter: 2014

--> 284 hits.

LIBRIS

ÅR:2014 AND land:sw AND (kl:Em-c.01 OR kl:Eab.01 OR förskola* OR daghem* OR lekskola* OR förskolepedagog* OR familjedaghem* OR dagis*)

Afgrænset til: Bok

--> 224 hits.

SKOLPORTEN.COM

Søgt på hjemmesiden

--> 140 hits.

TESTBASER

EMBASE EBSCO

(norway* OR norwegian OR denmark* OR danish OR sweden* OR swedish OR scandinavia* OR nordic) AND EL (kindergarten OR pre-school education OR early childhood education) AND DT 2014

--> 0 hits.

SOCINDEX EBSCO

(norway* OR norwegian OR denmark* OR danish OR sweden* OR swedish OR scandinavia* OR nordic) AND EL (kindergarten OR pre-school education OR early childhood education) AND DT 2014

--> 4 hits.

PSYCINFO EBSCO

(norway* OR norwegian OR denmark* OR danish OR sweden* OR swedish OR scandinavia* OR nordic) AND EL (kindergarten OR pre-school education OR early childhood education) AND DT 2014

--> 0 hits.

HÅNDSØGNING AF TIDSSKRIFTER:

CONTEMPORARY ISSUES IN EARLY CHILDHOOD

http://www.wwwords.co.uk/ciec/content/pdfs/14/issue14_1.asp

--> 38 hits.

EUROPEAN EARLY CHILDHOOD EDUCATION RESEARCH JOURNAL

http://www.tandfonline.com/loi/recr20?open=21#vol_21

--> 50 hits.

EARLY CHILD DEVELOPMENT AND CARE

http://www.tandfonline.com/loi/gecd20?open=183#vol_183

--> 125 hits

EARLY CHILDHOOD EDUCATION JOURNAL

http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=aph&bquery=JN+%26quot%3bEarly+Childhood+Education+Journal%26quot%3b+AND+DT+2014*&type=1&site=ehost-live

--> 46 hits.

JOURNAL OF EARLY CHILDHOOD RESEARCH

<http://ecr.sagepub.com/content/by/year/2014>

--> 20 hits.

INTERNATIONAL JOURNAL OF EARLY CHILDHOOD

<http://link.springer.com/journal/volumesAndIssues/13158>

Alle numre af tidsskriftet, udgivet i 2014, er screenet for artikler.

--> 26 hits.

INTERNATIONAL RESEARCH IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION

http://arrow.monash.edu.au/vital/access/manager/Repository?exact=s_s_dateNormalized:2014*&collection=monash:131008

--> 10 hits.

JOURNAL OF EARLY CHILDHOOD TEACHER EDUCATION

http://www.tandfonline.com/loi/ujec20?open=34&repitition=0#vol_3

4

--> 28 hits.

NORDIC STUDIES IN EDUCATION

<http://www.idunn.no/ts/np?selected=60022170&range=>

--> 19 hits.

TIDSSKRIFT FOR NORDISK BARNEHAGEFORSKNING

<https://journals.hioa.no/index.php/nbf/issue/view/81>

--> 21 hits.

SCANDINAVIAN JOURNAL OF EDUCATIONAL RESEARCH

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=aph&bquery=>

[JN+%26quot%3bScandinavian+Journal+of+Educational+Research%2](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=aph&bquery=)

[6quot%3b+AND+D'T+2014*&type=1&site=ehost-live](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=aph&bquery=)

--> 42 hits.

BILAG 2 SÆRLIGT VEDRØRENDE SØGNING AF NORSKE KILDER

Ved kortlægningen for året 2013 blev der registreret færre norske studier end i tidligere år, jf. tabel 4.3 og figur 4.2 i kapitel 4. Det gav anledning til at se nærmere på søgningsfunktionen for de norske kilder (Wendt & Jørgensen, 2015).

En konkret analyse af 14 referencer, der blev indrapporteret fra reviewgruppen i forbindelse med 2013-kortlægningen (hvoraf 3 blev endeligt inkluderet i 2013 kortlægningen), viste, at 12 af referencerne ikke ville være fundet med de eksisterende søgninger og søgemuligheder i CRISStin og BIBSYS. Heraf burde 2 referencer være blevet indfanget af den oprindelige søgning, men da der ikke oplyses dato for, hvornår referencerne er lagt i henholdsvis CRISStin og BIBSYS, kan de være lagt ind efter udførelse af den oprindelige søgning.

CRISStin (Current Research Information System in Norway) er en database, designet til at registrere forskningsproduktion, men den er generelt ikke designet til avanceret kombinatorisk emnesøgning. Søgningen i CRISStin er udført med et antal trunkeerede enkeltord (er trunkeeret for at dække flere begreber og stavemåder) i titelfeltet samt årstal og udgivelsesbegrænsning.

Der kan søges i titelfelt, men de anvendte søgetermer findes ikke nødvendigvis i referencernes titler, der kan variere meget og ikke altid rummer søgestrategiens begreber for dagtilbud. Det er muligt at søge efter titel eller forfatter, samt afgrænse i blandt andet udgivelsessted, år, udgivelsesform mm. Men CRISStin er ikke en bibliografisk database med emneord og abstract, der kan anvendes til søgning.

Ansvar for opdatering af CRISStin er decentralt, idet forskere selv indrapporterer til systemet, og referencer kan være lagt ind efter at søgningen i databasen, i forbindelse med kortlægningen, er foretaget. Konklusionen er, at søgning i CRISStin efter norsk forskning ikke er tilstrækkeligt dækkende.

BIBSYS er et fælleskatalog for norske forskningsbiblioteker. Biblioteksbasen indeholder bøger, tidsskrifter osv., som findes ved BIBSYS-bibliotekerne. Der kan søges frit i titel, forfatter, eventuelle emneord samt på eventuelle klassifikationskoder, men der er ikke abstracts, der kan søges i.

Søgningen er udført som en boolsk søgning: en række trunkerede søgebegreber samt fire emneklassifikationskoder, forbundet med ”eller”. Søgningen er derefter begrænset på årstal og udgivelsestype.

De anvendte søgetermer findes ikke nødvendigvis i referencernes titler, idet titler ikke altid rummer søgestrategiens begreber for dagtilbud. Endvidere tildeles klassifikationskoder og emneord ikke konsekvent alle referencer og kan variere, alt efter det enkelte biblioteks praksis, hvormed søgningen ved hjælp af klassifikationskoder ikke foregår i samtlige emnemæssigt relevante referencer. Søgestrategien begrænser på materialetype – det kan udelukke artikler. Referencer kan samtidig være lagt ind, efter at søgningen i databasen, i forbindelse med kortlægningen, er foretaget.

I kortlægningerne over årene kan der konstateres variationer i søgningen efter norsk forskning, såvel ved udpegning af relevante kilder som ved udvælgelse af søgningsmetoder. I kortlægningen af dagtilbudsforskningen for publikationsåret 2012 fremgår det, at der er foretaget søgning indefra af BIBSYS i systemet på udgivelsesland Norge. Dette er ikke foretaget i søgningen til denne kortlægning, hvilket måske kan bidrage til at forklare udsvinget i omfanget af norsk forskning fra 2012-kortlægningen til 2013-kortlægningen (jf. tabel 4.3 og figur 4.2 i kapitel 4.).

BILAG 3 KODNINGSARK TIL FORSKNINGSKORTLÆGNING

BILAGSBOKS B3.1

Oversigt over kodningsark til kortlægning og deskriptiv kodning af studierne.

A1: Please enter the date of the review and the names of the reviewers

A2: Type of publication (tick only one box)

- Journal article
- Thesis/dissertation
- Book
- Book chapter
- Other, please specify

A3: Please enter if the data used in this study is part of another study (tick only one box)

- Yes, the data used in this study is part of another study. *Please inform about the overall – and/or all known publications.*
- No, the data used in this study are not part of another study (or no information given about other studies).

A4: Publication language (tick only one box)

- English
- Danish
- Norwegian
- Swedish
- Other language, please specify.

A5: Does the study have a wider focus and does data extraction just focus on one component of the study? (tick only one box)

- Yes, the study has a wider focus, please specify. *Please specify the specific focus of this data extraction*
- No, the whole study is the focus of this data extraction

A6: What is the purpose of the study? (tick only one box) Note! This question refers only to the purpose of a study, not to the design or methods used.

- Description
- Exploration of relationships
- "What works"
- Mapping/Synthesising research
- Methods development

(Boksen fortsættes)

BILAGSBOKS B3.1 FORTSAT

Oversigt over kodningsark til kortlægning og deskriptiv kodning af studierne.

A7: Do the authors report how the study was funded? (multiple ticks allowed)

- Research council/research foundation. *Please state the name of the funder*
- Ministry/government/local government. *Please state the name of the funder*
- University/research institutions. *Please state the name of the funder*
- Private funding. *Please state the name of the funder*
- Union funding
- Other, please specify
- Not stated

A8: In which country or countries was the study carried out? (multiple ticks allowed)

- Denmark
- Norway
- Sweden
- Other countries, please specify

A9: From which country or countries is the study funded? (multiple ticks allowed)

- Denmark
- Norway
- Sweden
- Other OECD countries, please specify
- Other, please specify
- Not stated

A10: Is the study predominantly qualitative or quantitative? Or is it mixed methods research?
(tick only one box)

- The study is predominantly qualitative
- The study is predominantly quantitative
- The study is mixed methods research

A11: What is the design of the study? (multiple ticks allowed)

- Ethnography
- View study
- Cross-sectional
- Case study
- Document study
- Longitudinal study
- Action research
- Cohort study
- Case-control study
- Experiment with randomised allocation to groups
- Experiment with none-randomised allocation to groups
- One group post-test only
- One group pre-test
- Secondary data analysis
- Review (non-systematic)
- Systematic review

(Boksen fortsættes)

BILAGSBOKS B3.1 FORTSAT

Oversigt over kodningsark til kortlægning og deskriptiv kodning af studierne.

A12: Which methods were used to collect the data? (multiple clicks allowed)

- Observation
- One-to-one interview
- Self-completion questionnaire
- Focus group interview
- Self-completion report or diary (fieldnote)
- Collection of data from daycare (minutes of meeting, calendar etc.)
- Sound recording
- Video
- Official documents such as laws, regulations, and programs
- Clinical test
- Secondary data
- Physical test
- Curriculum-based assessment
- Psychological test
- School/college records (e.g. attendance records)
- Presentation of hypothetical scenario
- Practical test

A13: Which actors and their conditions are explored? (multiple ticks allowed)

- Educational staff: Leadership/management
 - Educational staff: Practitioner
 - Children 0-1 year
 - Children 1 year
 - Children 2 years
 - Children 3 years
 - Children 4 years
 - Children 5 years
 - Children 6 years
 - Age(s) of children not reported
 - Parent
 - Governance: Municipal
 - Governance: State government
 - Politician
 - Trade Union
 - Other, please specify
 - Not stated
-

(Boksen fortsættes)

BILAGSBOKS B3.1 FORTSAT

Oversigt over kodningsark til kortlægning og deskriptiv kodning af studierne.

A14: Who inform the study about the conditions of the actors? (multiple ticks allowed)

- Educational staff: Leadership/management
- Educational staff: Practitioner
- Children 0-1 year
- Children 1 year
- Children 2 years
- Children 3 years
- Children 4 years
- Children 5 years
- Children 6 years
- Age(s) of children not reported
- Parent(s)
- Governance: Municipal
- Governance: State government
- Politician
- Trade Union
- Other, please specify
- Not stated

A15: In which type(s) of institution(s) is data collected? (multiple ticks allowed)

- DK: Dagpleje
- DK: Vuggestue
- DK: Integrerede institutioner
- DK: Børnehaveklasse/0-klasse
- SV: Annan pedagogisk verksamhet (tidligere familjedaghem)
- SV: Öppen förskola
- SV: Förskola
- SV: Förskolaklass
- NO: Barnehage
- NO: Familiebarnehage
- Other, please specify
- Not stated

B1: Is the context of the study reported? (tick only one box)

- Yes, please specify
- No, please specify

B2: What are the broad aims of the study? (tick only one box)

- Explicitly stated (please specify)
- Implicit (please specify)
- Not stated

(Boksen fortsættes)

BILAGSBOKS B3.1 FORTSAT

Oversigt over kodningsark til kortlægning og deskriptiv kodning af studierne.

B3: What are the study research questions and if stated hypotheses? (tick only one box)

- Explicitly stated (please specify)
- Implicit (please specify)
- Not stated

B4: Does the study report on a programme or intervention? (tick only one box)

- Yes, please specify
- No intervention or programme is studied

B5: What are the results of the study as reported by the author(s)?

- Please specify.

B6: What do the author(s) conclude about the findings of the study?

- Please specify.

B7: Are ethical concerns/problems raised by the author about the way the study was conducted? (tick only one box)

- Yes, please specify
- No, please specify

B8: Please describe the sample used in the study and how the sample was identified and recruited, as reported by the author(s).

- Please specify

B9: Please describe the methods used in the study to collect data, as reported by the author(s).

- Please specify

B10: Please describe the methods of data analysis, as reported by the author(s).

- Please specify

C1: Main Topic(s)? (multiple ticks allowed)

- Teaching and learning
- Equal opportunity
- Health
- Organization and learning
- Evaluation and assessment
- Methodology
- Curriculum
- Policy
- Economy
- Teacher career
- Classroom management
- Day-care quality

(Boksen fortsættes)

BILAGSBOKS B3.1 FORTSAT

Oversigt over kodningsark til kortlægning og deskriptiv kodning af studierne.

(C1 fortsat):

- Transition from day-care to school
- Children's physical action and development in daycare
- Children's perspective
- Pedagogical practices
- Other, please specify

C2: Main educational features(s)? (multiple ticks allowed)

- Content
- Basic values and/or ethics
- Assessment, evaluation, quality assurance and development
- Working methods/ educational method
- Intention and purpose
- Working with control documents
- Other, please specify
- Not relevant, this study does not have any main educational feature

C3: Social and institutional aspect(s) (multiple ticks allowed)

- Relation and communication (e.g. between staff or between children and staff)
- Learning organization
- Inclusion/exclusion
- Social system
- Management and organization
- Physical environment

C4: The institution in society? (multiple ticks allowed)

- The position of the institution in society
 - The position of the institution; historical and cultural
 - The position of the institution; economic and political
 - The study provides no information
-

BILAG 4 KODNINGSARK TIL KVALITETSVURDERING

BILAGSBOKS B4.1

Oversigt over anvendte kvalitetsvurderings spørgsmål.

1. Is the context of the study adequately described? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
2. Are the aims of the study clearly reported? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
3. Is there an adequate description of the sample used in the study and how the sample was identified and recruited? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
4. Is there an adequate description of the methods used in the study to collect data? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
5. Is there an adequate description of data analysis? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
6. Is the study reported with sufficient transparency? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
7. Do the authors explicitly state where the full, original data are stored? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
8. Do the authors avoid selective reporting bias? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
9. Do reviewers assess that there are any ethical concerns/problems about the way the study was conducted? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
10. Was the choice of research design appropriate for addressing the research question(s) posed? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
11. Have sufficient attempts been made to establish the repeatability or reliability of data collection methods or tools? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
12. Have sufficient attempts been made to establish the validity or trustworthiness of data collection tools and methods? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)

(Boksen fortsættes)

BILAGSBOKS B4.1 FORTSAT

Oversigt over anvendte kvalitetsvurderings spørgsmål.

13. Have sufficient attempts been made to establish the repeatability or reliability of data analysis? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
 14. Have sufficient attempts been made to establish the validity or trustworthiness of data analysis? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
 15. To what extent are the research design and methods employed able to rule out any other sources of error/bias which would lead to alternative explanations for the findings of the study? (tick only one box)
 - A lot (justify assessment)
 - A little (justify assessment)
 - Not at all (justify assessment)
 16. Does the author address the generalizability of the study? (tick only one box)
 - A lot (justify assessment)
 - A little (justify assessment)
 - Not at all (justify assessment)
 17. In light of the above, do the reviewers differ from the authors over the findings or conclusions of the study? (tick only one box)
 - Yes (justify assessment)
 - No (justify assessment)
 18. Overall weight of evidence? (tick only one box)
 - A lot (justify assessment)
 - A little (justify assessment)
 - Not at all (justify assessment)
-

**BILAG 5 DAGTILBUDSFORSKNINGEN I 2014.
FORDELINGER SÆRSKILT FOR STUDIER AF
MIDDEL OG HØJ FORSKNINGSKVALITET SAMT
SÆRSKILT FOR LAND.**

BILAGSTABEL B5.1

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der angiver specifikke finansieringskilder. Antal og procent.

Finansieringskilde:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Forskningsråd/forskningsfonde	12 (20)	7 (21)	19 (20)
Ministerier/styrelser/kommuner	8 (13)	4 (12)	12 (13)
Universiteter/forskningsinstitutioner	3 (5)	4 (12)	7 (7)
Foreninger/fagforeninger	3 (5)	1 (3)	4 (4)
Private fonde	0 (0)	2 (6)	2 (2)
Uoplyst	36 (59)	18 (55)	54 (58)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodning af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.2

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til deres overordnede sigte. Antal og procent

Overordnet sigte:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Udforskning af relationer/sammenhænge	43 (70)	26 (79)	69 (73)
Beskrivende forskning	12 (20)	1 (3)	13 (14)
"What works"	5 (8)	6 (18)	11 (12)
Kortlægning/syntese forskning	1 (2)	0 (0)	1 (1)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.3

Studier af middel og høj evidensvægt, fordelt efter overordnet forskningsmetode. Antal og procent.

Forskningsmetode:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Gør brug af overvejende kvalitative metoder	46 (76)	24 (73)	70 (75)
Gør brug af overvejende kvantitative metoder	10 (16)	8 (24)	18 (19)
Kan bedst karakteriseres som mixed-methods	5 (8)	1 (3)	6 (6)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger

BILAGSTABEL B5.4

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til specifikke forskningsdesign. Antal og procent.

Forskningsdesign:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Etnografi	37 (61)	18 (55)	55 (59)
Holdningsundersøgelser	13 (21)	5 (15)	18 (19)
Tværsnitsundersøgelser	7 (11)	4 (12)	11 (12)
Casestudier	9 (15)	5 (15)	14 (15)
Dokumentstudier	4 (6)	4 (12)	8 (9)
Longitudinelt studier	2 (3)	2 (6)	4 (4)
Aktionsforskning	1 (2)	2 (6)	3 (3)
Kohortestudier	2 (3)	1 (3)	3 (3)
Eksperimenter, randomiseret gruppedannelse	0 (0)	1 (3)	1 (1)
Eksperimenter, ikke-randomiseret gruppedannelse	1 (2)	1 (3)	2 (2)
Én gruppe før og efter test	1 (2)	0 (0)	1 (1)
Sekundær dataanalyse	1 (2)	0 (0)	1 (1)
Systematisk review/forskningskortlægning	1 (2)	0 (0)	1 (1)
Review	0 (0)	1 (3)	1 (1)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.5

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til dataindsamlingsmetoder. Antal og procent.

Dataindsamlingsmetoder:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
En-til-en-interview	31 (51)	17 (52)	48 (51)
Observation	25 (41)	18 (55)	43 (46)
Video	16 (26)	12 (36)	28 (30)
Fokusgruppeinterview	17 (28)	7 (21)	24 (26)
Selvudfyldt spørgeskema	13 (21)	8 (24)	21 (22)
Lydoptagelse	9 (15)	10 (30)	19 (20)
Selvskabt dagbog eller rapport (fieldnote)	5 (8)	5 (15)	10 (11)
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	5 (8)	4 (12)	9 (10)
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender osv.)	3 (5)	3 (9)	6 (6)
Sekundære data	4 (7)	2 (6)	6 (6)
Praktisk test	1 (2)	1 (3)	2 (2)
Fysisk test	1 (2)	1 (3)	2 (2)
Psykologisk test	1 (2)	0 (0)	1 (1)
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0 (0)	1 (3)	1 (1)
Skole/institutionsopgørelser (fx. fremmøde opgørelser)	0 (0)	1 (3)	1 (1)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen af studierne har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.6

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der undersøger specifikke aktører. Antal og procent.

Hvilke aktør(er) og deres vilkår undersøges i studiet?	Medium (n =61)	High (n = 33)	I alt (n =94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
<u>Personale samlet (leder/ledelse/praktikere)</u>	47 (77)	22 (67)	69 (74)
<i>Personale (praktikere)</i>	40 (66)	22 (67)	62 (66)
<i>Personale (leder/ledelse)</i>	18 (30)	5 (15)	23 (24)
<u>Børn samlet (0-6 år)</u>	34 (56)	25 (76)	59 (63)
<i>Børn 0-2 år</i>	16 (26)	10 (16)	26 (28)
<i>Børn 3-6 år</i>	26 (43)	21 (64)	47 (50)
<i>Ingen information angivet om børnenes alder</i>	8 (13)	3 (10)	11 (12)
Forældre	3 (5)	3 (10)	6 (6)
<u>Forvaltning samlet</u>	2 (3)	2 (6)	4 (4)
<i>Forvaltning (kommunal)</i>	2 (3)	1 (3)	3 (3)
<i>Forvaltning (statslig)</i>	0 (0)	1 (3)	1 (1)
Andre	3 (5)	3 (10)	6 (6)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt (n_{total} = 94). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

- Studier, der undersøger børns vilkår i dagtilbud men ikke opgiver information om børnenes alder er kodet under 'Ingen information angivet om børnenes alder'. Studier med denne kode er medregnet i kategorien 'Børn samlet'.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.7

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der anvender specifikke respondenter i undersøgelserne. Antal og procent.

Respondenter/deltagere i studiet (der informerer om aktør(er)s vilkår):	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
<u>Personale samlet (leder/ledelse/ praktikere)</u>	54 (89)	26 (79)	80 (85)
<i>Personale (praktikere)</i>	46 (75)	25 (76)	71 (76)
<i>Personale (leder/ledelse)</i>	23 (38)	10 (30)	33 (35)
<u>Børn samlet (0-6 år)</u>	23 (38)	17 (52)	40 (43)
<i>Børn 3-6 år</i>	16 (26)	15 (45)	31 (33)
<i>Børn 0-2 år</i>	8 (13)	6 (18)	14 (15)
<i>Ingen information om børnenes alder</i>	6 (10)	1 (3)	7 (7)
Forældre	5 (8)	5 (15)	10 (11)
<u>Forvaltning samlet (kommunal/statslig)</u>	3 (5)	4 (12)	7 (7)
<i>Forvaltning (kommunal)</i>	2 (3)	1 (3)	3 (3)
<i>Forvaltning (statslig)</i>	1 (2)	3 (9)	4 (4)
Andre	2 (3)	3 (9)	5 (5)
Ikke oplyst	1 (2)	0 (0)	1 (1)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

- Studier der anvender børn i dagtilbud som respondenter/informanter men ikke opgiver information om børnenes alder er kodet under 'Ingen information angivet om børnenes alder'. Studier med denne kode er medregnet i kategorien 'Børn samlet'.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.8

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der undersøger specifikke emner. Antal og procent.

Emnemæssigt hovedfokus:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Pædagogiske praksisser	35 (57)	20 (61)	55 (59)
Undervisning og læring	19 (31)	14 (42)	33 (35)
Børneperspektiv	12 (20)	6 (18)	18 (19)
Organisation og ledelse	11 (18)	4 (12)	15 (16)
Kvalitet i dagtilbud	9 (15)	3 (9)	12 (13)
Læreplan	6 (10)	5 (14)	11 (12)
Lige muligheder	4 (7)	6 (18)	10 (11)
Vurdering/evaluering	5 (8)	3 (9)	8 (9)
Børnenes fysiske handle- og udviklingsmuligheder	4 (7)	1 (3)	5 (5)
Sundhed	2 (3)	1 (3)	3 (3)
Overgang fra børnehave til skole	2 (3)	1 (3)	3 (3)
Policy	1 (2)	1 (3)	2 (2)
Klasseledelse (ledelse af børnegruppe)	1 (2)	0 (0)	1 (1)
Pædagogkarriere	1 (2)	0 (0)	1 (1)
Andet	12 (20)	5 (14)	17 (18)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.9

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til deres didaktiske orientering. Antal og procent.

Didaktisk orientering:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Indhold	27 (44)	14 (42)	41 (44)
Pædagogiske arbejdsmetoder	17 (28)	10 (30)	27 (29)
Grundlæggende værdier og etik	6 (10)	7 (21)	13 (14)
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring- og udvikling	8 (13)	4 (12)	12 (13)
Hensigt og formål	7 (11)	1 (3)	8 (9)
Arbejde med eller baseret på styringsdokumenter	3 (5)	1 (3)	4 (4)
Andet	6 (10)	2 (6)	8 (9)
Studiet har ingen overordnet didaktisk orientering	7 (11)	2 (6)	13 (14)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.10

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der undersøger specifikke sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet. Antal og procent.

Sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet:	Middel (n = 61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og Pct.	Antal og Pct.
Relationer og kommunikation	31 (51)	16 (48)	47 (50)
Lærende organisation	14 (23)	10 (30)	24 (26)
Inklusion/eksklusion	8 (13)	1 (3)	9 (10)
Socialt system	9 (15)	7 (21)	16 (17)
Ledelse og organisation	19 (31)	3 (9)	22 (23)
Fysiske miljø	5 (8)	2 (6)	7 (7)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.11

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der perspektiverer til specifikke samfundsmæssige perspektiver. Antal og procent.

Samfundsmæssigt perspektiv:	Middel (n = 61)	Høj (n=33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og Pct.
Institutionens samfundsmæssige position	30 (49)	15 (46)	45 (48)
Politisk og økonomisk kontekst	16 (26)	14 (42)	30 (32)
Historiske og kulturelle betingelser og kontekst	13 (21)	7 (21)	20 (21)
Studiet rummer ingen information herom	16 (26)	6 (18)	22 (23)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt ($n_{\text{total}} = 94$). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger

BILAGSTABEL B5.12

Oversigt over fordeling af svar for studier af middel og høj evidensvægt ift. anvendte kvalitetsvurderingsparametre. Antal og procent.

Kvalitetsvurderings spørgsmål	Middel (n = 61)		Høj (n = 33)		I alt (n = 94)	
	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
1 Er studiets kontekst adækvat beskrevet?	57 (93)	4 (7)	33 (100)	0 (0)	90 (96)	4 (4)
2 Er studiets mål klart rapporteret?	61 (100)	0 (0)	33 (100)	0 (0)	94 (100)	0 (0)
3 Er der en adækvat beskrivelse af samplet anvendt i studiet, og hvordan det er blevet identificeret?	42 (69)	19 (31)	30 (91)	3 (9)	72 (77)	22 (23)
4 Er der en adækvat beskrivelse af metoder brugt til dataindsamlingen?	43 (70)	18 (30)	32 (97)	1 (3)	75 (80)	19 (20)
5 Er der en adækvat beskrivelse af metoder anvendt til dataanalyse?	49 (80)	12 (20)	33 (100)	0 (0)	82 (87)	12 (13)
6 Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	51 (84)	10 (16)	32 (97)	1 (3)	83 (88)	11 (12)
7 Beskriver forskeren hvor studiets originale data er tilgængelige?	4 (7)	57 (93)	8(24)	25 (76)	12 (13)	82 (87)
8 Undgår forskeren selektiv rapporteringsbias?	36 (59)	25 (41)	32 (97)	1(3)	68 (72)	26 (28)
9 Finder revieweren af studiet, at der er etiske problemer forbundet med studiets fremgangsmåde?	12 (20)	49 (80)	1 (3)	32 (97)	13 (14)	81 (86)
10 Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelse af studiets forskningsspørgsmål?	55 (90)	6 (10)	33 (100)	0 (0)	88 (94)	6 (6)
11 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed/reliabilitet af dataindsamlingsmetoder?	32 (52)	29 (48)	27 (82)	6 (18)	59 (63)	35 (37)
12 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet/troværdighed af dataindsamlingsmetoder?	35 (57)	26 (43)	32 (97)	1(3)	67 (71)	27 (29)
13 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller reliabilitet af dataanalyse?	43 (70)	18 (30)	30 (91)	3 (9)	73 (78)	21 (22)
14 Er der gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataanalyse?	45 (74)	16 (26)	32 (97)	1 (3)	77 (82)	17 (18)
17 I lyset af de ovenstående forhold, er revieweren uenig med forfatteren om studiets fund og konklusion?	7 (11)	54 (89)	2 (6)	31 (94)	9 (10)	85 (90)

Anm.:

Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt (n_{total} = 94). Spørgsmål 15 og 16 vises i tabel 5.14.

Kilde:

Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.13

Oversigt over fordeling af svar for studier af middel og høj evidensvægt ift. anvendte kvalitetsvurderingsparametre (fortsat). Antal og procent.

Spørgsmål:	Middel (n =61)	Høj (n = 33)	I alt (n =94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
15 <i>I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og undersøgelsesmetode udelukke fejl/tendentiositet, som kunne føre til alternative forklaringer på studiets resultater?</i>			
I høj grad	12 (20)	14 (42)	26 (28)
I nogen grad	28 (46)	14 (42)	42 (45)
Slet ikke	21 (34)	5 (15)	26 (28)
16 <i>I hvilken grad behandles generaliserbarhed i studiet?</i>			
I høj grad	10 (16)	11 (33)	21 (22)
I nogen grad	20 (33)	12 (36)	32 (34)
Slet ikke	31 (51)	10 (30)	41 (44)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt (n_{total} = 94).

Kilde: Egne beregninger

BILAGSTABEL B5.14

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt. Særskilt for lande. Antal og Procent.

I hvilke(t) land(e) er studiet gennemført?	Middel (n=61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Norge	33 (54)	16 (48)	49 (52)
Sverige	22 (36)	13 (39)	35 (37)
Danmark	8 (13)	6 (18)	14 (15)
Andre lande	3 (5)	2 (6)	5 (5)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt (n=94). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar (lande) pr. studie. I tabellen er studier medregnet under alle de lande (DK, NO, SE og /eller andre lande), de er registreret under.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.15

Andelen af studier af middel og høj evidensvægt der angiver specifikke finansieringskilder. Særskilt for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Finansieringskilde:				
Forskningsråd/forskningsfonde	1 (7)	10 (20)	8 (23)	1 (20)
Ministerier/styrelser/kommuner	1 (7)	12 (25)	1 (3)	1 (20)
Universiteter/forskningsinstitutioner	3 (21)	3 (6)	1 (3)	0 (0)
Foreninger/fagforeninger	4 (29)	1 (2)	1 (3)	2 (40)
Private fonde	2 (14)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Uoplyst	6 (43)	24 (49)	24 (69)	1 (20)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger

BILAGSTABEL B5.16

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til deres overordnede sigte. Særskilt for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Overordnet sigte:				
Udforskning af relationer/sammenhænge	8 (57)	36 (73)	27 (77)	3 (60)
Beskrivende forskning	3 (21)	6 (12)	4 (11)	1 (20)
"What works"	2 (14)	6 (6)	3 (9)	0 (0)
Kortlægning/syntese forskning	1 (7)	1 (2)	1 (3)	1 (20)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.17

Studier af middel og høj evidensvægt, fordelt efter overordnet forskningsmetode. Særskilt for land. Antal og procent.

Forskningsmetode:	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Gør brug af overvejende kvalitative metoder	8 (57)	32 (65)	32 (91)	4 (80)
Gør brug af overvejende kvantitative metoder	6 (43)	11 (22)	3 (9)	1 (20)
Kan bedst karakteriseres som mixed-methods	0 (0)	6 (12)	0 (0)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere ét svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.18

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til specifikke forskningsdesign. Særskilt for land. Antal og procent.

Forskningsdesign:	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Etnografi	5 (36)	28 (57)	22 (63)	2 (40)
Holdningsundersøgelser	3 (21)	13 (27)	2 (6)	1 (20)
Tværsnitsundersøgelser	4 (29)	7 (14)	2 (6)	1 (20)
Casestudier	1 (7)	7 (14)	6 (17)	1 (20)
Dokumentstudier	2 (14)	3 (6)	5 (14)	2 (40)
Longitudinelt studier	2 (14)	1 (2)	1 (3)	0 (0)
Aktionsforskning	1 (7)	2 (4)	0 (0)	0 (0)
Kohortestudier	0 (0)	3 (6)	0 (0)	0 (0)
Eksperimenter, randomiseret gruppedannelse	0 (0)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Eksperimenter, ikke-randomiseret gruppedannelse	0 (0)	2 (4)	0 (0)	0 (0)
Én gruppe før og efter test	0 (0)	0 (0)	1 (3)	0 (0)
Sekundær dataanalyse	1 (7)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Systematisk review/forskningskortlægning	1 (7)	1 (2)	1 (3)	1 (20)
Review	0 (0)	0 (0)	1 (3)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.19

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til dataindsamlingsmetoder. Særskilt for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Dataindsamlingsmetoder:				
En-til-en-interview	7 (50)	31 (63)	10 (29)	0 (0)
Observation	7 (50)	20 (41)	16 (46)	1 (20)
Video	3 (21)	9 (18)	16 (29)	2 (40)
Fokusgruppeinterview	4 (29)	15 (31)	5 (14)	2 (40)
Selvudfyldt spørgeskema	5 (36)	14 (29)	2 (6)	0 (0)
Lydoptagelse	2 (14)	11 (22)	6 (17)	0 (0)
Selvskabt dagbog eller rapport (fieldnote)	1 (7)	4 (8)	5 (14)	0 (0)
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	3 (21)	3 (6)	5 (14)	2 (40)
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender osv.)	1 (7)	3 (6)	2 (6)	0 (0)
Sekundære data	3 (21)	4 (8)	1 (3)	1 (20)
Praktisk test	0 (0)	1 (1)	1 (1)	0 (0)
Fysisk test	1 (7)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Psykologisk test	0 (0)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	1 (20)
Skole/institutions opgørelser	1 (7)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.20

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der undersøger specifikke aktører. Særskilt for land. Antal og procent

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Hvilke aktør(er) og deres vilkår undersøges i studiet?				
<u>Personale samlet (leder/ ledelse/praktikere)</u>	10 (71)	37 (76)	26 (74)	4 (80)
<i>Personale (praktikere)</i>	9 (64)	32 (65)	25 (71)	4 (80)
<i>Personale (leder/ledelse)</i>	4 (29)	18 (37)	1 (3)	0 (0)
<u>Børn samlet (0-6 år)</u>	8 (57)	28 (57)	27 (77)	4 (80)
<i>Børn 0-2 år</i>	2 (14)	13 (27)	13 (37)	2 (40)
<i>Børn 3-6 år</i>	6 (43)	23 (47)	20 (57)	2 (40)
<i>Ingen information angivet om børnenes alder</i>	2 (14)	5 (10)	6 (17)	2 (40)
<i>Forældre</i>	1 (7)	6 (12)	1 (3)	1 (20)
<u>Forvaltning samlet</u>	2 (14)	3 (6)	1 (3)	1 (20)
<i>Forvaltning (kommunal)</i>	1 (7)	2 (4)	0 (0)	0 (0)
<i>Forvaltning (statslig)</i>	1 (7)	1 (2)	1 (3)	1 (20)
<i>Andre</i>	2 (14)	3 (6)	1 (3)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.21

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der anvender specifikke respondenter i undersøgelse. Særskilt for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Respondenter/deltagere i studiet (der informerer om aktør(er)s vilkår):				
<u>Personale samlet (leder/ledelse/praktikere)</u>	11 (79)	41 (84)	28 (80)	2 (40)
<i>Personale (praktikere)</i>	10 (71)	34 (69)	27 (77)	2 (40)
<i>Personale (leder/ledelse)</i>	7 (50)	24 (49)	2 (6)	0 (0)
<u>Børn samlet (0-6 år)</u>	5 (36)	16 (33)	19 (54)	0 (0)
<i>Børn 3-6 år</i>	3 (20)	13 (27)	15 (43)	0 (0)
<i>Børn 0-2 år</i>	0 (0)	6 (12)	8 (23)	0 (0)
<i>Ingen information om børnenes alder</i>	2 (14)	3 (6)	2 (6)	0 (0)
<i>Forældre</i>	2 (14)	8 (16)	0 (0)	0 (0)
<u>Forvaltning samlet (kommunal/statslig)</u>	2 (14)	4 (8)	3 (9)	2 (40)
<i>Forvaltning (kommunal)</i>	1 (7)	2 (4)	0 (0)	0 (0)
<i>Forvaltning (statslig)</i>	1 (7)	2 (4)	3 (9)	2 (40)
Andre	5 (36)	4 (8)	2 (6)	2 (40)
Ikke oplyst	0 (0)	0 (0)	1 (3)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.22

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der undersøger specifikke emner. Særskilt for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Emnemæssigt hovedfokus:				
Pædagogiske praksisser	7 (50)	28 (57)	20 (57)	2 (40)
Undervisning og læring	2 (14)	13 (27)	18 (51)	0 (0)
Børneperspektiv	3 (21)	10 (20)	5 (14)	1 (20)
Organisation og ledelse	2 (14)	8 (16)	5 (14)	0 (0)
Kvalitet i dagtilbud	4 (29)	7 (14)	3 (9)	1 (20)
Læreplan	2 (14)	2 (4)	9 (26)	3 (60)
Lige muligheder	3 (21)	6 (12)	1 (3)	0 (0)
Vurdering/evaluering	3 (21)	4 (8)	1 (3)	0 (0)
Børnenes fysiske handle- og udviklingsmuligheder	1 (7)	1 (2)	3 (9)	0 (0)
Sundhed	2 (14)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Overgang fra børnehave til skole	1 (7)	2 (4)	0 (0)	0 (0)
Policy	1 (7)	2 (4)	1 (3)	1 (20)
Klasseledelse (ledelse af børnegruppe)	0 (0)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Pædagogkarriere	0 (0)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Andet	2 (14)	8 (4)	7 (20)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.23

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til deres didaktiske orientering. Særskit for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre Lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Didaktisk orientering:				
Indhold	5 (36)	16 (33)	22 (63)	3 (60)
Pædagogiske arbejdsmetoder	2 (14)	15 (31)	10 (29)	1 (20)
Grundlæggende værdier og etik	4 (29)	5 (10)	6 (17)	3 (60)
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring- og udvikling	6 (43)	5 (10)	3 (9)	1 (20)
Hensigt og formål	1 (7)	6 (12)	1 (3)	0 (0)
Arbejde med eller baseret på styringsdokumenter	0 (0)	1 (2)	3 (9)	0 (0)
Andet	0 (0)	5 (10)	3 (9)	0 (0)
Studiet har ingen overordnet didaktisk orientering	4 (29)	4 (8)	1 (3)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.24

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der undersøger specifikke sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet. Særskit for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Sociale og institutionelle aspekter ved dagtilbuddet:				
Relationer og kommunikation	6 (43)	23 (47)	20 (57)	2 (40)
Lærende organisation	2 (14)	11 (22)	11 (31)	0 (0)
Inklusion/eksklusion	3 (21)	7 (14)	1 (3)	1 (20)
Socialt system	5 (36)	8 (16)	7 (20)	2 (40)
Ledelse og organisation	7 (50)	14 (29)	3 (9)	3 (60)
Fysiske miljø	2 (14)	4 (8)	3 (9)	1 (20)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.25

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt, der perspektiverer til specifikke samfundsmæssige perspektiver. Særskilt for land. Antal og procent.

	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Samfundsmæssigt perspektiv:				
Institutionens samfundsmæssige position	7 (50)	25 (51)	15 (43)	4 (80)
Politisk og økonomisk kontekst	7 (50)	13 (27)	12 (34)	4 (80)
Historiske og kulturelle betingelser og kontekst	3 (21)	11 (22)	8 (23)	3 (60)
Studiet rummer ingen information herom	3 (21)	13 (27)	6 (17)	0 (0)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5). Ved kodningen har det været muligt at registrere flere svar pr. studie.

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelsen er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.26

Oversigt over fordeling af svar for studier af middel og høj evidensvægt ift. anvendte kvalitetsvurderingsparametre. Særskilt for land. Antal og procent.

Kvalitetsvurderingsparametre:	Danmark	Norge	Sverige	Andre Lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
1 <i>Studiets kontekst er adækvat beskrevet</i>				
Ja	12 (86)	47 (96)	35 (100)	4 (80)
Nej	2 (14)	2 (4)	0 (0)	1 (20)
2 <i>Studiets mål er klart rapporteret</i>				
Ja	14 (100)	49 (100)	35 (100)	5 (100)
Nej	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
3 <i>Der er en adækvat beskrivelse af samplet anvendt i studiet, samt af hvordan samplet er blevet identificeret og rekrutteret</i>				
Ja	11 (79)	42 (86)	21 (60)	3 (60)
Nej	3 (21)	7 (14)	14 (40)	2 (40)
4 <i>Der er en adækvat beskrivelse af metoder anvendt til dataindsamlingen</i>				
Ja	11 (79)	41 (84)	27 (77)	4 (80)
Nej	3 (21)	8 (16)	8 (23)	1 (20)
5 <i>Der er en adækvat beskrivelse af metoder anvendt til dataanalyse</i>				
Ja	12 (86)	41 (84)	33 (94)	5 (100)
Nej	2 (14)	8 (16)	2 (6)	0 (0)
6 <i>Studiet er rapporteret med tilstrækkelig transparens</i>				
Ja	13 (93)	40 (82)	34 (97)	4 (80)
Nej	1 (7)	9 (18)	1 (3)	1 (20)
7 <i>Forskeren beskriver, hvor studiets originale data er tilgængelige?</i>				
Ja	3 (21)	6 (12)	3 (9)	1 (20)
Nej	11 (79)	43 (88)	32 (91)	4 (80)

(Tabellen fortsættes)

BILAGSTABEL B5.26 (FORTSAT)

Oversigt over fordeling af svar for studier af middel og høj evidensvægt ift. anvendte kvalitetsvurderingsparametre. Særskilt for land. Antal og procent.

Kvalitetsvurderingsparametre:	Danmark	Norge	Sverige	Andre Lande
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
8 <i>Forskeren undgår selektiv rapporteringsbias (der rapporteres om alle variable fra forskningsspørgsmålene)</i>				
Ja	11 (79)	35 (71)	24 (69)	2 (40)
Nej	3 (21)	14 (29)	11 (31)	3 (60)
9 <i>Revieweren af studiet finder, at der er etiske problemer forbundet med studiets fremgangsmåder</i>				
Ja	4 (29)	4 (8)	5 (14)	1 (20)
Nej	10 (71)	45 (92)	30 (86)	4 (80)
10 <i>Det valgte forskningsdesign er passende for besvarelse af studiets forskningsspørgsmål</i>				
Ja	14 (100)	47 (96)	31 (89)	5 (100)
Nej	0 (0)	2 (4)	4 (11)	0 (0)
11 <i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller realibilitet af dataindsamlingsmetoder og -redskaber</i>				
Ja	10 (71)	34 (69)	17 (49)	3 (60)
Nej	4 (29)	15 (31)	18 (51)	2 (40)
12 <i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber</i>				
Ja	10 (71)	40 (82)	21 (60)	4 (80)
Nej	4 (29)	9 (18)	14 (40)	1 (20)
13 <i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at skabe gentagelighed eller realibilitet af dataanalyse</i>				
Ja	11 (79)	38 (78)	28 (80)	3 (60)
Nej	3 (21)	11 (22)	7 (20)	2 (40)
14 <i>Der er gjort tilstrækkeligt forsøg på at etablere validitet eller troværdighed af dataanalyse</i>				
Ja	10 (71)	37 (76)	34 (97)	4 (80)
Nej	4 (29)	12 (24)	1 (3)	1 (20)
15 <i>Det anvendte forskningsdesign og undersøgelsesmetoderne udelukker fejl/tendensiositet, som kunne føre til alternative forklaringer på studiets resultater</i>				
I høj grad	4 (29)	11 (22)	13 (37)	2 (40)
I nogen grad	8 (57)	24 (49)	12 (34)	2 (40)
Slet ikke	2 (14)	14 (29)	10 (29)	1 (20)
16 <i>Generaliserbarhed behandles i studiet</i>				
I høj grad	5 (36)	12 (24)	6 (17)	1 (20)
I nogen grad	4 (29)	20 (41)	8 (23)	2 (40)
Slet ikke	5 (36)	17 (35)	21 (60)	2 (40)
17 <i>Revieweren af studiet er uenig med forfatterene om studiets fund og konklusioner i lyset af ovenstående</i>				
Ja	2 (14)	5 (10)	4 (11)	1 (20)
Nej	12 (86)	44 (90)	31 (89)	4 (80)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5).

1. Studierne er fordelt efter lande i betydningen, hvilket land (hvilke lande) undersøgelse er gennemført i.

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.27

Fordeling af studier om dagtilbud for 0-6-årige, der er inkluderet i kortlægninger, i forhold til publiceringssprog. Særskilt for år 2006-2014. Antal og procent.

Publiceringssprog:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Dansk	17 (33)	-	-	13 (25)	10 (20)	12 (16)	11 (13)	-	11 (8)
Norsk	13 (25)	-	-	19 (37)	11 (22)	26 (36)	30 (36)	-	51 (39)
Svensk	20 (38)	-	-	10 (19)	13 (25)	12 (16)	14 (17)	-	13 (10)
Engelsk	2 (4)	-	-	10 (19)	17 (33)	27 (37)	29 (35)	-	58 (44)
	n = 52	n = 54	n = 51	n = 52	n = 51	n = 73	n = 83	n = 82	n = 132

Anm.: Andel af det totale antal inkluderede studier for det respektive år.

1. For årene 2007, 2008 og 2013 er publiceringssprog ikke klart angivet eller oplyst i tidligere forskningskortlægninger.

Kilde: Nielsen m.fl. (2014) samt egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.28

Fordeling af studier af middel og høj evidensvægt i forhold til publiceringssprog. Særskilt for evidensvægt. Antal og procent.

Publiceringssprog:	Middel (n=61)	Høj (n = 33)	I alt (n = 94)
	Antal og pct.	Antal og pct.	Antal og pct.
Dansk	6 (10)	3 (9)	9 (10)
Norsk	27 (44)	9 (15)	36 (38)
Svensk	3 (5)	4 (12)	7 (74)
Engelsk	25 (41)	18 (55)	43 (46)

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt (n = 94).

Kilde: Egne beregninger.

BILAGSTABEL B5.29

Andel af studier af middel og høj forskningskvalitet, hvor publiceringssprog er engelsk. Særskilt for land. Antal og procentandel.

Publiceret på engelsk:	Danmark	Norge	Sverige	Andre lande
Antal	5	13	27	3
Procentandel	36	27	77	60

Anm.: Andel af det totale antal studier af middel og høj evidensvægt fra de respektive lande (nNorge = 49, nSverige = 35, nDanmark = 14, nAndre lande = 5)

Kilde: Egne beregninger.

LITTERATUR

- Aadland, E.K., A. Holthe, H. Wergedahl & E. Fossgard (2014): ”Fysiske faktorerers betydning for mattilbudet i barnehagene – et casestudie”. *Nordic Early Childhood Education Research Journal*, 8(8), s.1-17.
- Aasen, W. (2014): ”Vilkår for utvikling av en lærende barnehage - teamledelse og teamlæring i barnehagen”. I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s.241-261.
- Ackesjö, H. (2014): *Barns övergångar till och från förskoleklass. Gränser, identiteter och (dis-)kontinuiteter*. Akademisk avhandling för filosofie doktorexamen i pedagogik. Kalmar: Linneaeus University Press.
- Almqvist, A. (2014): ”Kunskapsbegreppet i förskolan”. I: T. Kroksmark (red.): *Förskola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur, s.51-68.
- Alvestad, M. & M. Jernes (2014): ”Preschool Teachers on Implementation of Digital Technology in Norwegian Kindergartens”. *Forum on Public Policy*, 2014(1), s.1-10.
- Alvestad, T., H. Bergem, B. Eide, J.E. Johansson & E. Os (2014): ”Challenges and Dilemmas Expressed by Teachers Working in Toddler Groups in the Nordic Countries”. *Early Child Development and Care*, 184(5), s.671-688.

- Alvestad, T. & S. Sheridan (2014): "Preschool teachers' perspectives on planning and documentation in preschool". *Early Child Development and Care*, 185(3), s. 377-392.
- Andersson, A.-K. (2014): "Förskollärares uppfattningar av praktisknära forskning". I: T. Kroksmark (red.): *Förskola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur, s.69-92
- Arnesen, T. (2014): *Are they ready for this? Experiences on implementing educational behavior-analytic interventions in Norwegian kindergartens*. Dissertation. Karlstad: Universitetsstryckeriet. Karlstad University Studies, 2014:39.
- Arvidson, C. (2014): *Genuspedagogers berättelser om makt och kontroll*. Akademisk avhandling i Pedagogik. Härnösand: Avdelningen för utbildningsvetenskap, Mittuniversitetet.
- Aspøy, T.M. & B. Bråten (2014): *Språklige rollemodeller. Hvordan barnehageansattes kompetanse om språk kan styrkes*. Oslo: Fafo.
- Bauchmüller, R., M. Gørtz & A.W. Rasmussen (2014): "Long-run benefits from universal high-quality preschooling". *Early Childhood Research Quarterly*, 29, s. 457-470.
- Bevemyr, M. (2014): "Children's Use of Everyday Mathematical Concepts to Describe, Argue and Negotiate Order of Turn". I: L. Bergman, E. Ingegerd, N. Hartsmar, L. Lang, C. Ljungberg, T. Småberg & J. Söderman (red.): *Educare. Childhood, Learning and Didactics*. Malmö: Malmö Högskola. 2014:2, s. 63-87.
- Björklund, C. (2014a): "Less is More – Mathematical Manipulatives in Early Child Education". *Early Child Development and Care*, 184(3), s. 469-485.
- Björklund, C. (2014b): "Powerful teaching in preschool – a study of goal-oriented activities for conceptual learning". *International Journal of Early Years Education*, 22(4), s. 380-394.
- Brandt-Hansen, S. & M.L. Gammelby (2014): "Store daginstitutioner og deres betydning for den pædagogiske dagligdag". *Unge Pædagoger*, 2014(1), s.23-31.
- Brodin, J. & K. Renblad (2014a): "Does the quality in preschool affect children's health and wellbeing?". *International Journal of Child and Adolescent Health*, 7(1), s.71-78
- Brodin, J. & K. Renblad (2014b): "Early childhood educators' perspectives of the Swedish National Curriculum for Preschool and Quality Work". *Early Childhood Education Journal*, 43(5), s. 347-355.

- Brodin, J. & K. Renblad (2014c): "Reflections on the Revised National Curriculum for Preschool in Sweden - interviews with the heads". *Early Child Development and Care*, 182(2), s. 306-321.
- Broström, S., A. Sandberg, I. Johansson, K. Margetts, b. Nyland, T. Frøkjær, C. Kieferle, A. Seifert, A. Roth, A. Ugaste & K. Vrinoti (2014): "Preschool teachers' views on children's learning: an international perspective". *Early Child Development and Care*, 185(5), s.824-847.
- Bråten, B., N. Drange, H. Haakestad & K. Telle (2014): *Gratis kjernetid i barnehager. Sluttrapport*. Oslo: Fafo, 2014:44.
- Bråten, B. & H. Haakestad (2014): *Refleksjon som metode i barnehagers språkarbeid. Evaluering av et forsøk i seks barnehager*. Oslo: Fafo.
- Bybro, K. & H. Larsson (2014): "Lärarkompetensens innehåll - vilka förmågor behöver förskollärare ha i sin yrkesroll". I: T. Kroksmark (red.): *Förskola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur, s.127-143.
- Bøe, M. & K. Hognestad (2014): "Knowledge Development through Hybrid Leadership Practices". *Nordic Early Childhood Education Research Journal*, 8(6), s.1-14.
- Børhaug, K. & D.Ø. Lotsberg (2014): "Fra kollegafellesskap til ledelseshierarki? De pedagogiske lederne i barnehagens ledelsesprosess". *Tidsskrift for Nordisk barnehageforskning*, 7(13), s.1-17.
- Bäckman, K. (2014): *Children's Play as a Starting Point for Teaching Mathematics in Preschool*. POEM: Online Proceedings.
- Caiman, C. & I. Lundegård (2014): "Pre-School Children's Agency in Learning for Sustainable Development". *Environmental Education Research*, 20(4), s.437-459.
- Cameron, D.L., A.D. Tveit, J. Midtsundstad, A.C.E. Nilsen & H.C. Jensen (2014): "An Examination of the Role and Responsibilities of Kindergarten in Multidisciplinary Collaboration on Behalf of Children with Severe Disabilities". *Journal of Research in Childhood Education*, 28(3), s. 344-357.
- Carlsen, M.H., & H. Højlund (2014): *Frivilligt engagement - kun hvis lederen magter det. En analyse af daginstitutionslederens betydning for et frivilligt engagement i de selvejende daginstitutioner*. Arbejdsrapport, CBS januar 2014.
- Christoffersen, M.N., A.-K. Højen-Sørensen, & L. Laugesen (2014): *Daginstitutionens betydning for børns udvikling – en forskningsoversigt*. Kø-

- benhavn: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 14:23.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2014a): *Inklusion i dagtilbud. Kortlægning af arbejdet med inklusion i daginstitutioner og dagpleje*. København Ø.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2014b): *Veje til udvikling af praksis. Erfaringer med at sætte fokus på videnkultur i dagtilbud og på skoler. Evalueringsrapport*. København Ø.
- Ehrlin, A. & C. Wallerstedt (2014): "Preschool teachers' skills in teaching music: two steps forward one step back". *Early Child Development and Care*, 184(12), s.1800-1811.
- Eik, L.T. (2014a): "Förskolelärares profesjonsspråk". I: A.B. Reinertsen, B. Groven, A. Knutas & A. Holm (red.): *FoU i praksis 2013 conference proceedings*. Trondheim: Akademika forlag, s.65-72.
- Eik, L.T. (2014b): *Ny i profesjonen. En observasjons- og intervjstudie av førskolelæreres videre kvalifisering det første året i yrket*. Doktoravhandling. Oslo: Det utdanningsvitenskapelige fakultet, Universitetet i Oslo.
- Einarsdottir, J., S. Broström, A.-M. Purola, E.M. Johannesson, S. Broström & A. Emilson (2014): "Democracy, caring and competence: values perspectives in ECEC curricula in the Nordic countries". *International Journal of Early Years Education*, 23(1), s. 97-114.
- Emilson, A. & I.P. Samuelsson (2014): "Documentation and Communication in Swedish Preschools". *Early Years: An International Research Journal*, 34(2), s. 175-187.
- Engdahl, K. (2014): *Förskolegården. En pedagogisk miljö för barns möten, delaktighet och inflytande*. Doktorsavhandling. Umeå: Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå Universitet.
- Engvik, M., L. Evensen, K.J.F. Gustavson, R. Johansen, R. Lekhal, S. Schjølberg, W.M. Vaage & H. Aase (2014): *Sammenbenger mellom barnehagekvalitet og barns fungering ved 5 år. Resultater fra Den norske mor og barn-undersøkelsen*. Nydalen: Folkehelseinstituttet, 2014:1.
- Franzén, K. (2014): "Under-Threes' Mathematical Learning – teachers' perspectives". *Early Years: An International Research Journal*, 34(3), s.241-254.
- Franck, K. (2014): *Constructions of Children In-Between Normality and Deviance in Norwegian Day-care Centres*. Doctoral thesis. Trondheim: NTNU, Norwegian University of Science and Technology.

- Furu, A. & M. Granholt (2014): "Barnehagen som utdanningsarena for studenter i barnehagelærerutdanningen". I: A.B. Reinertsen, B. Groven, A. Knutas & A. Holm (red.): *FoU i praksis 2013 conference proceedings*. Trondheim: Akademika forlag, s.103-110.
- Fønnebø, B. & C.N. Rolfsen (2014): "Areal til skapende lek, læring og utforskning i barnehagen". *Journal of Nordic Early Childhood Education Research*, 7(1), s.1-11.
- Gotvassli, K. (2014): "Styrernes arbeid med barnehagen som en lærende organisasjon". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s. 59-75.
- Gotvassli, K.-Å. & E. Skogen (2014): "Motivasjon og mestring i en lærende barnehage". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s.127-146.
- Gotvassli, K.-Å. & B.I. Vannebo (2014): "Barnehagestyreren som strategisk aktør- barnehagen som læringsarena". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s.77-100.
- Grander, V. (2014): "En förskola på vetenskaplig grund". I: T. Kroksmark (red.): *Förskola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur, s.93-113.
- Grindheim, L.T. (2014): *Kvardagslivet til barneborgarar. Ein studie av barna si deltaking i tre norske barnehager*. Doktorafhandling for graden philosophiae doctor. Trondheim: Norges teknisk-naturvidenskapelige universitet.
- Gulløv, E. (2014): "Social preferences: a discussion of social divisions and early childcare". *Senri Ethnological Studies*, 87, s.23-38.
- Gustavsson, L. & N. Pramling (2014): "The Educational Nature of Different Ways Teachers Communicate with Children about Natural Phenomena". *International Journal of Early Years Education*, 22(1), s. 59-72.
- Gørtz, M., & E. Andersson (2014): "Child-to-Teacher Ratio and Day Care Teacher Sickness Absenteeism". *Health Economics*, 23(12), s. 1430–1442.
- Hagelin, Å. & H. Johanneson (2014): "Lärarnas uppfattningar om förhållandet mellan forskning och yrkesutövning". I: T. Kroksmark

- (red.): *Förskola på vetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur, s.115-126.
- Hammer, A. & M. He (2014): "Preschool teachers' approaches to science: a comparison of a Chinese and a Norwegian kindergarten". *European Early Childhood Education Research Journal*. Published online: 30 oct 2014.
- Haugset, A.S., K.-Å. Gotvassli, B. Ljunggren & M. Stene (2014): *Åpne barnehager i Norge. Organisering, bruk og betydning*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling, 2014:9.
- Haugset, A.S. & H. Sivertsen (2014): *Åpne barnehager i Norge. En kartlegging av omfang og organisering*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling, 2014:5.
- Hedefalk, M. (2014): *Förskola för hållbar utveckling. Förutsättningar för barns utveckling av handlingskompetens för hållbar utveckling*. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis.
- Helgesen, M.B. (2014): "Mobbing sett med nye øyne". I: M.B. Helgesen (red.): *Mobbing i barnehagen. Et sosialt fenomen*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 74-91.
- Hillesøy, S. & S.E. Ohna (2014): "Barnehagepersonalets refleksjoner om vilkår for deltakelse for barn med cochleaimplantat". *Spesialpedagogikk*, 14(7), s. 47-59.
- Hillesøy, S., E. Johansson & S.E. Ohna (2014): "Interaksjoner mellom de yngste barna med cochleaimplantat og andre barn i barnehagen". *Tidsskrift for nordisk barnehageforskning*, 7(4), s. 1-21
- Hogsnes, H.D. & T. Moser (2014): "Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning". *Tidsskrift for nordisk barnehageforskning*, 7(6), s.1-24.
- Holmberg, Y. (2014): *Musikskap: Musikstunders didaktik I förskolepraktiker*. Doktorsavhandlingar. Malmö: Fakulteten för lärande och samhälle, Malmö Högskola.
- Hundeland, P.S., M. Carlsen & I. Erfjord (2014): "Children's Engagement with Mathematics in Kindergarten Mediated by the Use of Digital Tools". I: U. Kortenkamp, B. Brandt, C. Benz, G. Krummheuer, S. Ladel & R. Vogel (red.): *Early mathematics learning. Selected Papers of POEM 2012 Conference*. New York: Springer Science, s.207-221.

- Hvit, S. (2014): "Literacy events in toddler groups: Preschool educator's talk about their work with literacy among toddlers". *Journal of Early Childhood Literacy*, 0(0), s.1-20.
- Jensen, J.J. (2014): *Hovedkroppe, porcelænsdukke og mudderbørn. Pædagogers forståelse af dansk daginstitutionspraksis*. Århus: VIA University College.
- Johansson, E., K. Fugelsnes, E.I. Mørkeseth, M. Röthle, B. Tofteland & B. Zachrisen (2014): *Verdier i barnehagen: mellom ideal og realiteter. Et utviklings- og forskningsprosjekt*. Stavanger: Universitetet i Stavanger. Rapport nr.43.
- Johansson, I., A. Sandberg, S. Broström & T. Frøkjær (2014): "Preschool children's view of their learning in Denmark and Sweden". Conferencepaper.
- Jørgensen, K.-A. (2014): *What is going on out there? - What does it mean for children's experiences when the kindergarten is moving their everyday activities into the nature - landscapes and its places*. Doctoral thesis. Göteborg: Faculty of Education, Göteborgs universitet.
- Kaale, A., M.W. Fagerland, E.W. Martinsen & L. Smith (2014): "Preschool-based social communication treatment for children with autism: 12-month follow-up of a randomized trial". *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 53(2), s.188-198.
- Klaar, S. & J. Öhman (2014a): "Children's meaning making of nature in an outdoor-oriented and democratic Swedish preschool practice". *European Early Childhood Education Research Journal*, 22(2), s.229-253.
- Klaar, S. & J. Öhman (2014b): "Doing, knowing, caring and feeling: exploring relations between nature-oriented teaching and preschool children's learning". *International Journal of Early Childhood*, 22(1), s.37-58.
- Kristoffersen, A.E. & E. Simonsen (2014): "Exploring Letters in a Bimodal, Bilingual Nursery School with Deaf and Hearing Children". *European Early Childhood Education Research Journal*, 22(5), s. 604-620.
- Kultti, A. (2014): "Mealtimes in Swedish preschools: Pedagogical opportunities for toddlers learning a new language". *Early Years: An International Research Journal*, 34(1), s.18-31.
- Kultti A., & I.P. Samuelsson (2014): "Guided participation and communication practices in multilingual toddler groups". I: L.J. Harri-

- son & J. Sumsion (red): *Lived Spaces of Infant-Toddler Education and Care – Exploring Diverse Perspectives on Theory, Research and Practice*. New York: Springer, s. 147-159.
- Lafton, T. (2014): ”Når nettbrett dokumenterer barnehagens innhold”. I: S. Broström, T. Lafton & M. Letnes (red.): *Barnehagedidaktikk. En dynamisk og flerfaglig tilnærming*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 102-119.
- Lafton, T. & E. Skogen (2014): ”Ledelse av pedagogisk utviklingsarbeid i en lærende barnehage”. I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagbokforlaget, s.221-239.
- Lange, T., T. Meaney, E. Riesbeck & A. Wernberg (2014): ”Mathematical Teaching Moments: Between Instruction and Construction”. I: U. Kortenkamp, B. Brandt, C. Benz, G. Krummheuer, S. Ladel & R. Vogel (red.): *Early mathematics learning. Selected Papers of PO-EM 2012 Conference*. New York: Springer Science, s. 37-54.
- Larsen, A.K. & M.V. Slåtten (2014): ”Mot en ny pedagogisk lederrolle og lederidentitet?”. *Journal of Nordic Early Childhood Education Research*, 7(5), s.1-19.
- Larsen, A.-S. (2014): ”Potensialer i ubestemmelige øyeblikk?”. *Tidsskrift for Nordiske barnehageforskning*, 8(4), s. 1-13.
- Lauritsen, K. (2014): ”Cultural identity and the kindergarten: a Norwegian case study”. I: H. Ragnarsdóttir & C. Schmidt (red.): *Learning spaces for social justice: International perspectives on exemplary practices from preschool to secondary school*. London: Institute of Education, s. 26-42.
- Lekhal, R. & I. Vigmostad (2014): *Trivsel og kvalitet i barnehagen*. Elverum: Høgskolen i Hedmark. Oppdragsrapport nr. 6–2014.
- Lembrér, D. & T. Meaney (2014): ”Socialisation tensions in the Swedish Preschool Curriculum – the case of mathematics”. I: L. Bergman, E. Ingegerd, N. Hartsmar, L. Lang, C. Ljungberg, T. Småberg & J. Söderman (red.): *Educare. Childhood, Learning and Didactics*. Malmö: Malmö Högskola, 2014:2, s. 89-106.
- Letnes, M.A. (2014): *Digital dannelse i barnehagen. Barnehagebarns meningskaping i arbeid med multimodal fortelling*. Avhandling for graden philosophiae doktor. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).

- Ljung-Djärf, A., E.W. Brante & M.H. Olander (2014): "A gigantic pedagogical leap: the process of shifts during three learning study projects in Swedish early childhood education". *Journal of Education and Training Studies*, 2(1), s.19-30.
- Ljung-Djärf, A., A. Magnusson & S. Peterson (2014): "From Doing to Learning: Changed Focus during a Pre-School Learning Study Project on Organic Decomposition". *International Journal of Science Education*, 36(4), s. 659-676.
- Løkken, I.M. & M. Gradovski (2014): "Barnehagen som lærende organisasjon: bruk av nære læringsformer som veiledning og simulator-trening i forhold til kompetanseutviklingen for assistentene". I: A.B. Reinertsen, B. Groven, A. Knutas & A. Holm (red.): *FoU i praksis 2013 conference proceedings*. Trondheim: Akademika forlag, s.187-193.
- Løvgren, M. (2014): *Professional Boundaries. The Case of Childcare Workers in Norway*. PhD thesis. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA).
- Löfdahl, A. (2014): "Teacher-parent relations and professional strategies. A case study on documentation and talk about documentation in a Swedish preschool". *Australasian Journal of Early Childhood*, 39(3), s.103-110.
- Moe, M. (2014): *Barnehagen som dialogisk og helsebyggende arbeidsplass – med mennesker som tør å sette seg selv på spill ...* Avhandling for graden philosophiae doctor. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
- Moen, K.H. & P.T. Granrusten (2014): "Eksterne forventninger til barnehagen som læringsarena for barn - konsekvenser for ledelse". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s. 173-198.
- Moen, K.H. & S. Mørreaunet (2014): "Ledelse av vurdering i en lærende barnehage". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s.173-198.
- Mørreaunet, S. (2014): "Ledelse av veiledning i en lærende barnehage". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s.147-173.
- Månsson, A. & L.R. Reich (2014): "Democracy in Research Circles to Enable New Perspectives on Early Childhood Education and

- Didactics". I: L. Bergman, E. Ingegerd, N. Hartsmar, L. Lang, C. Ljungberg, T. Småberg & J. Söderman (red.): *Educare. Childhood, Learning and Didactics*. Malmö: Malmö Högskola. 2014:2, s. 39-61.
- Nicolaisen, H. & Å.A. Seip (2014): "Barnehager – arbeidsorganisering og kvalitet i en likhetsorienteret kultur". Tidsskrift for velferdsforskning, 17(4), s. 16-29.
- Nordahl, T., L. Qvortrup, L.S. Hansen, L.S. & O. Hansen (2014): *Resultater fra Kartleggingsundersøkelse i Kristiansand kommune 2013*. Aalborg Universitetsforlag.
- Nordström, E.Å. (2014): *Pedagogisk handledning i tanke och handling - en studie av handledares lärande*. Avhandling. Stockholm: Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet.
- Norling, M. (2014): "Preschool staff's view of emergent literacy approaches in Swedish preschools". *Early Child Development and Care*, 184(4), s. 571-588.
- Næsby, T. (2014): *Kvalitet i dagtilbud: Om pædagogisk kvalitet og udvikling af pædagogens professionelle kompetencer*. Ph.d.-afhandling. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Aalborg Universitet, det samfundsvidenskabelige fakultet.
- Olaussen, I.O. & M.-A. Letnes (2014): "Mot en multimodal didaktikk – I barnehagens pedagogiske praksis". I: S. Broström, T. Lafton & M. Letnes (red.): *Barnehagedidaktikk. En dynamisk og flerfaglig tilnærming*. Bergen: Fagbokforlaget, s.246-261.
- Olesen, L.G. (2014): *Correlates of objectively measured physical activity in Danish preschool children. The Odense Preschool Study (TOPS)*. Ph.d.-afhandling. Odense: University of Southern Denmark.
- Pettersen, M. (2014): "Spesialpedagogisk arbeid i barnehagen med fokus på individuelle opplæringsplaner (IOP)". I: A.B. Reinertsen, B. Groven, A. Knutas & A. Holm (red.): *FoU i praksis 2013 conference proceedings*. Trondheim: Akademika forlag, s. 210-218.
- Pettersvold, M. (2014): "Demokratiforståelser og barns demokratiske deltakelse i barnehagen". *Nordic Studies in Education*, 34(2), s.127-147.
- Renblad, K. & J. Brodin (2014): "Behövs specialpedagoger i förskolan?". *Socialmedicinsk tidsskrift*, 2014(4), s.384-390.
- Ribaeus, K. (2014): *Demokratioppdrag i förskolan*. Doktorsavhandling. Karlstad: Karlstad Universitet.

- Ringsmose, C., D.A. Winther-Lindqvist & P. Allerup (2014): "Do Welfare States Raise Welfare(d) Kids? Day-Care Institutions and Inequality in the Danish Welfare State". *Early Child Development and Care*, 184(2), s.177-193.
- Rydland, V., V. Grøver & J. Lawrence (2014): "The Second-Language Vocabulary Trajectories of Turkish Immigrant Children in Norway from Ages Five to Ten: the Role of Preschool Talk exposure, maternal Education, and co-ethnic concentration in the neighborhood". *Journal of Child Language*, 41(2), s. 352-381
- Sando, S.E. (2014): *Barn, IKT og etikk: en studie i digital etisk dannelse, med norske barnehager som case*. Avhandling for graden Ph.D. Oslo: Det teologiske menighetsfakultet.
- Sando, O.J., I. Pareliussen, E.B.H. Sandseter, R. Lundheim (2014): *Kommuners rutiner og praksis for å følge opp ulykker/hendelser som medfører skader på barn i barnehager. Rapport fra DMMH til Utdanningsdirektoratet*. Trondheim: Dronning Mauds minne, Høgskole for Barnehagelærerutdanning.
- Schmidt, L.S.K. (2014): *Sprogtest – når ord får betydning?: Analyser af hvilke samspil der opstår mellem standardisering af sprogtest til treårige børn og pædagogisk praksis*. Ph.d.-afhandling. København: Københavns universitet.
- Sheridan, S., P. Williams & I.P. Samuelsson (2014): "Group size and organisational conditions for children's learning in preschool: a teacher perspective". *Educational Research*, 56(4), s. 379-397.
- Skjæveland, Y. (2014): "Barnehagen som lærande organisasjon i en politisk kontekst". I: S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K.H. Mo & E. Skogen (red.): *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagboklaget, s. 39-58.
- Spurkland, M. (2014): *Akkurat som Medusa. Om litteratur- og kulturformidling i barnehagen: Basert på barnehageerfaring*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Stanek, A.H. (2014): "Communities of children: participation and its meaning for learning". *International Research in Early Childhood Education*, 5(1), s. 139-154.
- Steinnes, G.S. (2014): *Profesjonalitet under press? Ein studie av førskulelærarar si meistring av rolla i lys av kvalifiseringa til yrket og arbeidsdelinga med assistentane*. Avhandling for graden Ph.d. i profesjonsstudier. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.

- Stokke, A., A. Weydahl & G. Calogiuri (2014): "Barn og fysisk aktivitet i barnehagen: Hvordan kan aktivitetsnivået dokumenteres?". *Nordic Early Childhood Education Research Journal*, 8(3), s.1-18.
- Svendsen S. (2014): "Improvisation – om pædagogens møde med barnet i æstetiske prosesser". *Tidsskrift for nordisk barnehageforskning*, 8(7), s. 1-14.
- Svinth, L. (2014): *Samspil og læring – børnehagebørns deltagelsesmuligheder i pædagogiske tilrettelagte aktiviteter*. Ph.d.-afhandling. København: Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.
- Thulin, S. & A. Jonsson (2014): "Child Perspectives and Children's Perspectives – a Concern for Teachers in Preschool". I: L. Bergman, E. Ingegerd, N. Hartsmar, L. Lang, C. Ljungberg, T. Småberg & J. Söderman (red.): *Educare. Childhood, Learning and Didactics*. Malmö: Malmö Högskola. 2014:2, s. 13-37.
- Toft, H. (2014): Lege-rum og fortælle-tid -kulturformidling i institutionelle rammer. *Tidsskrift for børne-og ungdomskultur*, 2014(58).
- Toft, A. & K.T. Rosland (2014): "Barnehager og høytidsmarkering: en gjennomgang og diskusjon av begrunnelser knyttet til manglende markering av ikke-kristne høytider". *Prismet*, 65(4), s. 211-225.
- Ulla, B. (2014): "Auget som arrangement – om blikk, makt og skjønn i profesjonsutøvinga til barnehagelæraren". *Tidsskrift for nordisk barnehageforskning*, 8(5), s. 1-16.
- Vangsnes, V. (2014): *The dramaturgy and didactics of computer gaming. A study of a medium in the educational context of kindergartens*. Dissertation for the degree philosophiae doctor. Bergen: University of Bergen.
- Vannebo, B.I. & K.-Å. Gotvassli (2014): "Early Childhood Educational and Care Institutions as Learning organizations". *Journal of Early Childhood Education Research*, 3(1), s.27-50.
- Vatne, B. & L. Gjems (2014): "Barnehagelæreres arbeid med barns språklæring". *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 98(2), s.115-126.
- Vuorinen, T., A. Sandberg, S. Sheridan & P. Williams (2014): "Preschool teachers' views on competence in the context of home and preschool collaboration". *Early Child Development and Care*, 184(1), s.149-159.
- Weldemariam, K.T. (2014): "Cautionary tales on interrupting children's play: a study from Sweden". *Childhood Education*, 90(4), s.265-271.

- Westman, S. & U. Bergmark (2014): "A strengthened teaching mission in preschool: teachers' experiences, beliefs and strategies". *International Journal of Early Years Education*, 22(1), s.73-88.
- Wie, A.L. (2014): *Leik og språkleik i uterummet. Rapport Prosjekt Språkjungelen*. Fredrikke: Højskolen i Nesla.
- Williams, P., S. Sheridan & A. Sandberg (2014): "Preschool – an arena for children's learning of social and cognitive knowledge". *Early Years: An International Research Journal*, 34(3), s.226-240.
- Zachrisson, H.D., E. Dearing, I.M. Zambrana & A. Nærde (2014): *Språkkompetanse hos 4-åringer som har gått i barnebage. Foreløpige resultater fra forskningsprosjektet Barns sociale utvikling. Rapport til Utdanningsdirektoratet*. Oslo: Atferdssenteret.
- Åmot, I. (2014): *Barn med samspillsvansker og ansattes dilemma relatert til retten til medvirking i barnebage*. Ph.d. Avhandling. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
- Ärlemalm-Hagsér, E. (2014): "Participation as 'Taking Part In': education for sustainability in Swedish preschools". *Global Studies of Childhood*, 4(2), s.101-110.
- Ärlemalm-Hagsér, E. & J. Davis (2014): "Examining the Rhetoric: A Comparison of How Sustainability and Young Children's Participation and Agency Are Framed in Australian and Swedish Early Childhood Education Curricula". *Contemporary Issues in Early Childhood*, 15(3), s.231-244.

YDERLIGERE LITTERATUR:

- Hjort, K., B. Jensen, I. Johansson, M.S. Larsen, T. Moser, S.E. Nordenbo, N. Ploug (2009): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2007 i institutioner for de 0-6-årige*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Jensen, B., S. E. Nordenbo, K. Hjort, I. Johansson, M.S. Larsen, T. Moser, N. Ploug (2010): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2008 i institutioner for de 0-6-årige*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Kampmann, J., B. Jensen, I. Johansson, M.S. Larsen, T. Moser, S.E. Nordenbo, N. Ploug (2008a) *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2006 i institutioner for de 0-6-årige*:

- (*førskolen*). København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Kampmann, J., B. Jensen, I. Johansson, M.S. Larsen, T. Moser, S.E. Nordenbo, N. Ploug (2008b): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2006 i institutioner for de 0-6-årige: (førskolen)*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Larsen, M.S., D. Kousholt, N. Ploug, T. Moser, J. Kampmann (2012): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2010 i institutioner for de 0-6-årige (førskolen)*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Larsen, M.S., J. Kampmann, S. Persson, T. Moser, N. Ploug, D. Kousholt, H.B. Sommersel (2013): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2011 i institutioner for de 0-6-årige (førskolen)*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Larsen, M.S., B. Jensen, D. Kousholt, I. Johansson, T. Moser, N. Ploug (2011): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2009 i institutioner for de 0-6-årige*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Nielsen, T.K., H.B. Sommersel, N. Tiftikci, S. Vestergaard, M.S. Larsen, T. Ellegaard, J. Kampmann, T. Moser, S. Persson, N. Ploug (2014): *Forskningskortlægning og forskervurdering af skandinavisk forskning i året 2012 i institutioner for de 0-6-årige*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, IUP, Aarhus Universitet.
- Wendt, R.E. & A.-M.K. Jørgensen (2015): *Forskningskortlægning, kvalitetsvurdering og analyse af udviklingen i skandinavisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i året 2013*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 15:23.
- Højen-Sørensen, A.-K. (red.), C. Björklund, T. Ellegaard, L. Guldbrandsen, S. Persson, N. Ploug, C. Ringsmose, I.P. Samuelsson, E.B.H. Sandseter & H.D. Zachrisson (2016): *Notat om screeningsproces og rammen for kvalitetsvurdering*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

SFI-RAPPORTER SIDEN 2015

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Nogle rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 15:01 Ottosen, M.H., M. Lausten, S. Frederiksen & D. Andersen: *Anbragte børn og unges trivsel 2014*. 122 sider. ISBN: 978-87-7119-276-6. e-ISBN: 978-87-7119-277-3. Pris: 120,00 kr.
- 15:02 Benjaminsen, L., T. Dyrvig & T. Gliese: *Livet på hjemløseboformer*. 144 sider. ISBN: 978-87-7119-278-0. e-ISBN: 978-87-7119-279-7. Pris: 140,00 kr.
- 15:03 Gorinas, C. & V. Jakobsen: *Indvandreres og efterkommeres placering på det danske arbejdsmarked*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-280-3. e-ISBN: 978-87-7119-281-0. Pris: 170,00 kr.
- 15:04 Niss, N.K., A. Kierkgård, A.-K. Højen-Sørensen & A.Aa. Hansen: *Barrierer for tidlig opsporing af alkoholproblemer i børnefamilier. En analyse af barrierer for frontpersonalet*. 145 sider. e-ISBN: 978-87-7119-282-7. Netpublikation
- 15:05 Bengtsson, S., A.L. Rasmussen & S. Gregersen: *Metoder i botilbud*. 208 sider. ISBN: 978-87-7119-283-4. e-ISBN: 978-87-7119-284-1. Pris: 200,00 kr.

- 15:06 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2014*. 240 sider. ISBN: 978-87-7119-285-8. e-ISBN: 978-87-7119-286-5. Pris: 240,00 kr.
- 15:07 Dietrichson, J., M. Bøg, T. Filges & A.-M.K. Jørgensen. *Skolerettede indsatser for elever med svag socioøkonomisk baggrund*. 144 sider. ISBN: 978-87-7119-287-2. e-ISBN: 978-87-7119-288-9. Pris: 140,00 kr.
- 15:08 Østergaard, S.V., A.B. Steensgaard, A.T. Hansen, S. Henze-Pedersen & J. Østergaard: *På vej mod ungdomskriminalitet. Hvilke faktorer i barndommen gør en forskel?* 100 sider. e-ISBN: 978-87-7119-289-6. Netpublikation.
- 15:09 Keilow, M. & A. Holm: *Udvikling af måleinstrument for elevadfærd og -holdninger. Baseline data fra evaluering af folkeskolereformen*. 56 sider. e-ISBN: 978-87-7119-290-2. Netpublikation.
- 15:10 Albæk, K., H.B. Bach, R. Bille, B.K. Graversen, H. Holt, S. Jensen & A.B. Jonassen: *Evaluering af mentorordningen*. 144 sider. e-ISBN: 978-87-7119-291-9. Netpublikation.
- 15:12 Christensen, E. & S. Baviskar: *Unge i Grønland. Med fokus på seksualitet og seksuelle overgreb*. 128 sider. ISBN: 978-87-7119-293-3. e-ISBN: 978-87-7119-294-0. Pris: 120,00 kr.
- 15:13 Christensen, E. & S. Baviskar: *Kalaallit nunaanni inuusuttut. Kinguaasiutinut tunngasut kinguaasiunitigullu innarliisarnerit qitunneqarlutik*. 144 sider. ISBN: 978-87-7119-295-7. e-ISBN: 978-87-7119-296-4. Pris: 140,00 kr.
- 15:14 Rangvid, B.S., V.M. Jensen & S.S. Nielsen. *Forberedende tilbud og overgang til ungdomsuddannelse*. 99 sider. e-ISBN: 978-87-7119-297-1. Netpublikation.
- 15:15 Amilon, A. (red.): *Inkluderende skolemiljøer – elevernes roller*. 288 sider. ISBN: 978-87-7119-304-6. e-ISBN: 978-87-7119-300-8. Pris: 280,00 kr.
- 15:16 Amilon, A.: *Evaluering af lokale initiativer for fortidspensionister*. 96 sider. e-ISBN: 978-87-7119-301-5. Netpublikation
- 15:17: Jakobsen, V.: *Uddannelses- og beskæftigelsesmønstre i årene efter grundskolen. En sammenligning af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande og etniske danskere*. 144 sider. ISBN: 978-87-7119-305-3. e-ISBN: 978-87-7119-306-0. Pris: 140,00 kr.
- 15:18 Christensen, G., A.G. Jeppesen, A.A. Kjær & K. Markwardt: *Udsættelser af lejere – Udvikling og benchmarking. Lejere berørt af foged-*

- sager og udsættelser i perioden 2007-13. 178 sider, e-ISBN: 978-87-7119-307-7. Netpublikation
- 15:19 Christensen, C.P. & C. Scavenius: *Et felteksperiment med Kærlighed i Kaos. Et forældretræningsprogram til familier med ADHD eller ADHD-lignende vanskeligheder.* 96 sider. ISBN: 978-87-7119-308-4. e-ISBN: 978-87-7119-309-1. Pris: 90,00 kr.
- 15:20 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Handicap og beskæftigelse i 2014. Regionale forskelle.* 96 sider. ISBN: 978-87-7119-310-7. e-ISBN: 978-87-7119-311-4. Pris: 90,00 kr.
- 15:21 Nielsen, C.P., M.D. Munk, M.T. Jensen, K. Karmsteen & A.-M.K. Jørgensen: *Mønsterbryderindsatser på de videregående uddannelser. En forskningskortlægning.* 168 sider. e-ISBN: 978-87-7119-312-1. Netpublikation.
- 15:22 Sievertsen, H.H. & C.J. de Montgomery: *Børn i lavindkomstfamilier.* 105 sider. e-ISBN: 978-87-7119-313-8. Netpublikation.
- 15:23 Wendt, R.E. & A.-M.K. Jørgensen: *Forskningskortlægning, kvalitetsvurdering og analyse af udviklingen i skandinaviske dagtilbudsforskning for 0-6-årige i året 2013.* 98 sider. E-ISBN:978-87-7119-314-5. Netpublikation.
- 15:24 Termansen, T., T. Dyrvig, N.K. Niss & J.H. Pejtersen: *Unge i misbrugsbehandling.* 176 sider. ISBN: 978-87-7119-315-2. e-ISBN: 978-87-7119-316-9. Pris: 170,00 kr.
- 15:25 Christensen, E.: *Det har vi lært af NAKUUSA.* 56 sider. e-ISBN: 978-87-7119-317-6. Netpublikation.
- 15:26 Christensen, E.: *Nakuusamit makku ilikkarpavut. NAKuusap meeqqanut isummorsorfiani ilaasortanik apersuineq.* 62 sider. e-ISBN: 978-87-7119-318-3. Netpublikation.
- 15:27 Keilow, M. & A. Holm: *Skalaer til måling af elevtrivsel på erhvervsuddannelserne. En analyse af data fra tidligere trivselsmålinger. Bidrag til Undervisningsministeriets udvikling af elevtrivselsmålinger på erhvervsuddannelserne.* 92 sider. e-ISBN: 978-87-7119-319-0. Netpublikation.
- 15:28 Andersen, D. & B.S. Rangvid: *Skoleudvikling med fokus på sprog i al undervisning. Implementering og elevresultater af udviklingsprogram til styrkelse af tosprogede elevers faglighed i de 2 første år.* 116 sider. e-ISBN: 978-87-7119-320-6. Netpublikation.
- 15:29 Baviskar, S: *Grønlandere i Danmark. En registerbaseret kortlægning.* 102 sider. e-ISBN: 978-87-7119-321-3. Netpublikation.

- 15:30 Siren, A., R.N. Brunner & R.C.H. Jørgensen: "*Øvelse gør mester*" i Næstved Kommune. *Evaluering af livskvalitet i forbindelse med et rehabiliteringsforløb på plejecentre*. 71 sider. e-ISBN: 978-87-7119-322-0. Netpublikation.
- 15:31 Holt, H., M. Larsen, H.B. Bach & S. Jensen: *Borgere I fleksjob efter reformen*. 208 sider. ISBN: 978-87-7119-323-7. e-ISBN: 978-87-7119-324-4. Pris: 200,00 kr.
- 15:32 Keilow, M., M. Friis-Hansen, R.M. Kristensen & A. Holm: *Effekter af klasseledelse på elevers læring og trivsel*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-325-1. e-ISBN: 978-87-7119-326-8. Pris: 170,00 kr.
- 15:33 Christensen, E: *3-5 år efter ophold i Mælkebøtten – en opfølgning af 26 børn og unge*. 64 sider. ISBN: 978-87-7119-327-5. e-ISBN: 978-87-7119-328-2. Pris: 60,00 kr.
- 15:34 Christensen, E: *Meeqqanik inuusuttunillu 26-nik malinnaaqinneq - Mælkebøttenimit nuunnerinit ukiut 3-5 kingorna*. 64 sider. ISBN: 978-87-7119-329-9. e-ISBN: 978-87-7119-330-5. Pris: 60,00 kr.
- 15:35 Benjaminsen, L. & H.H. Lauritzen: *Hjemløshed i Danmark 2015. National kortlægning*. 208 sider. ISBN: 978-87-7119-333-6. e-ISBN: 978-87-7119-334-3. Pris: 200,00 kr.
- 15:36 Nielsen, C.P., A.T. Hansen, V.M. Jensen & K.S. Arendt: *Folkeskolereformen. Beskrivelse af 2. dataindsamling blandt elever*. 137 sider. E-ISBN: 978-87-7119-335-0. Netpublikation.
- 15:37 Jensen, M.T., K. Karmsteen, A.-M.K. Jørgensen & S.B. Rayce: *Psychosocial Function and Health in Veteran Families - A Gap Map of Publications within the Field*. 220 sider. e-ISBN: 978-87-7119-336-7. Netpublikation.
- 15:38 Sievertsen, H.H: *En god start – betydningen af alder ved skolestart for barnets udvikling*. 83 sider. e-ISBN: 978-87-7119-337-4. Netpublikation.
- 15:39 Mehlsen, L., H. Holt, H.B. Bach & C. Törnfeldt: *Ressourceforløb. Koordinerende sagsbehandlere og borgeres erfaringer*. 108 sider. ISBN: 978-87-7119-338-1. Pris: 200,00 kr.
- 15:40 Kjer, M.G., S. Baviskar & S.C. Winter: *Skoleledelse I folkeskolereformens første år. En kortlægning*. 140 sider. e-ISBN: 978-87-7119-340-4. Netpublikation.
- 15:41 Benjaminsen, L., S.B. Andrade, D. Andersen, M.H. Enemark & J.F. Birkelund: *Familiebaggrund og social marginalisering i Danmark*.

- En registerbaseret kortlægning.* 336 sider. ISBN: 978-87-7119-341-1. e-ISBN: 978-87-7119- 342-8. Pris: 330,00 kr.
- 15:42 Lausten, M., S. Frederiksen, R.F. Olsen, A.A. Nielsen & T.T. Bengtsson: *Anbragte 15-åriges hverdagsliv og udfordringer – del II. Rapport fra tredje dataindsamling af forløbsundersøgelsen af anbragte børn født i 1995.* 128 sider. ISBN: 978-87-7119-343-5. e-ISBN: 978-87-7119- 344-2. Pris: 120,00 kr.
- 15:43 Niss, N.K. & I.S. Rasmussen: *Evaluering af satspuljen forebyggende indsatser for overvægtige børn og unge.* 129 sider. e-ISBN: 978-87-7119-345-9. Netpublikation.
- 15:44 Jakobsen, V., M. Larsen & S. Jensen: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2015.* 272 sider. ISBN: 978-87-7119-346-6. e-ISBN: 978-87-7119- 347-3. Pris: 270,00 kr.
- 15:45 Christensen, G., R.C.H. Jørgensen & M.R. Larsen: *Erfaringer med at ændre socialt mix i udsatte boligområder. Evaluering af brugen af anvisnings- og udlejningsredskaber som led i Landsbyggefondens 2006-10-midler.* 208 sider. ISBN: 978-87-7119-348-0. e-ISBN: 978-87-7119- 349-7. Pris: 200,00 kr.
- 15:46 Mehlsen, L., M.T. Jensen, A.-M.K. Jørgensen, R.E. Wendt & G. Christensen: *Effektfulde indsatser i boligområder til forebyggelse af kriminalitet. En systematisk forskningsoversigt, nr. 1 af 4.* 112 sider. ISBN: 978-87-7119-350-3. e-ISBN: 978-87-7119- 351-0. Pris: 110,00 kr.
- 16:01 Skårhøj, A., A.-K. Højen-Sørensen, K. Karmsteen, H. Oldrup & J.H. Pejtersen: *Anbragte unges overgang til voksenlivet. Evaluering af fire efterværnsinitiativer under efterværnspakken.* 160 sider. ISBN: 978-87-7119-352-7. e-ISBN: 978-87-7119- 353-4. Pris: 160,00 kr.
- 16:02 Andersen, D., M.B. Holtet, L. Weisbjerg & L.L. Eriksen: *Alkoholbehandling til socialt udsatte borgere. Systemets tilbud i borgerperspektiv.* 176 sider. ISBN: 978-87-7119-354-1. e-ISBN: 978-87-7119-355-8. Pris: 170,00 kr.
- 16:03 Baviskar, S., M.N. Christoffersen, K. Karmsteen, H. Hansen, M. Leth-Espensen, A. Christensen & J. Brauner: *Kontinuitet i anbringelser. Evaluering af lovændringer under Barnets reform, delrapport 1.* 128 sider. e-ISBN: 978-87-7119-356-5. Netpublikation.
- 16:04 Niss, N.K., K.I. Dannesboe, C.P. Nielsen & C.P. Christensen: *Evaluering af inklusionsindsatsen i Billund Kommune.* 132 sider. e-ISBN: 978-87-7119-357-2. Netpublikation.

- 16:05 Benjaminsen, L., M.H. Holm & J.F. Birkelund: *Fattigdom og afsavn. Om materielle og sociale afsavn blandt økonomisk fattige og ikke-fattige.* 336 sider. ISBN: 978-87-7119-358-9. e-ISBN: 978-87-7119-359-6. Pris: 320 kr.
- 16:06 Keilow; M., M. Friis-Hansen, S. Henze-Pedersen & S. Ravn: *Inklusionsindsatser i folkeskolen. Resultater fra to lodtrækningsforsøg.* 128 sider. ISBN: 978-87-7119-361-9. e-ISBN: 978-87-7119-362-6. Pris: 130 kr.
- 16:07 Niss, N.K. & I.S. Rasmussen: *Evaluering af satspuljen "Forebyggende indsatser for overvægtige børn og unge". Projekt "Øget udbytte" på Julemærkehjemmene.* 130 sider. e-ISBN: 978-87-7119-363-3. Netpublikation.
- 16:08 Andersen, D, K. Markwardt, L.B. Larsen & M.A. Svendsen: *Velfærdsteknologi i plejeboliger. Borger, medarbejder og økonomisk perspektiv.* 200 sider. e-ISBN: 978-87-7119-364-0. Netpublikation.
- 16:09 Amilon, A & A.G. Jeppesen: *Økonomisk udsatte pensionister. Levevilkår blandt økonomisk dårligt stillede pensionister.* 98 sider. ISBN: 978-87-7119-365-7. e-ISBN: 978-87-7119-366-4. Pris: 100 kr.
- 16:10 Bille, R.: *Implementering af beskæftigelsespolitik i Danmark.* 102 sider. e-ISBN: 978-87-7119-369-5. Netpublikation.
- 16:11 Bach, H.B., L. Mehlsen & J. Høgelund.: *Evidens om effekten af indsatser for ledige seniorer.* 62 sider. e-ISBN: 978-87-7119-370-1. Netpublikation.
- 16:12 Mehlsen, L., R.C.H. Jørgensen, M.G. Kjer & V. Jakobsen: *Effektfulde indsatser i boligområder til at forbedre børns skolegang og uddannelse og voksnes arbejdsmarkedsparathed. En systematisk forskningsoversigt, nr. 2 og 3 af 4.* 172 sider. ISBN: 978-87-7119-371-8. e-ISBN: 978-87-7119-372-5. Pris 170 kr.
- 16:13 Mehlsen, L., R.C.H. Jørgensen, M.G. Kjer & V. Jakobsen: *Effektfulde indsatser i boligområder til at øge børns trivsel og forbedre forældres kompetencer. En systematisk forskningsoversigt, nr. 4 af 4.* 134 sider. ISBN: 978-87-7119-373-2. e-ISBN: 978-87-7119-374-9. Pris: 130 kr.
- 16:14 Højen-Sørensen, A.-K., L. J. Kristiansen, A.-M.K. Jørgensen & R.E. Wendt: *Kortlægning, kvalitetsvurdering og analyse af udviklingen i skandinavisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i året 2014.* 107 sider. e-ISBN: 978-87-7119-375-6. Netpublikation.

- 16:15 Larsen, M., H. Holt, M.R. Larsen: *Et kønsopdelt arbejdsmarked. Udviklingsstræk, konsekvenser og forklaringer*. 170 sider. ISBN: 978-87-7119-376-3. e-ISBN: 978-87-7119-377-0. Pris: 170 kr.
- 16:16 Oldrup, H., M.N. Christoffersen, I.L. Kristiansen, S.V. Østergaard: *Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016*. 256 sider. ISBN: 978-87-7119-378-7. e-ISBN: 978-87-7119-379-4. Pris: 250,00 kr.
- 16:17 Oldrup, H., S. Frederiksen, S. Henze-Pedersen & R.F. Olsen: *Indsat far udsat barn. Hverdagsliv og trivsel blandt børn af fængslede*. 140 sider. e-ISBN: 978-87-7119-380-0. Netpublikation.
- 16:18 Thomsen, J.-P. (red): Årgang 95: *Sådan har de det. 18-åriges hverdagsliv og livsbetingelser*. 288 sider. ISBN: 978-87-7119-383-1. e-ISBN: 978-87-7119-384-8. Pris: 290,00 kr.
- 16:19 Hansen, H, C.P. Christensen & T. Termansen: *Evaluering af Feedback-Informed Treatment ved Silkeborg Kommunes Familiecenter*. 77 sider. e-ISBN: 978-87-7119-385-5. Netpublikation.
- 16:20 Højen-Sørensen, A.-K., Kohl, K.S., Dahl, K.M.V., Oldrup, H. & Pejtersen, J.H.: *Lige Muligheder – Udsatte børn og unge. Afsluttende evaluering*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-386-2. e-ISBN: 978-87-7119-387-9. Pris: 180,00 kr.

KORTLÆGNING, KVALITETSVURDERING OG ANALYSE AF UDVIKLINGEN I SKANDINAVISK DAGTILBUDSFORSKNING FOR 0-6-ÅRIGE I ÅRET 2014

SFI har kortlagt skandinavisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige udgivet i 2014, og har efterfølgende vurderet kvaliteten af studierne. Formålet er at lette adgangen til relevant forskning for politiske beslutningstagere, forskere og personer i praksisfeltet såsom pædagogiske konsulenter, dagtilbudsledere og undervisere på pædagogiske uddannelser.

I 2014 blev der registreret 132 studier i institutionstilbud for de 0-6-årige. Omfanget af relevante studier i 2014-kortlægningen er øget markant sammenlignet med tidligere års registreringer. Den kraftige forøgelse tyder på, at det stigende fokus på dagtilbud og læring i dagtilbud også afspejler sig i antallet af forskningsstudier.

Hovedparten af studierne (75 pct.) har fokus på personalegruppens vilkår, mens en lidt mindre del (57 pct.) har fokus på børnenes vilkår i dagtilbuddet. Kun ganske få studier (5 pct.) har fokus på forældrenes vilkår.

Af de 132 studier er 94 vurderet til at være af god forskningsmæssig kvalitet og indgår i forskningsdatabasen Nordic Base of Early Childhood Education and Care.

Forskningskortlægningen er udarbejdet for Danmarks Evalueringsinstitut og finansielt støttet af Danmarks Evalueringsinstitut, Skolverket i Sverige og Utdanningsdirektoratet i Norge.